

SZINOPTIKUM

Szinoptikum© az ELTE Az Élethosszig Tartó Művelődésért Alapítvány
periodikuma

ISSN 2062-7009

A periodikum szerkesztője:
Arapovics Mária

Megjelent az
ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kar és az
ELTE PPK Hallgatói Önkormányzat
támogatásával.

A kötetet szerkesztette:
Arapovics Mária és Nagy Tímea

A szerkesztésben közreműködött:
Rischl Viktória és Petrik Zsófia

Borítóterv:
Mérei Fanni Luca

Tördelés:
Márton Anna

A kiadásért felelős: Az ELTE Az Élethosszig Tartó Művelődésért
Alapítvány elnöke
A nyomdai munkálatokat a Gelbert Eco Print Kft. végezte.

ISSN 2062-7009

SZINOPTIKUM

Szakdolgozat-kivonatok gyűjteménye

2011

ELTE PPK ANDRAGÓGIA SZAK

Szerkesztette: Arapovics Mária és Nagy Tímea

ELTE Az Élethosszig Tartó Művelődésért Alapítvány

ELŐSZÓ

Tíz évvel ezelőtt az ELTE Az Élethosszig Tartó Alapítványt azért hoztuk létre, hogy külső források bevonásával elősegítse a tanszék tudományos tevékenységét, kutatásait; az egyetemen és hatókörében sokszínű kulturális tevékenység és képzési programok megvalósulását ösztönözze. Az Alapítvány felnőttképzési programjai, képességfejlesztő tanfolyamai, ismeretterjesztő alkalmak a tudatosabb életszervezést kívánják elősegíteni, az életproblémák önszegítő, hatékony megoldását, a természeti, a környezeti, a kulturális értékek megbecsülését, valamint az alkotó erők kibontakozását.

Az itt közreadott, az ELTE PPK andragógia szakos hallgatói szakdolgozatainak összefoglalóját tartalmazó kiadvány tevékenységünk újabb, hagyományteremtő szándékú lépése. A Szinoptikum a szak identitását erősíti, a hallgatók szakmai munkáját segíti.

Egyetemi tanulmányaik végén a hallgatók szakdolgozatuk elkészítésével számos kompetencia meglétét bizonyítják. Egyik és talán a legfontosabb a szakmai önismeret és önmeghatározás képessége. A dolgozat segít megfogalmazni, mit tartanak önmaguk számára fontosnak, érdekesnek a felnőttek tanításának-tanulásának sokszínű, egy, az andragógusi hivatásra készülő fiatal számára talán még kellően át nem is látható világáról.

Tudományos-szakmai érzékenységüket is bizonyítják, amikor a választott téma feldolgozása során különböző megközelítéseket alkalmaznak, az összefüggéseket elemzik. Sok dolgozatban elfogulatlan, friss észrevételek olvashatóak a pályára készülő, a levelező tagozatosok között pedig a már gyakorló andragógusoktól.

A többségük elvégzett egy saját empirikus kutatást is a szakdolgozati munka részeként. A gyakorlatra irányuló kérdéseik, az összegyűjtött anyag elemzése nyomán megfogalmazott következtetések azt bizonyítják, hogy képesek az egyetemi évek alatt tanultakat szintetizálni és önálló következtetést levonni.

A szinposziszokból feltáruló széles és izgalmas szakmai panoráma eredményeit jó szívvel ajánljuk minden kedves olvasó figyelmébe.

A kiadvány BA és MA andragógia szakos hallgatók együttműködésével jött létre. Köszönjük az oktatók témavezetését, a hallgatók munkáit. Külön köszönjük Nagy Tímea, Rischl Viktória, Petrik Zsófia közreműködését a szerkesztésben, Mérei Fanni Luca kari színekkel harmonizáló borítóját, volt hallgatónk, Márton Anna tördelő munkáját és Arapovics Mária tanárnő eredményes tehetséggondozó, szerkesztő-menedzseri tevékenységét.

Dr. Sz. Molnár Anna

tanszékvezető egyetemi docens

BEVEZETŐ

Tanultátok-e a számokat?

*Bizony számok az emberek is,
Mintha sok 1-es volna az irkában.
Hanem ezek maguk számolódnak
és csudálkozik módfölött az irka,
hogy mindegyik csak magára gondol,
különb akar lenni a többinél
s oktanul külön hatványozódik,
pedig csinálhatja a végtelenségig,
az 1 ilyformán mind 1 marad
és nem szoroz az 1 és nem is oszt.*

*Vegyetek erőt magatokon
és legelőször is
a legegyszerűbb dologhoz lássatok -
adódjatok össze,
hogy roppant módon felnövekedvén,
az istent is, aki végtelenség
valahogyan megközelítsétek.*

József Attila: A számokról

Az andragógia szakos hallgatók dolgozatai között minden évben számos kiemelkedő tudományos munkával találkozhattunk. Néhány publikálására lehetőség nyílt, számos dolgozat viszont a védést követően karunk könyvtárának raktárába került, ha nem frappáns címet választott a szerző, sokszor nem kerül elő újra. Ez adta az ötletet e kötet megjelentetésére.

A kiadvány bemutatja az Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógia és Pszichológia Karán andragógia alap és mester szakon végzett hallgatók diplomamunkáinak összefoglalóját. A szakdolgozatok kivonatai a hallgatókkal előzetesen egyeztetett módon, abban a formában jelennek meg, ahogy a szerző beküldte a szöveget. A kutatások bemutatására szakmai napon illetve a záróvizsgán kerül sor.

Minden munka, minden dolgozat egyedi, így együttesen az absztraktok gyűjteménye, a témák sokszínűsége az ELTE Andragógia Tanszékének változatos munkáját tükrözi. Nem törekedtünk a témák, szakirányok szerinti csoportosításra, a szakok és a tagozatok alkotják a Szinoptikum rendezőelvét.

A kötet lehetőséget teremtett arra is, hogy néhány hallgató szakmai gyakorlatát az ELTE Az Élethosszig Tartó Művelődésért Alapítványnál végezze. A kiadvány szerkesztése, a szép borító, a szakdolgozat-kivonatok gyűjteményének szempontjai hallgatói közreműködéssel jöttek létre.

Köszönjük a hallgatók és a témavezetők munkáját, az ELTE PPK Hallgatói Önkormányzatának a támogatást, Striker Sándor tanár úrnak a Szinoptikum elnevezést.

Dr. Arapovics Mária
szerkesztő,
az ELTE Az Élethosszig Tartó
Művelődésért Alapítvány elnöke

Az andragógia alapszak nappali tagozatos hallgatóinak munkái

A dolgozat szerzője: Bády Zsófia
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Dr. Arapovics Mária PhD, Tauszig Judit

ÉRTELMI SÉRÜLTEK FOGLALKOZTATÁSI REHABILITÁCIÓJA

Kulcsszavak: rehabilitáció, foglalkoztatás, társadalmi befogadás, önállóság

Andragógiai tanulmányaim során már a kezdetektől az emberekkel foglalkozó részterületek iránt érdeklődtem, ezen belül pedig a hátrányos helyzetűek munkaerőpiacon való beillesztése felé orientálódtam. Úgy gondoltam, e téren külön figyelmet érdemel az értelmi sérültek csoportja, mivel véleményem szerint ez egy olyan összetett probléma, amely nem kap akkora szerepet a társadalomban, mint amilyet megérdemelne.

Sokan nincsenek tisztában azzal, hogy a mentális fogyatékkal élők is képesek az integrált munkavégzésre. A diszkrimináció és egyéb számos negatív tényezők még napjainkban is gátolják az értelmi sérültek önállósodásának lehetőségét; gyakran nem kapják meg az esélyt arra, hogy egyenrangú tagjává váljanak egy közösségnek.

Dolgozatom célja szemléltetni, hogy a XXI. században milyen nehézségekkel kell szembenéznük a megváltozott munkaképességű embereknek, illetve milyen kilátásaik vannak azoknak, akik dolgozni szeretnének. Ennek tükrében kutatást végeztem egy speciális foglalkoztató otthonban, ahol a rehabilitációs programok segítségével megvalósulhat az integrált munkavégzés. Ez az intézmény jól szemlélteti, milyen utat kell végigjárniuk a fogyatékkal élőknek ahhoz, hogy eljuthassanak a kitűzött célig, a sikeres munkavállalásig, ami meglévő képességeik jelentős fejlesztését eredményezi.

Olyan interjú módszert alkalmaztam, amely révén a szakemberek, a dolgozó értelmi sérültek és a munkáltatók szemszögéből is megvizsgálhattam a témát. Így reális és értékelhető eredményeket dolgozhattam fel.

A kutatásból levont következtetéseket a tapasztalataimmal egybevetve, s az ezen a területen eddig megjelent szakirodalom segítségével összesítettem.

Úgy vélem témám külön figyelmet érdemel, hiszen alapos és valós kutatást igen nehéz végezni a területen. Köszönhető ez annak, hogy a probléma differenciáltsága még az olyan nélkülözhetetlen kérdések tisztázását is megnehezíti, mint az oktatásban vagy munkaerőpiacon résztvevő értelmi sérültek pontos száma.

Fontos, hogy az értelmi sérültek is gyakorolhassák az alapvető emberi, állampolgári és gazdasági biztonsághoz való jogaikat. A társadalomnak segítenie kell az integrációt minden alapvető szférában, mint például a munkaerőpiac.

A dolgozat szerzője: Bajor Lívía
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Kraiciné Szokoly Mária PhD

A HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TÁRSADALMI CSOPORTOK KÉPZÉS ÚTJÁN TÖRTÉNŐ FELZÁRKÓZTATÁSÁNAK SAJÁTOS SÁGA

Kulcsszavak: hátrányos helyzet, magatartászavar, alternatív oktatási-nevelési módszerek

A témaválasztásomat az indokolja, hogy a hátrányos helyzet kérdésköre régóta érdekel, illetve ezen túlmenően két szempontból is „érintett” vagyok. Édesanyám tanítónő, előző és jelenlegi munkahelyén is jellemző a roma származású, magatartási-, viselkedési- és/vagy tanulási nehézségekkel küzdő diákok nagyarányú jelenléte, ennek köszönhetően gyakran mesél a munkája során tapasztalt nehézségekről. Egyetemi tanulmányaim révén kapcsolatba kerültem két alacsony végzettségű, nyolc általános iskolai osztályt végzett személlyel, a velük folytatott beszélgetések által döbrentem rá, hogy a hátrányos helyzet egyáltalán nem ritka és szélsőséges, hanem mindennapos jelenség.

Az a célom a szakdolgozat megírásával, hogy képet fessek a magatartási nehézségek következtében kialakuló hátrányos helyzetről, és ennek lehetséges „kezelési” módjairól, melyek igen komoly akadályok elé állítják az erre vállalkozókat.

Személyes tapasztalataim ösztönöztek arra, hogy 'A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok képzés útján történő felzárkóztatásának sajátosságai' szakdolgozati címet válasszam, amely valójában egy meglehetősen konkrét problémakört és a megoldására tett próbálkozásokat foglalja magában. A magatartási nehézségekkel küzdő fiatalok hátrányos helyzetének elemzését választottam, valamint két olyan oktatási-nevelési intézmény bemutatását, amelyek az ilyen gondokkal küszködő, „zilált” családi háttérű, problémás diákok alternatív módon történő oktatását tűzték ki célul: a Dominó Általános Iskola és a Belvárosi Tanoda.

A szakdolgozatom három nagyobb egységre bontható: csaknem a szakdolgozat felét teszi ki az elméleti bevezetés és a szakirodalmi kitekintés, amelyben a hátrányos helyzet típusait mutatom be, a beilleszkedési, magatartási, viselkedési nehézség vagy zavar következtében kialakuló hátrányos helyzetet kiemelve. Ehhez a fejezethez szakirodalmi forrásokat használtam fel. Körülbelül a dolgozat negyedét teszi ki a Dominó Általános Iskola bemutatása: a kitűzött céljai és ezek megvalósulása, a tanulói általános jellemzése, a speciális élménypedagógiai program, amelyet alkalmaznak, a diákok családjával való intenzív együttműködés, valamint az eredményeik. A dolgozatnak szintén a negyedét alkotja a Belvárosi Tanoda és működése, diákjai, a hagyományos iskolarendszertől eltérő vonásai, programja, eredményei, felnőttképzési vonatkozásai. Az iskoláról szóló fejezetekhez az intézmények honlapján található információkat, személyes megbeszélések anyagait, valamint óralátogatások tapasztalatait használtam fel.

A téma kimeríthetetlen: akár az eredeti témától merőben eltérő irányba is bővíthető a kutatás, véleményem szerint kíváncsok is, hiszen az úgy valamilyen módon szinte mindenkit érint, így társadalmi kérdéssről van szó.

A dolgozat szerzője: Bálint Eszter Vanda

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Bauer Béla

IFJÚSÁG AZ EZREDFORDULÓN – TÁNCHÁZMOZGALOM AKKOR ÉS MA

Kulcsszavak: ifjúság, táncház, folklorizmus/néphagyomány

Szakdolgozatom témája a táncházmozgalmat hivatott bemutatni: hajdani és mai szemmel tekintve. A választásom azért esett erre a területre, mert a magánéletben is régóta foglalkozom a néptáncsal, a népi kultúra minél jobban való megismerésével. Napi aktualitását azért érzem egyértelműnek, mert bár a 70-es években kezdődött, de mindmáig tartó folyamatról beszélhetünk.

Kutatásom típusa elméleti kutatásra épül, így először is a történelemben kronologikusan haladva végigveszem azokat az előzményeket, amelyek negatívan vagy pozitívan, de hozzásegítettek ahhoz a folyamathoz, ami a mozgalom kialakulását eredményezte. Igyekeztem egyfajta társadalmi korképet is feltárni: mikor volt az első táncház, kik voltak a résztvevői, mi jellemezte őket (ha egyáltalán lehet különböző jegyekkel illetni a táncházakban jelenlevőket)? Interjút készítettem a kor néhány meghatározó személyiségével (némelyiküket igencsak nehéz volt utolérni), továbbá kerestem olyan embereket is, akik - mint fiataljai a hetvenes éveknek- aktív megélői voltak a táncházak kialakulásának. A beszélgetés folyamán arra voltam kíváncsi, hogy milyen élményt jelentett számukra akkor és ott lenni, képzeltek-e valaha, hogy egy, a mai napig tartó folklór-mozgalom részeseivé válnak, miért, illetve mindemellett tudatosan választották-e a néphagyomány ilyen fajtájú továbbörökítését?

Továbbá szerettem volna feltárni azokat a tényezőket, hogy mindezen múltbeli folyamatokhoz képest mi változott, volt-e a mozgalomnak hatása a távolabbi jövőben, ha igen micsoda? Kíváncsi voltam arra is, hogy a mai fiatalság vajon hány százaléka érdeklődik e mozgalom, a magyar népi kultúra hagyományainak továbbadása, megélése iránt, avagy ha épp nem érdeklődő, mik ennek az okai, tényezői, jellemzői. Összességében véve egy múltidéző-jelenleíró, összehasonlító, elemző dolgozat volt a célom.

Mivel a témám elméleti síkon mozgott, így saját kutatásra, és annak kielemezésére nem volt feltétlen szükségem, így más tanulmányokból végzett eredmények alapján dolgoztam. Szakirodalmaim jelentős hányadát a Hagyományok Házából, azon belül is a könyvtárból és lelkes csapatától szereztem be. Akinek az érdeklődését felkeltettem, az a végső konklúziót a dolgozatomban olvashatja...

A dolgozat szerzője: Balog Zsófia
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Szabóné dr. Molnár Anna PhD

A FELNÖTTEK TANULÁSA A TANULÁSI STÍLUSOK NÉZŐPONTJÁBÓL

Kulcsszavak: tanulási stílus, hatékonyság, felnőttoktatás

Az elmúlt évtizedekben számos elmélet született a tanulási stílusokról, ezek közül többnek vitatható a gyakorlati szerepe és az elméleti megalapozottsága. Dolgozatom célja a különböző tanulási stílusok bemutatása, illetve rendszerezése, kiemelve - szakirodalmakra alapozott véleményem alapján - a legátfogóbbakat. Emellett a felnőttoktatás területén vizsgálom a tanulási stílusok jelentőségét és alkalmazási lehetőségeit.

Dolgozatom alapját számos magyar és angol nyelvű szakirodalom elemzése és strukturált összehasonlítása képezi. A tanulási stílusok támogatói azt a nézetet vallják, hogy az oktatásban szükség van a tanulók tanulási stílusainak feltárására, és ezek a preferenciák alapján kell a tanulási-tanítási folyamatot megtervezni. Ezek az elméletek nagy hatást gyakoroltak az oktatás területére, rengeteg tanulási stílust kutató kérdőív és ezekre alapozó tanulási tanácsokat nyújtó könyv jelent meg.

A kutatásokból kiderül, hogy csak a tanulási stílust széleskörűen definiáló megközelítések, amelyek számolnak a kognitív és az affektív változók kölcsönhatásaival is, rendelkeznek meghatározó gyakorlati jelentőséggel a tanárok és tanulók számára. Vizsgálatokkal az is bizonyítható, hogy a tanulás hatékonyságát növeli a harmonikus tanulási környezet és azok az oktatási módszerek, melyek a tanulási stílusokra alapozva segítik a tanulókat.

Természetesen a minden tanuló preferenciáit egyaránt figyelembe vevő oktatási környezet kialakítása lehetetlen, de mindenképp törekedni kell ennek a lehetőségekhez mért legmagasabb szintű megvalósítására. Az így kialakított oktatási környezet javítja a tanulók munkájának minőségét, és hosszabb ideig fenntarthatóvá válik a tanulási tevékenység, illetve támogatja a pozitív énképet és a tanulás örömteli élménye is nő. Az egyén tanulási stílusának ismerete azt is feltárja, hogy melyek azok kevésbé preferált stílusok, melyek fejlesztésével teljesebbé és érettebbé válnak a tanulók, ezáltal feltérképezhetik saját erősségeiket és gyengeségeiket, megtervezhetik a lehetséges fejlődési-fejlesztési irányokat.

A dolgozat szerzője: Bencze Csilla
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Pusztai Sándor

MŰVELŐDÉSPOLITIKA AZ INFORMATIKA KORÁBAN

Kulcsszavak: információs társadalom, digitális nevelés, digitális egyenlőtlenség, e-learning

Ma már nem csak a globalizáció, de az információs társadalom és az internet fogalma is polarizáltan jelenik meg a köztudatban, egyszerre jelenthetnek újfajta problémamegoldási keretet, illetve a másik oldalon lehetnek akár az ifjúság megrontói is. Emellett az emberek kulturális környezete is világszerte ugrásszerűen, egy-két évtized alatt megváltozott, s az új generáció tagjaként érdekelt, hogy ez a kulturális expanzió milyen összefüggésben van az információs társadalom létrejöttével. Mi jellemzi ezt az újfajta virtuális közeget, aminek köszönhetően ott lehetünk bárhol és bármikor a világban – azaz ahogyan Manuel Castells mondja: „elértük a real-time reagálási állapotot”. Igaz-e, hogy az online életünk meghatározza, kik is vagyunk az offline világban? És ha igen, ez hogyan befolyásolja a digitális egyenlőtlenség kialakulását?

Dolgozatom második részében megvizsgáltam az internet hatását az oktatási rendszerre, azaz, hogy milyen potenciál rejtőzik az elektronikus tanulásban, s tanításban, illetve hogy Magyarországon milyen tendenciák jellemzik a digitális nevelés terjedését. Elegendő-e az infrastruktúra javítása, vagy az internetet, mint kommunikációs, tudástárhoz való hozzáférési csatornát kellene erősíteni a köztudatban?

Kutatásomban ezekre a kérdésekre kerestem a választ a nemzetközi és a magyar szakirodalmat segítségül hívva. Emellett több, releváns személyt is meginterjúvoltam, akik közvetlenül érintettek az újfajta infokommunikációs technológiák használatában, így véleményükkel sikeresen hozzá tudtak járulni a téma minél mélyebb feltárásához.

Feltűnő eredmény, hogy a mai magyar társadalom általánosságban még szkeptikus az internetes világgal szemben, nem ismeri valódi lehetőségeit, kizárólag kapcsolattartásra, s minimális ismeretszerzésre használja. Ez főleg a generációs szakadéknak, a régiók közötti digitális egyenlőtlenségnek, s az elektronikus tanítás kezdetleges formáinak köszönhető. Azonban vannak kedvező fejlemények is, több olyan országos, illetve lokális kezdeményezés, leginkább az oktatási rendszerben, melyek segítségével javíthatóak a hazai tendenciák.

A szakirodalmi áttekintésem összefoglalást kíván nyújtani nem csak az elmúlt egy-két évtized legfontosabb társadalmi változásairól, hanem a digitális nevelés jelenlegi magyar helyzetéről is. Mindez jó elméleti kiindulópont lehet bármilyen jövőbeli digitális tananyagfejlesztéshez, módszertani újításhoz. Emellett a fontosabb, posztindusztriális társadalomhoz kötődő fogalmak különböző elméleti megközelítéseinek tisztázásához is segítséget nyújthat.

A dolgozat szerzője: Dali Zsófia Panna
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Hegyi-Halmos Nóra

A KULTURÁLIS FOGYASZTÁS A FIATAL FELNŐTTEK TÁRSAS KAPCSOLATAIRA

Kulcsszavak: kultúra, fogyasztás, társas kapcsolatok

A dolgozatomban arra keresem a választ, hogy a kulturális fogyasztás hatással van-e a társas kapcsolatok kialakulására. A már munkával rendelkező fiatal felnőttek életéről szerettem volna információkat kapni ebből a szempontból. Kíváncsi voltam azokra a tényezőkre, amik alapján a barátságok szerveződnek, illetve azokra a tevékenységekre, amik a későbbiek során összetartják őket. A témával foglalkozó szakirodalmak mellett mélyinterjúkat készítettem fiatal felnőttekkel, amikből kiderült számomra, hogy a kulturális fogyasztás és a világnézet azonossága sok esetben hozzátesz a kapcsolatokhoz, de nem a legfontosabb szempont a társas kapcsolatok életében.

A mélyinterjúk alanyai mindannyian dolgozó felnőttek, akik nem rég helyezkedtek el az első, vagy a számukra első meghatározó munkahelyen. Mindannyian nagyvárosban élnek és többségük eleve onnan is származik. Közvetetten, az ismerőseim segítségével vettem fel velük a kapcsolatot, majd egy személyes beszélgetés során értünk ki az általam előre meghatározott témákra. A beszélgetések három témakörre oszthatók, úgy mint a szabadidő, barátság, illetve a kultúra és kultúra fogyasztás.

Eredeti hipotézisem alapján a kulturális azonosság, a világnézeti hasonlóság központi szerepet játszik a barátságok kialakulásában és mindennapjaiban, de a kutatásban megismert vélemények alapján egyéb kötődések, mint a közös múlt, sokkal több kapcsolatban jelennek meg összekötő kapcsként.

Egy nagyobb mintán végzett kutatás során pontosabban be lehetne bizonyítani azokat a pontokat, amik alapján a kapcsolatok kialakulnak és működnek, de erre ebben a munkában nem került sor. Pontosabban meg lehetne állapítani, hogy ha nem meghatározó szempont a világnézeti azonosság, akkor mégis milyen helyet foglal el a másiktól kialakított véleményünk formálásában.

A hipotéziseimet csak részben sikerült bizonyítani, mégis eredményesnek tartom a dolgozatot és a kutatást, mivel összességében képet kaptam a fiatal felnőttek kulturális fogyasztásáról és annak hatásáról a társas kapcsolatok mindennapjaira.

A dolgozat szerzője: Dikács Anna Zsófia
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Hegyi-Halmos Nóra

A FELNŐTTKÉPZÉS SZEREPE A SZERVEZETFEJLESZTÉSBEN

Kulcsszavak: szervezetelmélet, emberi erőforrások fejlesztése, humán tőke, motiváció, szervezetfejlesztés, felnőttképzés

A szervezetek emberek összehangolt cselekvéséből adódóan képesek hatékonyan működni, így a versenyképes munkaerő elengedhetetlen a szervezetek megfelelő működéséhez, fejlesztéséhez. A munkaerőpiacon hasznosítható tudással rendelkező humán tőke fejlesztésében nagy szerepet vállal az oktatás, munkaerőpiaci funkcionalitásával a felnőttképzés.

A fenti kérdéskörre választ kereső kutatásom célja volt az Aviva Életbiztosító Zrt.-nél folyó angol nyelvi oktatás megítélésének vizsgálata a benne érdekelt különböző szemléletén keresztül. Mélyinterjúkat készítettem a szervezet humánpolitikai osztályának igazgatójával, a vezető jogtanácsosával, mint a képzésben részt vett tanulóval és a képzést biztosító nyelviskola ügyvezető igazgatójával. Kutatási eredményeimet hagyományos tartalomelemző módszerrel dolgoztam fel.

Hipotézisem a következők voltak:

1. Az Aviva Életbiztosító Zrt.-nél folyó angol oktatás fejleszti a szervezetet.
2. Az Aviva Életbiztosító Zrt.-nél folyó angol oktatási igények felmérésénél nem a tanulók, hanem a cég humánpolitikai, vezetői elvárásait vették figyelembe.
3. A megkérdezettek negatívan értékelik a nyelvvizsgák nyújtotta készségeket, képességeket, azaz kompetenciákat.

A kutatás során levont főbb konklúziók, javaslatok:

- Az ügyfelekkel közvetlenül találkozó kollégák részesülnek a legtöbb képzésben, mivel a szervezeti cél a profit, és ez jelen esetben minél több ügyféllel, és azok minél jobb kiszolgálásával érhető el. Javaslatom a dominancia arányosítása a „back office” munkatársakkal szemben.

- A munkáltató érdekei, és igényei erősebb tényezőt jelentenek minden téren (képzés, résztvevők, tartalom kiválasztása, hangsúlyáthelyezés szükségessége stb.), mint a képzésben résztvevő munkavállalóké, még ha feljük is történik igényszint-felmérés. Ezt a tendenciát csak erősíti a csoportos oktatás, ahol az egyéni igényeknek alap szinten sem lehet megfelelnie a tanár megosztott figyelme miatt.

- Munkaidő-kedvezményt kellene biztosítani az angol oktatásban résztvevők számára, mivel az otthoni tanulás nélkül sokkal lassabban érhető el eredmény, és elégedetlenséget is szít az időhiány.

Egyre több pályázat (ld.: HEFOP, ROP) vonja be a felnőttképzést a humán erőforrás fejlesztésébe, ezáltal a szervezetfejlesztésbe. Azonban a fejlesztés nem állhat meg az anyagi keretek bővülésében, hanem a módszerek fejlesztése, a cégek vezetőinek és alkalmazottainak attitűdjeinek megváltoztatására való törekvések is az andragógia fő feladatai közé tartoznak.

A dolgozat szerzője: Emődi Adrienn
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Dr. habil. Fehér Katalin CSc

A XVIII. SZÁZADI ISKOLAI SZÍNJÁTSZÁS TÖRTÉNETE MAGYARORSZÁGON

Kulcsszavak: színjátszás, iskola, egyház

A dolgozatom célja a 18. századi színjátszás történetének bemutatása minél részletesebben. Ebben a korszakban egyházi oktatás folyt még csak, így minden vallási ágban másként történt minden, más műveket dolgoztak fel, más célokkal.

Próbálok minél több művet átnézni, és akkori sajtóanyagokat feldolgozni a téma részletességéért. Azért választottam ezt a témát, mert érdekel az akkori korszak (ennek rövid bemutatásával is foglalkozom) és maga a színjátszás is. Később szeretnék majd ezzel részletesebben is foglalkozni. Forrásul az egyetemi könyvtárat használom, és a miskolci Megyei Könyvtárat. Néhány érdekességre szülőhelyemen, Miskolcon is rátaláltam.

A kutatásban szakirodalmat találni, nem könnyű, de néhány részletes tanulmány megjelent már a különböző vallási ágak színjátszásairól. Ezen kívül a sajtóval való viszonyt vizsgálom, évkönyveket, jegyzőkönyveket. Comenius iskoladráma-elméletéből indulok ki.

A dolgozat szerzője: Eöry Kata
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Dr. habil. Fehér Katalin CSc

A MAGYARORSZÁGI SZÍNJÁTSZÁS A 18-19. SZÁZADBAN

Kulcsszavak: színjátszás, felnőttek művel(öd)ése, magyar nyelv és kultúra terjesztése, kultúráközvetítés

Dolgozatom a 18-19. századi magyarországi színjátszás történetéről, fejlődéséről szól, milyen utat tett meg a színjátszás és a magyar nyelv az iskolában előadott daraboktól a Pesti Magyar Színház (későbbi Nemzeti Színház) létrejöttéig. Áttekintem a különböző egyházi iskolák színjátszással kapcsolatos adatait, a kastélyszínházak jelentőségét, az első és második hivatásos szintársulat megalakulásának és működésének fontosabb állomásait, a vándorszínészet korszakát, valamint az 1837-ig létrejött magyar kőszínházak létrejöttének körülményeit.

Témám elméleti, történeti kutatás, az idáig megjelent szakirodalomból gyűjtöttem adataimat. Fontosnak tartom a téma feldolgozását, mivel a színház, mint informális tanulási helyszín az általam kutatott időszakban igen nagy jelentőségű, a nyelv és az ismeretszerzés tekintetében, mind az iskolában tantervi keretek között, mind a felnőttek számára, akár tudnak olvasni, akár nem. A dolgozat a bevezetőben leírtakon belül a színjátékok/előadások közönségre, ezen belül is a felnőtt közönségre gyakorolt hatását, az előadott darabok műfajának változásait vizsgálja.

A színjátszás hozzájárult a korban a magyar nyelv elismertetéséhez, fejlődéséhez, az addigi latin és német nyelv dominanciájával szemben. Az egyházi iskolákban kezdetben a nyelvtanulást segítették elő a színdarabok, később a magyar vált a színpadi előadások nyelvévé. A hivatásos szintársulatok által tartott előadásokkal elindult színműfordítói mozgalomnak köszönhetően egyre több irodalmi alkotás volt elérhető magyar nyelven, s a színpadnak köszönhetően az olvasni nem tudó közönség is élvezhette az alkotásokat. További érdekes kutatási témaként a Nemzeti Színház útját gondoltam végigkövetni, hiszen az 1837-es megnyitás óta többszöri problémákkal küzdött a színház, míg végül 2002-ben végleges épületet kapott. Ezt a több mint 150 évet lehetne megvizsgálni: a művelődésben betöltött szerepe, a műsorpolitika, a közönség összetétele szempontjából.

A dolgozat szerzője: Fábián Eszter Anna
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Pusztai Sándor

KIÉ A TUDÁS?

Kulcsszavak: tudás, hatalom, védelem

Honnan származik a tudásunk? Kitől és hogyan tanulhatjuk meg elsajátítani vágyott dolgainkat? Hogyan működik emlékezetünk, mi alapján szelektál memóriánk? A történelem híres gondolkodói hogyan vélekedtek a tudásról, annak megszerzéséről, megismerésünk hatáiról?

Mindezeket a kérdéseket sokan feltették, és megválaszták, érdekes eredményekkel gazdagítva kognitív elképzeléseink tárházát. Viszont azt a kérdést soha nem kutatták bővebben a tudósok, hogy kié a tudás? Enyém, tiéd, senkié, mindenkié?

Pedig véleményem szerint éppen olyan fontos tudnunk erre is a választ, hiszen nap-mint nap olyan sűrűn használjuk a: megtanultam, már tudom kifejezéseket. Csak úgy ismerhetjük meg magunkat, határainkat, és képességeinket, hogyha ezzel a kérdéssel is tisztába kerülünk.

És vajon mi az a határ, amitől tényleg miénk a tudás, és teljes mértékben magunkénak mondhatjuk? Azé a tudás, aki megszerzte, és elsajátította, vagy aki segített neki az elsajátításban? Véleményem szerint mindkét félé, hiszen csak így tud átadódni, és soha el nem veszni az eddig megszerzett tengernyi ismeret. Halljuk egymástól, leírjuk, majd azt mások olvassák el, összességében mindenki egy kicsit gazdagítva, és hozzáátve ehhez a körforgáshoz. De ha mégis ilyen egyszerű ez a dolog, hol van a választó vonal a tudás megszerzése és ellopása között? El lehet lopni a tudást? A mai világ jogrendje úgy gondolja igen. Talán ott a határ, ha valaki megszerzi a tudást a másik akarata ellenére, vagy visszaél azzal. De ebben az esetben hogyan bizonyítható ki birtokolta hamarabb? A szabadalmak sok vitától kímélnék meg minket manapság, de a történelem során sok kétes helyzet alakult ki a találmányok birtoklása körül. Háborúkat, emberéleteket követelt, sokakat üldöztettek, kiteszítottak tudásuk vagy tudatlanságuk miatt. Az információk birtoklása minden korban a legfontosabb kérdés volt, mert akié a tudás, azé a hatalom.

Ha kell, tehát hogyan lehet védeni tudásunkat, és egyáltalán melyek azok az információk, amiket védenünk kell? Vagy vannak olyan tudások, amiket nem szabad titkolni, hanem mindenképpen nyilvánosságra kell hozni? Mitől lesz védelemre szoruló egy tudás?

A tudással kapcsolatos manipuláció napjainkban fontos szerepet kell kapjon, hiszen informális világunkban ma már minden hozzáférhető, lenyomozható, éppen ezért szükségünk van a tudás szűrésére, és kordában tartására. Hogyan tehetjük meg?

Szakedolgozatomban ezekre a kérdésekre keresem a választ, hogy közelebb kerülhessünk saját ismereteinkhez, megértve azokat, hogy elfogadhassuk a felelősséget, amivel a tudás birtoklása felruház minket.

A dolgozat szerzője: Farkas Dorottya
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Kraiciné Szokoly Mária PhD

NAGYCSALÁDOSSÁG PROBLEMATIKÁJA MAGYARORSZÁGON

Kulcsszavak: család, nagycsalád, gyermekvállalás, interjú

Szakdolgozatom célja megvizsgálni a nagycsaládosság jelenségét több szemszögből, rávilágítani előnyeire-hátrányaira, összevetni egyes tudományterületek álláspontját a családról, és ezen belül a nagycsaládról, így kapva egy komplexebb képet a jelenségről. Témaválasztásomnak leginkább személyes okai vannak, ugyanis jómagam egy nyolcfős családban nevelkedtem. Saját tapasztalataimból tudom, hogy legtöbb esetben elhamarkodott előítéletekkel találkozom nagycsaládossággal kapcsolatban, és ezek általában nem pozitívak, vagy legalábbis nem reálisak. Dolgozatomban szeretném jobban megvizsgálni a jelenséget, hogy rávilágítsak annak más aspektusaira is.

Dolgozatom első felében három különböző tudományág álláspontját mutatom be a családról, és ezen belül a nagycsaládról. Megvizsgálom a közgazdaságtan, a szociológia, valamint a családpolitika és családjog területek családról alkotott nézeteit szakirodalmi források alapján. Ezt követően a nagycsaládosságot pszichológiai aspektusból elemzem szintén szakirodalom alapján, rámutatva a nagycsaládban felnövekvő emberek előnyeire, és az esetleges hátrányaira is. Dolgozatom harmadik része saját kutatásomon alapszik, mely során négy különböző nagycsaládos anyukát kérdeztem tapasztalataikról főleg a társadalmi megítélésükkel kapcsolatban. Az általuk elmondott válaszokat összevetem, az ő személyes tapasztalataikból vonok le következtetéseket.

Az elméleti részben sikerül teljesebb képet kapnom a nagycsaládosság problémaköréről. Bemutatom a közgazdaságtan, a szociológia, valamint a családpolitika vizsgált területeit külön-külön. Kitérek a manapság igen súlyos problémaként felmerülő előregező társadalom jelenségére Magyarországon, ennek okait vizsgálom. Pontosítva a szakirodalmakra támaszkodva keresem az okait annak, hogy miért vállalnak egyre kevesebben három, vagy több gyermeket hazánkban. A pszichológiai témájú fejezet az előző témákat tágítva egy újabb szempontból vizsgálja a problémát. Saját kutatásom során a mélyinterjú módszerét alkalmaztam, mert ez a forma nyújt leginkább lehetőséget arra, hogy az érintettek személyes tapasztalatain keresztül tudjam vizsgálni a nagycsalád jelenségét.

Az általam csupán érintett előregező társadalom problematikája és ezzel kapcsolatban a gyermekvállalási kedv mélyebb elemzése újabb kutatást igényelne, saját vizsgálódásomban inkább a jelenség sokoldalúságára próbáltam felhívni a figyelmet.

A dolgozat szerzője: Halmi Brigitta
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Dr. habil. Pethő László PhD

ERNST ABBE — A NÉMET ANDRAGÓGIA ÉS SZOCIÁLPOLITIKA JELENTŐS ALAKJA

Kulcsszavak: szociálpolitikai és andragógus reformer, Carl Zeiss Művek, Németország

Dolgozatomban Ernst Abbe szociálpolitikai és andragógia életművét vizsgálom, intézkedéseit és kezdeményezéseit a Carl Zeiss Műveknél. Témaválasztásom oka, hogy a Carl Zeiss Művek székhelyén, a tübingiai Jénában tölthettem el fél évet. Abbe tevékenységének fő székhelye is Jénában volt, így testközelből és a leghitelesebb forrásokból tanulmányozhattam tevékenységét.

Mindezek megismeréséhez korabeli, hiteles és autentikus dokumentumokkal dolgoztam. Meglátogattam az Ernst Abbe nevéhez kötődő helyszíneket, a róla elnevezett emlékműveket, az általa írt műveit valamint az előadásait vettem szakdolgozatom alapjául. Az anyaggyűjtést megnehezítette, hogy Abbe-t elsősorban mint fizikust tartják számon ma már Németországban, szociális reformjairól kevesebb írás maradt hátra, s ezen reformok sajnos mára már kevésbé ismertek és elismertek. Pedig elsőként vezette be a nyolcórás munkanapot Németországban, már a törvényeket megelőzően betegbiztosítást és nyugdíjat is biztosított az alkalmazottai számára. Intézkedéseit meghatározta az akkori Németország politikai, gazdasági és társadalmi helyzete, melyek rövid bemutatásával megismerhetjük a Carl Zeiss Alapítvány¹ működésének környezetét.

A Carl Zeiss Alapítvány dokumentumai, Abbe beszédei rávilágítottak, hogy Abbe nem csupán egy briliáns fizikus és matematikus volt, hanem egy szociálisan érzékeny vállalatvezető, aki legfontosabbnak az tartotta, hogy a munkaadó és munkavállaló közötti szakadékot megszüntesse és egységbe olvassza őket. Ez a gondolat kissé utópisztikusnak tűnik első olvasásra, de Abbe szándékainak és intézkedéseinek tanulmányozása után megállapíthatjuk, hogy mindezek megvalósítása sikeresnek mondható. Intézkedései és elképzelési meghaladták korát, éleslátása és szociális intézkedési egyedülállónak teszik vállalatvezetésének időszakát és hosszú időre meghatározza valamint felfelé ívelő pályára helyezi a Carl Zeiss Műveket.

Életpályája és a Carl Zeiss Műveknél bevezetett intézkedései érdemesnek teszi arra, hogy ne csak mint kiváló német fizikusra emlékezzünk, hanem mint az andragógia, a humán erőforrás fejlesztés és szociálpolitika kiemelkedő alakjára.

¹ Ernst Abbe által létrehozott alapítvány, melynek tulajdonában volt a Carl Zeiss Művek, így az alapítványon keresztül valósultak meg Abbe intézkedései

A dolgozat szerzője: Hegyi Alexandra
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Pusztai Sándor

ROMA KULTÚRA GYÖNGYÖSÖN – AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁS GYEREKEK MUNKAERŐPIACI ESÉLYEI

Kulcsszavak: roma, munkaerőpiac, integráció

Szakedolgozatomban azt vizsgálom, hogy a gyöngyösi általános iskolás gyerekek az integrált oktatás által hogyan tudnak majd boldogulni a későbbiekben a munkaerőpiacon. Témaválasztásom oka egyrészt a személyes érintettség volt, mivel szülővárosom Gyöngyös és egyre inkább érzékelem városomban a roma- nem roma társadalom közti konfliktust. Másrészt pedig rendkívül érdekel, hogyan lehetne – vagy egyáltalán lehetséges-e – megoldani ezt az évszázadok óta létező problémát.

Egyik fő hipotézisem, hogy a romák számára a legfontosabb kiugrási eszköz az oktatásban, iskoláztatásban rejlik. Másik hipotézisem, hogy a gyöngyösi romák iskolázottságának és szakképesítésének növelése jelentené egyben a munkaerőpiacon való elhelyezkedésüknek emelkedését is.

Kutatásom alatt két interjút készítettem el: az egyiket a gyöngyösi kisebbségi roma önkormányzat volt vezetőjével, a másikat pedig az egyik gyöngyösi általános iskola által foglalkoztatott romapedellussal. Saját kutatási eredményeim azt mutatták ki, hogy a romák esetében rendkívül fontos legalább az általános iskolát befejezniük, mivel a későbbi szakképesítést adó képzésekhez leggyakrabban az általános iskolai nyolcadik osztály a bemeneti követelmény. Szakképzést adó tanfolyamokra kaptak támogatást a gyöngyösi romák, öt-hatféle képzés is indult, mégsem sikerült állást szereznie annak a kétszáz romának, akik ezeket elvégezték. A kisebbségi önkormányzat alkalmazottja szerint fontos az iskolázottság, de sajnos nem elég a munkaerőpiacon való biztos boldoguláshoz, mivel rendkívül kevés betöltetlen munkahely áll a rendelkezésükre, még több szakképesítéssel is. A romapedellus bizakodóbban áll a témához, neki nagyon sok pozitív tapasztalata volt az általános iskolás tanulókkal kapcsolatban. Szerinte egyértelműen javít a romák helyzetén, még az is, ha csak az általános iskolát végzik el. Véleményem szerint nemcsak a romáknak kell igyekezniük azért, hogy a munkaerőpiacon nagyobb arányban vehessenek részt, hanem a nem roma társadalomnak is változtatnia kell a romákhoz kapcsolódó előítéletein, attitűdjén. Emellett pedig kormányzati döntéseknek is születniük kellene a problémák megoldására.

A dolgozat szerzője: Hepp Tünde
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Hegyi-Halmos Nóra

A GYAKORLATI KÉPZÉS FEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI A MAGYAR FELSŐOKTATÁSBAN

Kulcsszavak: felsőoktatás, gyakorlat, Bologna-folyamat, munkaerőpiac

A magyar felsőoktatás 2005-ben kezdte meg átalakulását a Bologna-folyamatba betagozódva. Kutatásom során világossá vált, hogy a legtöbb területen nem tettünk lépéseket a kitűzött célok megvalósítására, ami nagy lemaradást eredményezett más európai országokhoz képest.

Vizsgálódásom célja, hogy feltárjam a magyar felsőoktatás gyenge pontjait, meghatározzam a fejlesztés lehetséges irányait. Ezen belül elsősorban a gyakorlati képzés nem megfelelő színvonalát veszem górcső alá, mint kulcsjelenséget az alacsony színvonal kialakulásában.

Annak érdekében, hogy a képzések nívója emelkedjen, olyan új gyakorlati képzési modellt kísérek meg felállítani, amely megfelel mind az aktuális társadalmi igényeknek és felsőoktatási trendeknek, mind a Bologna-folyamat elvárásainak.

A kutatás alapja egy kérdőív, amit többségében felsőoktatásban részt vevők vagy részt vettek töltöttek ki. A kérdések a felsőoktatás minőségére, fontosságára, szakmacsoportok presztízsének megítélésére, illetve a gyakorlati foglalkozásokra vonatkoztak. Kiértékeléskor arra derült fény, hogy a hallgatók nem elégedettek a felsőoktatási intézmények és azon belül a gyakorlati képzés színvonalával. Ez alátámasztotta azt a hipotézist, hogy a magyar felsőoktatás fejlesztésre szorul.

A kifejlesztett gyakorlati képzési modell abban jelent újdonságot, hogy a meglévők mellett olyan gyakorlati foglalkozási formákat vezet be, amelyek segítségével a hallgatók mind a munkaerő-piaci igényeknek, mind az értelmiségi-kutató szellemiségnek meg tudnak felelni. Ezeknek az eredményeknek a továbbgondolása, mélyebb kutatása, illetve az elméleti képzés bevonása a kutatási témák közé, hosszú távon hatékonyabbá, európai színvonalúvá tehetné a magyar felsőoktatást.

A dolgozat szerzője: Horváth Annamária
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Gősiné Dr. Greguss Anna

AZ ÉRZELNI INTELLIGENCIA SZEREPE AZ ANDRAGÓGIÁBAN AZ ÉRZELMI INTELLIGENCIA ÉS A SZÁMONKÉRÉSI MÓD ÖSSZEFÜGGÉSEINEK VIZSGÁLATA

Kulcsszavak: érzelem, intelligencia, számonkérés, vizsga

Az érzelmek megértése és helyes kezelése boldogulásunk egyik alappillére, e képességek elsajátítása azonban nem oldható meg kizárólag olyan, formális módon, ahogy például szakmai tudásunkhoz jutunk hozzá. Mégis, legalább olyan fontosságú összetevője a teljes életnek; hiszen normákhoz, szabályokhoz kell igazodnunk az iskolában, a munkahelyen, meg kell tanulnunk megismerni és irányítani magunkat ahhoz, hogy a társadalom működőképes tagjai legyünk.

Szakedolgozatomban ezen a tág témakörön belül azt vizsgálja, mennyire lehet fontos szerepe az érzelmi intelligenciának a számonkérések során. Egészen pontosan fogalmazva azt szeretném kideríteni, hogy az érzelmi intelligencia és az érdemjegyek viszonyában a vizsga formája mennyire befolyásoló tényező, felsőoktatásban tanulók esetében. Előzetes becslésem, vagyis fő hipotézisem szerint ugyanis szóbeli számonkérésnél még inkább előnyben részesülnek azok a diákok, akik fejlettebb érzelmi intelligenciával rendelkeznek, mint írásbeli megmérettetés esetén. Utóbbinál viszont érdemes számításba venni, hogy ekkor is nagy segítségünkre lehet fejlett érzelmi intelligenciánk, méghozzá reális önismeretünk formájában.

A témaindoklás és célkitűzés rövid bevezetőjét követően a téma elméleti hátterét, történetét fedem fel tömören, ezután kutatásom módszeréről valamint elért eredményeimről számolok be. A minta 100 fős, az Eötvös Loránd Tudományegyetem andragógia szakos, alapképzésben résztvevő hallgatóit foglalja magába. A kitöltendő anyag első fele saját készítésű, teszt jellegű, két, egyformán megterhelő vizsga eredményeire kérdez rá – értelemszerűen az egyik írásbeli, a másik pedig szóbeli. A kérdőív második része egy Bar-On érzelmi intelligencia kérdőívből áll, mely 120 állítás kitöltő általi rangsorolásával tud képet adni az érzelmi intelligencia mértékéről.

A diszkussziót követően szó esik a használt módszer megbízhatóságáról, a téma további kutatási lehetőségeiről.

A dolgozat szerzője: Juhász Ágota
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Dr. Magyar Erzsébet

A MAGYAR IDENTITÁS MEGŐRZÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI KÉT FELVIDÉKI TELEPÜLÉSEN

Kulcsszavak: felvidéki magyarság, Léva, Felsőszecse, felvidéki magyar szervezetek

Témaválasztásomat meghatározza az a tény, hogy Felvidéken születtem, szlovákiai magyarként nőttem fel és szívemen viselem az itt élő magyarság életét. Az emberek összetartozását, nyelvünk és kultúránk megőrzését, kiemelkedően fontos feladatnak tartom. Véleményem szerint az identitás megőrzése minden ember alapvető igénye és feladata, mivel ezzel határozzuk meg magunkat.

Két út áll előttünk, kitartunk szüleink és nagyszüleink nyelve mellett és ápoljuk, továbbfejlesztve őrizzük és mindennapjainkban megéljük hagyományainkat, kultúránkat, vagy asszimilálódunk, és ezzel megszűnik a felvidéki magyarság. Ezt a folyamatot – örömeivel és küzdelmeivel – kívánom bemutatni munkámban, Léva városában és Felsőszecse községben, amely településeken a magyarság száma ma már alig éri el a 15–20 százalékot (2001. évi népszámlálás alapján). A 100 százalékos magyar lakosság száma 1920 után a két településen rohamosan csökkent. Ma már kérdésessé válik, hogy a magyar nyelvű települést jelző tábla meddig maradhat még a helyén, s a református templom, iskola és egyéb magyar intézmények működése meddig tartható fenn.

A szakdolgozatom célja, hogy interjúk, krónikák, évkönyvek és egyéb dokumentumok segítségével bemutassam az itt működő magyar szervezetek mai munkáját, és megvizsgáljam az itt élő emberek értékrendjének és mindennapi tevékenységének a kölcsönhatását. Be szeretném mutatni melyek azok a tényezők, amik mozgatják az embereket, mi az az eszme, vagy cél, amiért a sok nehézség ellenére is megmaradnak és aktívan működnek a szervezetek, melyek igen sokrétűek: óvoda, alap- és középfokú iskolák, egyházközség, nonprofit-, politikai-, és ifjúsági szervezetek, stb.

Kérdőíves módszerrel vizsgálom meg az emberek közösségi aktivitását, identitástudatát és érzelmi kötődésüket a magyar nyelv, anyanyelvük iránt. Össze kívánom hasonlítani a falu és város adta lehetőségeket, és az ott élők értékrendbeli különbségét több dimenzió mentén elemzem: kor, lakhely, végzettség, párkapcsolat, baráti kör, szervezeti aktivitás, stb.

Úgy gondolom, hogy ahol aktív kulturális és közösségi élet folyik, ott kevésbé jellemző az asszimiláció, nagyobb a nemzeti és közösségi tudat, a szülőföldhöz, anyanyelvhez való ragaszkodás. Bár dolgozatomban egy várost s egy falut vizsgállok, mégis úgy gondolom, hogy a két településen élők magyarságképe közt nem fogok nagy eltérést tapasztalni, mivel mindössze 5 km távolságra fekszenek egymástól. Csupán az idősebb generációnak okoz némi gondot a városba való bejutás.

Dolgozatommal ezen állításaimat kívánom igazolni.

A dolgozat szerzője: Kardos Bernadett
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Kraiciné Szokoly Mária PhD

FELNŐTTKORI DISZLEXIA

Kulcsszavak: felnőttkori diszlexia, felnőttoktatás, munkaerőpiac

A diszlexia olyan tanulási zavar, melynek számos megjelenési formája ismert, egyénként eltérő mértékben, különböző tünetek jelentkezhetnek. A gyermekkorban felismert eseteknél megfelelő kezeléssel nagymértékű fejlődés érhető el, de sokan vannak, akik csak felnőttkorukban szembesülnek a problémáik okával. A diszlexia sok olyan korlátot állít a felnőtt egyén elé, amely az élet minden területén gondot okoz, és a problémák legtöbbje összefüggésbe hozható a diszlexia által okozott gyermekkori kudarcokkal. A szakdolgozatomban a felnőtt diszlexiások helyzetét vizsgálom abból a szemszögből, hogy számukra milyen nehézségeket okoz a diszlexia az oktatási folyamatban, a munkaerőpiac területén és a mindennapi életben.

A diszlexia számomra azért vált érdekes kutatási területté, mert azt a kettősséget hordozza magában, hogy a felmerülő problémák ellenére a diszlexiások egyének nagyon kreatív és tehetséges emberek. A felnőtt diszlexiások között sokan nem folytatják tanulmányaikat a tanulási nehézségek miatt, és ennek következtében kikerülve a munkaerő-piacra olyan munkakörökben dolgoznak, amelyekben nem tudják a képességeikhez mértén a lehető legtöbbet kihozni magukból. Ezen problémákat szem előtt tartva készítettem el a dolgozatomat.

A szakdolgozatomban első részében a témában írt szakirodalmak alapján vizsgálom meg a diszlexia fogalmát, a gyermekkori és felnőttkori megjelenési formáit, a lehetséges kezelések módját, és azon intézményeket, alapítványokat, amelyek a felnőtt diszlexiásoknak is segítséget nyújthatnak. A dolgozatomban második részében a kvalitatív kutatásom során készített mélyinterjúkat elemzem. A kutatás során két, a diszlexia témakörében jártas szakemberrel készítettem interjút, melynek során a diszlexiáról alkotott véleményükre, a felnőtt diszlexiások helyzetére vonatkozó elképzeléseikre voltam kíváncsi. Ezután készítettem három interjút 30-40 év közötti felnőtt diszlexiással, akiktől a gyermekkorban és felnőttkorban átélt diszlexiával kapcsolatos élményekről, az oktatás során, majd a munkaerő-piacon felmerülő problémákról kérdeztem. A kutatásomat a kérdésekre adott válaszok alapján témakörönként elemzem, majd a szakemberek véleményét és a felnőtt diszlexiások tapasztalatait hasonlítom össze.

A szakirodalmak és a kutatások alapján arra a következtetésre jutottam, hogy a diszlexia felnőttkori megjelenési formáira ugyanolyan hangsúlyt kellene fektetni, mint gyermekkorban. Fontos lenne nagyobb figyelmet fordítani arra, hogy sem az oktatás területén, sem a munkaerő-piacon nem szenvedjenek hátrányt a diszlexiások, mert olyan lehetőségek jelennek bennük, amelyek kiaknázása a megfelelő munkakör betöltésével nem csak az egyén, hanem a társadalom számára is hasznossá válhatnának.

A dolgozat szerzője: Katona Gábor
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Dr. Striker Sándor PhD

A SERDÜLŐK SZEXUÁLIS TÁJÉKOZOTTSÁGA ÉS A SZEXUÁLEDUKÁCIÓ LEHETŐSÉGEI

Kulcsszavak: szexuális egészség, személyiségfejlesztés, fiatalság, nevelés

Munkám középpontjában a szexuális egészség s az ezt elősegítő szexuális edukációs lehetőségek állnak, melyen keresztül célom megmutatni a fogalom szerves kapcsolódását az egészséges személyiség kialakulásához.

Dolgozatom kiindulópontját az a hipotézis jelenti, mely szerint a mai kamaszok a legtöbb esetben nem elegendő s nem megfelelő szexuális felvilágosítást, tájékoztatást kapnak a szexuális érintkezés és egészség biopszichoszociális aspektusait figyelembe véve.

Célom, hogy láthatóvá váljon a szexuálisan egészséges személyiség társadalmi, kulturális szempontból is fontos, meghatározó szerepe.

Kutatásom során több kérdésre keresem a választ. Egyrészt a fiatalok fejlesztésének és igényeinek legmegfelelőbb edukációs programlehetőséget, másrészt a felnőttkor küszöbén álló kamaszok szociokulturális háttérnek és szexualitásra vonatkozó ismereteinek kapcsolatát vizsgálom.

A kutatást 16–17 éves fiatalokból álló, 11. osztályos tanulók körében végeztem, egy szakiskola, egy szakközépiskola és egy gimnázium intézményi keretein belül. A vizsgálat egy 15 perces tesztlap kitöltését jelentette, ennek során a fiatalok három különböző témakörben olvashattak kérdéseket (szociokulturális háttér, szexuális élet, szexuális felvilágosultsági szint). A felmérést egy általam vezetett szexedukáció követte, mely a közvetlen, gyakran tabu témákat boncolgató beszélgetésre épült. A program teljes ideje 2x45 perc volt. A fiatalokkal együtt töltött interaktív alkalom és a tanárokkal folytatott beszélgetések hasznos információkat nyújtottak s egyben problémafelvetésem alátámasztását is jelentették.

A kérdőívek eredményei és a beszélgetésekből kikövetkeztetett megállapítások jelzik, hogy a fiatalok – bár több mint 90%-ban elegendőnek vagy teljesen elegendőnek tartották ismeretüket – intimtáshoz kötődő ismeretanyagukat nem reálisan ítélik meg, sok esetben téves, hiányos.

A megismerési lehetőségekkel szemben támasztott igényeik és szexuális életre vonatkozó kérdésekre adott válaszaik jól konvergálnak a szakirodalmakban olvasottakkal. A szakközépiskolások, valamint a szakiskolások eredményei nem nagy eltéréseket mutatnak, ez számos szocializációs, kulturális és társadalmi kérdést vet fel. Munkám végén az egyik fő konzekvencia, hogy a szocializációs környezet és a fiatalok intimitás iránti attitűdjei közötti összefüggés mennyire képes befolyásolni a társadalom kulturális arculatát. Felvilágosító programomra több pozitív visszajelzés érkezett, két intézmény igényelte további önkéntes munkámat.

A dolgozat szerzője: Kicsiny Zsóka
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Dr. habil. Fehér Katalin CSc

A „GRUNDTVIG FELNÖTT TANULÓI MŰHELY” EURÓPAI PROGRAM BEMUTATÁSA

Kulcsszavak: interkulturális tanulás, tanulói műhely, Európai Unió

Az Európai Unió (Európai Bizottság) Egész életen át tartó programja az oktatás és képzés terén hozzájárul a lisszaboni célkitűzés eléréséhez, az EU-t a világ legversenyképesebb tudásalapú gazdaságává válásban segíti. A Program támogatja a közoktatást, a felsőoktatást, a szakmai képzést és a felnőttoktatást. Utóbbi, a Grundtvig alprogram a felnőttek oktatásának és tanulásának minden szintjét és ágát lefedi, benne a 2009-ben elindított Felnőtt tanulói műhely pályázat a felnőtt tanulás európai dimenziójának kialakítását célozza azáltal, hogy támogatja a több európai ország állampolgárainak részvételével szervezett tanulói workshopokat. Dolgozatom egyrészt e program első kétévi európai eredményeit kutatja, különös tekintettel a nyertes műhelyek témájára, a műhelyeket tervező szervezetek típusára, másrészt a magyar részvételt és érdeklődést elemzi részletesebben.

Az első két év nyertes pályázatainak leírását tartalmazó nyilvános prospektus adatait összesítve és számszerűsítve kiderül, hogy a program a második, 2010-es éve kevesebb nyertes pályázatot termelt ki, mint a 2009-es. Mindkét év általános műhelyprofiljának jellemzői: német szervezés, civil szervezés, angol nyelvű program, „interkulturális oktatás” téma. A két évet egymáshoz viszonyítva láthatók a különbözőségek. A Tempus Közalapítvány, mint a magyarországi pályázatokat elbíráló nemzeti iroda a weboldalan nyilvánosan hozzáférhető teszi a magyar jelentkezőkre vonatkozó általános adatokat, úgy, mint a műhely megszervezésére pályázó szervezetek nevét, műhelyprogramjuk címét, illetve a jelentkezés eredményét (nyertes, elutasított). Ezen adatok mellett az egyes szervezetek többek között pályázati és felnőttképzési előéletére vonatkozóan összeállított és szétküldött anonim kérdőívek beérkezett eredményeit összesítve kiderül, a magyar műhelyprofil 2009-es jellemzői: civil szervezés, angol nyelvű program, „közösségi tanulás” téma; 2010-es jellemzői: civil szervezés, magyar-német kétnyelvű program, „társadalmi marginalizálódással fenyegetettek tanulási lehetőségei”, „regionális identitás” és „önkéntesség” témák. A magyar érdeklődés, a pályázó szervezetek száma 2009-ről 2010-re nőtt, a ténylegesen támogatott programok száma viszont csökkent a formai okból elutasított pályázatok javára.

Az egyes műhelyeken résztvevők a programok megvalósulása után azokat értékelik, majd egy az egész műhelyre vonatkozó záróbeszámoló keretében a programot hirdető ország nemzeti irodájába kerülnek. Érdemes lenne ugyanakkor a programokról, különösen azok európaiságának hatásáról nyilvános utánkövetést készíteni, az eredményeket széles körben ismertetni.

A dolgozat szerzője: Kray Katalin
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Dr. Fodor Mónika

A MARKETINGESZKÖZÖK ALKALMAZÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI CIVIL
SZERVEZETEKNÉL
—EGY KONKRÉT PÉLDA BEMUTATÁSÁVAL—

Kulcsszavak: civil szféra, marketing, specifikumok, lehetőségek

Szakdolgozatomban a harmadik szektor szervezetei által használt marketing eszközöket, illetve azoknak sajátosságait vizsgáltam. A szektor elemzése során, a fő hangsúlyt a civil szervezetekre helyeztem. Vizsgáltam ezen szervezetek általános jellemzőit, megjelenési formáit. Dolgozatomban kitértem a magyarországi nonprofit szektor történetére, fejlődésére, jelenlegi helyzetére, illetve egy rövid kitekintés erejéig vizsgáltam az európai és az amerikai helyzetet is. Elemeztem a szolgáltatásmarketing sajátosságait, bővebben pedig a civil szervezetek számára elérhető és alkalmazható marketingeszközöket.

A témaválasztásom ötvözte az elmúlt öt év tapasztalatit, amiket ebben a szektorban szereztem, illetve a marketing iránti élénk érdeklődésemet. Vizsgálódásom során pontos válaszokat kerestem a speciálisan civil szervezetek számára megfelelő marketing lehetőségekről, eszközökről, illetve arról, hogy beszélhetünk-e egyáltalán nonbusiness-marketingről?

A sajátosságok figyelembevétele, elemzéséve során arra jutottam, hogy ez a terület önmagában is külön szakértelmet kíván.

Figyelembe véve, hogy a marketingeszközök alkalmazásának lehetőségei minden egyes szervezetnél eltérőek, a szervezet stratégiájától, pénzügyi-, emberi erőforrásaitól függően, egy szervezetre fókuszáltam, azt igyekeztem minél részletesebben feltárni. Éppen ezért, a szervezet elemzésekor a mélyinterjú módszerét alkalmaztam. Ennek során pontos és alapos információkat gyűjtöttem az adott szervezet stratégiájáról és marketingmódszereiről, illetve az elméletben leírtak gyakorlati alkalmazásáról. A kapott adatokat részletesen kifejtettem, elemeztem a dolgozatomban.

A téma bővebb kifejtése újabb szakdolgozatoknak, vizsgálatoknak adhat témát, hiszen ez a terület további kifejtést érdemel: a szakirodalom listájának tovább bővítését, illetve újabb civil szervezetek vizsgálatát, elemzését.

A dolgozat szerzője: Kun Nikolett
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Szakonyi Péter

A MÉDIA BEFOLYÁSOLÓ HATÁSA A KULTÚRÁNKRA A VALÓSÁGSHOW-K VILÁGÁN KERESZTÜL

Kulcsszavak: média, televízió hatása, befolyásolás, valóságshow-k világa és a hatása a nézőkre

Szakedolgozatomban, mint ahogy az a címben is szerepel, a média, és azon belül is a televízió befolyásoló hatásával foglalkozom. Ezt a valóságshow-k világán keresztül igyekszem bemutatni.

A dolgozatomban bevezető részében szeretnék egy történeti keretet adni, amely magában foglalja a tömegkommunikáció kialakulását és jellemzőit, hiszen korunkban olyan fontos szerep jut neki, mint a 15. században a könyvnyomtatás kialakulása. A tömegkommunikáció mellett fontosnak tartom, hogy a televízió történetébe is bepillantást nyerjünk

A tömegkommunikáció egyértelműen a modern kor, az ún. tömegtársadalmak kialakulásához kapcsolható kommunikációs formaként fogjuk fel, amelynek nem könnyű meghúzni a határait. Miként McQuil megfogalmazza: a média és társadalom viszonyát többféle oldalról is nézhetjük, de ha azt az aspektust helyezzük előtérbe, amely szerint a média hatalmat képvisel, akkor többféle értelemben is beszélhetünk e hatalomról, hiszen helyzete kontrollt biztosít a társadalom egyes jelenségei fölött, lehetőséget ad a címzettek befolyásolására, és hatalom a média innovatív képessége is, merthogy a média a valóságot nemcsak megjeleníti, tükrözi, hanem konstruálja is. E tekintetben a kultúraalakítás egyik fő forrásának tekinthető, amennyiben alakítja a művészeteket, szimbolikus formákat, a divatokat, a szokásokat, az életmódokat, a normákat és értékeket.

Azt szeretném vizsgálni, hogy hogyan alakult ki a befolyásoló ereje, milyen hatásai vannak az életre, milyen műsortípusok jelennek meg a televízióban és vajon mi okozza népszerűségüket. Kitérek a nézőkre való pozitív és negatív hatására, valamint arra a nézetre, amely az ún. otthonkultúra bírálóinak köréből származik, és a családi nevelésben mutatkozó károkra, a bensőséges családi beszélgetések hiányára, a közösségtől való elfordulásra, az ún. családibefeléfordulásra vonatkozik.

A történeti bevezető után a valóságshow-k világára térek ki, miközben azt boncolgatom, hogy vajon mik lehetnek népszerűségének okai, mit nyújt az embereknek, hogyan folyik be az életünkbe és válik annak részesévé, alakítja az emberek életét, hogyan okoz már-már szinte függőséget.

Érdekesnek tartom, hogy milyen motivációkkal (kíváncsiság (pl. „kukkolás” – hozzám hasonló emberek életének meglesése tájékozódás, „érzelmi menedzsment” - hogy kikapcsoljak, feloldódjam) ülnek le az emberek megnézni egy ilyen típusú műsort, és ezt hogyan használják fel a kereskedelmi televíziók, hogy érvényre jutassák akaratukat úgy, hogy szinte észre sem vesszük.

Végül a kutatásomhoz szeretném a különböző médiakutató intézetek vizsgálatait összevetni az általam összeállított interjúkkal, melyben legalább 4-5 különböző korú és nemű személy mondja el véleményét, nézeteit, gondolatait tévénezési szokásairól. Ezekből következtetve, hogy vajon helytállóak a feltételezéseink, miszerint az emberek még mindig nincsenek felkészülve, sem pedig felvértelve a média nyomására, manipulálására.

A dolgozat szerzője: Kuzma Anita
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Dr. Magyar Erzsébet

MÚZEUMOK KICSINEK ÉS NAGYOKNAK – A MÚZEUMPEDAGÓGIÁTÓL A MÚZEUMANDRAGÓGIÁIG

Kulcsszavak: múzeumpedagógia, múzeumandragógia, élményközpontú tanulás

Szakdolgozatomban elsőként a múzeumpedagógia és múzeumandragógia elméleti hátterével foglalkoznék, kitérve ezeknek az élethosszig tartó tanulással való kapcsolatára. A múzeum és a közművelődés fogalmát is meghatároznám. Hangsúlyozni szeretném továbbá az élményközpontú tanulás és a művelődésre való szocializáció jelentőségét. Ezután a gyakorlatban is megnézném két „múzeum” – a Szépművészeti Múzeum és a Fővárosi Állatkert – múzeumpedagógiai/zoopedagógiai tevékenységeit. Arra is választ szeretnék találni, hogy nyitottabbak-e az emberek felnőtt korukban múzeumi foglalkozásokra/programokra, ha gyermekkorukban részt vettek ilyeneken. Ezen kívül megpróbálnék magam is interaktívabbá tenni egy kiállítást feladatlapok segítségével.

Kutatásomat interjú, kérdőív és feladatlap-készítéssel próbálom alátámasztani. A célcsoportom a feladatlapos módszernél a fiatal, illetve az idősebb korosztály; mindkét célcsoport számára más-más feladatlapot készítek. A kiválasztott intézményekkel kapcsolatos dokumentumok, honlapok elemzése is segítségemre lesz a dolgozatom megírásában. Ezen kívül témámmal kapcsolatos szakirodalmamra támaszkodom majd vizsgálódásomban.

Az eddig a múzeumpedagógiában és múzeumandragógiában elért eredmények pozitívak, hiszen egyre több iskola áll kapcsolatban a múzeumokkal, felismerve azok pedagógiai jelentőségét. A múzeumok különféle programjain, rendezvényein pedig sok érdeklődő felnőtt vesz részt; a Múzeumok Éjszakája például évről évre egyre nagyobb népszerűségnek örvend. Ezek az én szempontomból azért fontosak, mert mind az élethosszig tartó művelődés koncepcióját erősítik.

Mivel témám elég tág, ezért rengeteg további lehetőség van a vizsgálódásokra; szeretnék kitérni kicsit a múzeumok marketing tevékenységére is, és önnön határaikon túlnyúló terjeszkedésükre, a múzeumokban rejlő számtalan lehetőségre az élethosszig tartó művelődés folyamatában.

A dolgozat szerzője: Mártonyi Tibor
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. Arapovics Mária PhD, Janzsó Szilvia

KÖZÉPSÚLYOS ÉRTELMI FOGYATÉKOSOK FELNÖTT SZAKKÉPZÉSÉNEK GYAKORLATI MEGVALÓSÍTÁSA

Kulcsszavak: Imbecillis, Szakképzés, Nyílt munkaerő-piac

Szakedolgozatomban a középsúlyos értelmi fogyatékosok, vagyis az imbecillis felnőtt emberek hazai szakképzésével, foglalkoztatásával foglalkozom. Dolgozatomban a hazai helyzetet elemzem, annak problémáira próbálok külföldi trendek segítségével megoldást találni. Témaválasztásom oka, hogy a témával idáig nem foglalkoztak igazán. Hipotézisem, hogy a hazai imbecillis szakképzés terén óriási fejlődését lehetne elérni, ha külföldi mintákat sikerülne az itthoni körülményeknek megfelelően adaptálni. A téma megfelelő körbejárása érdekében kiterjedt fogalmi háló segítségével bemutatom a magyar imbecillis foglalkoztatás, szakképzés múltját, jelenjét majd külföldi gyakorlatokat vizsgálom meg. Dolgozatomban olyan problémákkal foglalkozom, mint az állami szerepvállalás, a társadalmi szemléletváltoztatás módjai, vagy a fogyatékos munkakeresők és a hazai munkáltatók kapcsolata.

A kutatásom alapjául 6 szakemberrel készített interjú szolgál, mivel megpróbáltam a hazai szakképzést több szegmensből is megközelíteni, így kutatást végeztem szakiskoláknál, alapítványoknál, különböző egyesületeknél, egy szóval azon intézményekben, ahol a hazai imbecillis szakképzés megvalósul. Kutatásommal, mint célcsoportot az imbecillisek lehetőségeit kívántam felmérni.

Az egyes interjúk során számos problémára leltem a hazai szakképzés kapcsán, ezeket próbáltam összegezni, kialakulásuk okát feltérképezni. Ezen problémákra keresek megoldásokat, külföldi ötleteket, amiket komolyabb erőfeszítés nélkül is adaptálni lehetne a hazai körülményeknek megfelelően. Francia, spanyol, angol, amerikai, svéd és német ötleteket mutatok be, majd felvázolom, hogy véleményem szerint ezen külföldi gyakorlatok miért is lennének előnyösek Magyarország számára. Úgy gondolom az egyes hazánk számára újszerű ötletek pozitív hatással lennének az itthoni szakképzésre. Véleményem szerint a téma kutatásában számos lehetőség van még, főleg, hogy hazánkban eddig még nem fordítottak a témának kellő figyelmet. A témával való foglalkozás mindenki számára fontos, hazánk egy jelentős rétegének értékteremtő tevékenységbe való bekapcsolásáról van ugyanis szó. Az általam vizsgált területekről akár külön szakdolgozatokat lehetne írni. Az ilyen kutatásokra a továbbiakban óriási szükség van, hiszen ezen réteg elhanyagolása a későbbiekben megbosszulja magát, s a társadalom és az állam számára is komoly, egyre jelentősebb teherként fog felmerülni.

A dolgozat szerzője: Mérei Fanni Luca
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Dr. Striker Sándor PhD

VIZUÁLIS KOMMUNIKÁCIÓ, MINT KULTÚRAKÖZVETÍTŐ ESZKÖZ

Kulcsszavak: kultúra és gazdaság kapcsolata, kultúra marketingje, kultúra kommunikációja

Dolgozatomban szeretném bemutatni, hogy vizuális kommunikáció, mint kultúraközvetítő eszköz, azon belül a reklám, mint kultúrahordozó eszköz, mennyire tud érvényesülni a globális piacgazdaság kereslet- kínálat alapján működő versenyhelyzetében.

Céлом bemutatni és elemezni, hogy létezik-e egyáltalán kulturális marketing. Ha létezik kulturális marketing, akkor hogyan hat: a kulturális intézmények, kultúra alkotók kommunikációja hogyan jut el a fogyasztókig. Mekkora szerepe van a kulturális reklámoknak a kulturális fogyasztásban, intézmény, program választásban. Tudnak-e bevonzó erőt gyakorolni a kulturális intézmények a reklámok által.

A mai globális gazdasági világunkban az általános társadalmi tendenciák arra mutatnak, hogy az emberek egyre távolodnak a kultúrától, kulturális intézményektől. A kultúra pusztán szórakozási célokat szolgál. A kultúra és a gazdaság határai összemosódtak, a kultúra áruvá lett, a szolgáltatási ipar részévé vált, amelyet a globális piacgazdaság kereslete- kínálatá határoz meg. A hagyományos értelemben vett, nem piaci alapon működő kulturális intézmények nem tudják felvenni a versenyt a gazdaság többi elemével. A kulturális intézmények, kultúra alkotók marketing által felhasznált kommunikációs eszközei nem tudnak érvényesülni, az üzenet nem jut el a kultúra fogyasztókig. A kulturális reklámok nem tudnak érvényre jutni a fogyasztók által a gazdaságban gerjesztett versenyben, a hálózati társadalomban. A kultúra reklámpiaci részesedése nagyon kevés.

Primer és szekunder forrásokat egyaránt igénybe veszek elemzési munkám során. A témához kapcsolódó szakirodalom, folyóiratok, interneten található angol és magyar nyelvű anyagok feldolgozása, illetve a témában egy 250 emberes mintavételen alapuló közvélemény kutatás a kulturális fogyasztásokról, és a kulturális reklámok helyzetéről egyaránt fontos állomásai szakdolgozatom elkészítésének.

A felhasznált irodalmak és kutatások tapasztalatai, eredményei tükrében kimondhatom, hogy kulturális marketing, kulturális reklámok léteznek. A kutatásomból kiderül, hogy a hétköznapi fogyasztók találkoznak kulturális reklámokkal. Csupán reklámpiaci részesedése nagyon kevés, nem tudnak hatni a fogyasztókra. A kultúra marketing eszközei nem tudnak bevonzó erőt gyakorolni. Az emberek egyre kevésbé fogyasztói a hagyományos értelemben vett kultúrának. Viszont úgy gondolom, hogy a kultúra marketingje elengedhetetlen kelléke a fogyasztói társadalmunknak. Tehát meg kell tanulnunk reklámozni a kultúrát, hogy a mai globális piacgazdaságban kultúrára nyilvánosan szocializálódott fiatalok érdeklődését felkeltsük, hogy potenciális fogyasztókká tudjanak válni. Mindehhez szükséges viszont olyan kulturális marketingszakember gárda képzése, aki menedzselni tudná a kultúrát, kulturális intézményeket, sajnos jelen pillanatban úgy érzem ennek nagy a hiányossága ma Magyarországon.

A dolgozat szerzője: Patatics Bernadett

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Péterfi Ferenc

KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS ÉS VÁROSREHABILITÁCIÓ A JÓZSEFVÁROSI MAGDOLNA-NEGyedben

Kulcsszavak: közösségfejlesztés, szociális városrehabilitáció, szomszédsági tanács, lakossági együttműködés

Szakedolgozatom a józsefvárosi Magdolna-negyedben eddig lezajlott, és jelenleg is működő városrehabilitációs projektjeiről, és ezek alprojektjeiről szól, különös tekintettel a közösségfejlesztési program részleteiről. A téma azért aktuális, hiszen napjainkban, ebben a rohanó világban kevés idő jut embertársainkra, értékeink megőrzésére, lakókörnyezetünk megújítására. Választásom azért esett erre a témára, mert aktív szereplője voltam a közösségfejlesztési alprojektnek, mert fél évig tevékenykedtem a közösségfejlesztést végző alapítvány önkéntes munkatársaként, így betekintést nyertem az ott zajló folyamatokba, valamint a születésem óta ebben a kerületben élek. „Nyóckeres vagyok”.

A dolgozatomban, nem végeztem külön, saját kérdéseken alapuló kutatást, hanem felhasználtam azokat az eredményeket, amelyeket a közösségfejlesztési alprojekt megkezdése előtt készítettünk a lakosság lakás és életkörülményeiről, vágyairól, valamint a városrehabilitációhoz való hozzáállásukról. A szakedolgozat célja, hogy a nyolcadik kerületről, azon belül is a Magdolna-negyedről, amit gyakran neveznek „Chicagonak”, bemutatásra kerüljön, hogy a rehabilitácónak, Szomszédsági Tanács megalakulásának köszönhetően milyen mértékben változott a városrész megítélése, mennyire működik hatékonyan a lakók önszervező közössége, vagy, hogy mennyire tudják megőrizni a saját munkájuk hozzáadásával megújított lakókörnyezetüket.

A helyi társadalom összetartásához, nem elég az az életérzés, hogy én „nyóckeres vagyok”. A szélesebb körű együttműködés, az egymásra figyelés, és a lakossági akarat kialakítása és megerősítése volt a célja a közösségfejlesztési alprojektnek, ami az oktatási, szociális és bűnmegelőzési programokkal összefonódva fog tudni hatékonyan működni. A három fázisban körülbelül tizenöt év alatt lezajló városrehabilitációs program első öt évében megépült a Kesztyűgyár Közösségi Ház, ahol a lakók közösséggé formálásra alkalmas programok kaptak helyet, mint például a kulturális, oktatási és közösségfejlesztési programok. Továbbá itt tartja havonként üléseit a közösségfejlesztés révén megalakuló Szomszédsági Tanács.

A szakedolgozatomban igyekeztem széleskörűen körbejárni a kérdéskört, felhasználva olyan irodalmakat, amelyek részletesen foglalkoznak a közösség, közösségfejlesztés, városrehabilitáció, azon belül a szociális városrehabilitáció fogalmával, valamint bemutatnak olyan korábbi hazai és nemzetközi tapasztalatokat, amelyek mintaként szolgáltak a jelen városrehabilitációnak.

A dolgozat szerzője: Sas Gergő
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Dr. habil. Fehér Katalin CS

A BRIT ÉS MAGYAR FELNŐTTOKTATÁS ÖSSZEHASONLÍTÁSA – FÓKUSZBAN A D-LEARNING, E-LEARNING ÉS M-LEARNING

Kulcsszavak: brit, d-learning, m-learning

A témaválasztás során nem hezitáltam sokat, hiszen a brit kultúra mindig is közel állt hozzám, viszont ezt a szegmensét, az felnőttoktatási szektort kevésbé ismertem, ezért feltett szándékom volt, hogy pótoljam hiányosságomat. Továbbá a dolgozatom törzsét adó d-learning, e-learning és m-learning pedig szintén adott volt, mert ezek a mai kor újításai, amelyekkel tartani kell lépést, és a „hol tartunk most állapotot” egy fejlettebb országgal való összehasonlításban lehet a legjobban megkapni.

Az olyan fogalmak, mint felnőtt (adult), felnőttoktatás (Adult Education) tisztázása során sikerült rávilágítani arra, hogy ezekben nagy eltérés nincs, hiszen felnőttek számát egyaránt Nagy Britanniában és Magyarországon, aki elmúlt 18 éves. A felnőttoktatás fogalmát tekintve megtudtunk, hogy hazánkban nagyon szűkre szabott az értelmezési lehetősége ennek a fogalomnak, nem úgy, mint a szigetországban, hiszen nálunk a felnőttoktatáson csak azokat a képzéseket értjük, amelyeknek résztvevőik felnőttek, és ezeket a képzéseket iskolai keretek között veszik igénybe. Ez az értelmezés egy kissé tágabban értelmezendő a briteknél.

Számos esemény történt a briteknél a felnőttoktatás életében, de ezek többnyire csak helyhez és problémakörhöz kötöttek, hiszen általában egy fennálló, vagy fejét újonnan felütő problémára reagálva jöttek létre bizonyos, testületek. Így történt ez, amikor is az analfabizmusmal szembeni harc kezdetén létrehozták az ALRÁ-t. A törvénykezés nagyon sokáig hallgatott a felnőttoktatásról, nem tettek említést róla, azonban az 1992-es Further and Higher Education Act, megtörte a jeget, ahol is szót ejtettek ennek szabályozásáról és határait is kijelölték.

A d-learningnek, vagyis a „distance learning”-nek mondhatni őshazája a britek földje, amióta BBC elindította oktatási programját, de ezen kívül még az úgy nevezett nyitott egyetemek tettek arról, hogy ez kellő publicitást kapjon, és országszerte elterjedjen. Nálunk ez még mindig egy kissé idegen tanulási forma, hiszen nehezen képzeljük el, hogy hogyan is lehetne oktatók nélkül bármit is megtanulni, illetve nagyfokú bizalmatlanságot éreznek ezzel a tanulási formával szemben a magyarok. A e-learning azért kezd elterjedni, de még mindig csak kevesen használják, nem annyian, mint ahány embernek javára válna. Az m-learning, avagy „mobile learning” pedig nálunk szinte ismeretlen fogalomként kezelhető, nem úgy, mint a britknél, rengeteg weboldal foglalkozik vele, és egyéb más portál, kifejezetten m-learning portált is indítottak.

A dolgozat szerzője: Sebő Katalin
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Dr. Magyar Erzsébet

A HAGYOMÁNYOK KÖZÖSSÉGFORMÁLÓ HATÁSA MAGYARPOLÁNYBAN

Kulcsszavak: sváb, közösség, hagyomány

Magyarpolány egy 1270 fős Veszprém megyei sváb település, ahol nagyon élénk, eredményes hagyományörző tevékenység folyik. Hagyományörző tevékenységéért 1993-ban Magyarpolány elnyerte az Europa Nostra-díjat. Sváb származásom, a néphagyomány és a közösségfejlesztés iránti érdeklődésem vezetett arra az elhatározásra, hogy ennek a településnek a hagyományokra épülő közösségi életét vizsgáljam. A modernkor iparosodó, városiasodó világában már gyakran elavultnak tűnik a múlthoz, a hagyományos értékekhez való ragaszkodás, azonban a gyökerektől való elszakadásnak hosszabb távon az ember mindig kárvallottja lesz, és ez tapasztalható napjainkban is. Vizsgálataim elején két hipotézist állítottam fel: a hagyományörzésnek van közösségfejlesztő hatása Magyarpolányban, illetve a hagyományörzés és közösségfejlesztés megtartó- és vonzóerőt jelent egy olyan kis település számára, mint Magyarpolány.

A dolgozatban szereplő információkat, adatokat interjúk, kérdőívek, személyes megfigyelések, illetve szakirodalom segítségével gyűjtöttem. Beszélgettem a magyarpolányi tájház igazgatójával, a német kisebbségi önkormányzat vezetőjével, 100 db kérdőívet osztottam szét Magyarpolány 18 éven felüli lakosai között, ellátogattam a Tájháza, részletesen elemeztem Magyarpolány legdominánsabb civil szervezetének, a Polányi Passió Kulturális és Hagyományörző Egyesületnek alapító okiratát. A dolgozat elméleti háttérét körülbelül 25 db szakirodalom alapján készítettem el a hagyományörzés, közösségfejlesztés, civil szféra, szociálpszichológia és a turizmus témaköreiből. A kutatás eredményeit hagyományos tartalomelemző módszerrel dolgoztam fel.

A kutatás során mindkét hipotézisem igaznak bizonyult. Magyarpolány felismerte saját adottságait és lehetőségeit a hagyományok őrzésében/teremtésében, a műemlékek védelmében és ki is használja azokat. Ennek érdekében széleskörű összefogás alakult ki a köztisztviselők, a civil szféra és a magánszemélyek között, azonban a szakemberhiány sokszor megnehezíti feladataikat. Az összefogás negatív hatásaként megfigyelhető egyfajta „belterjesség” a település közösségi életben aktív lakói között, amit a lakosság minél teljesebb körű bevonásával tudatosan kerülni kell.

A téma számos további kutatásra ad lehetőséget. Érdemes lenne megvizsgálni a településen működő hagyományörző és közösségfejlesztő szervezetek között kialakult kapcsolatok rendszerét, mélységét, személyközi viszonyokat, továbbá egyes projektek lebonyolításának teljes folyamatát, mivel azokat rendszerint nem szakemberek végzik.

A dolgozat szerzője: Sipos Viktória
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Pusztai Sándor

A BUDAPESTI GETTÓ TÖRTÉNETE –ZSIDÓ UTAK ÉS EMLÉKEZET–

Kulcsszavak: zsidó, holokauszt, identitás, emlékezet

Pár éve kezembe került Jorge Semprun A nagy utazás című könyve. Nem tudtam letenni. Később utazásaim során eljutottam az amszterdami Anne Frank-házba, és Auschwitz szögesdróthálójához is. Valamiért nem tudtam szabadulni a tragédiától, próbáltam megérteni a felfoghatatlant. Úgy vélem, bár a kérdést már rengetegen vizsgálták, egy egyetemes kérdőjelet, ezáltal folyamatos aktualitást jelent. „Akárhogy analizáljuk is, a holokauszt füstje hosszú, sötét árnyékot borított Európára, miközben lángja eltakarhatatlan jelet égetett az égboltra.”- írja Kertész Imre.

Szakedolgozatomban nem csak a korszak magyarországi történéseinek egy szeletét hívatott bemutatni, hanem megpróbáltam utánajárni, hány útja lehetett egy zsidónak a megszállás napjaiban, és ezen sorsok emlékezete miképp él tovább napjainkban. Beszélgettem egy úrral, aki kisfiúként élte meg családjával a munkatábor nehézségeit, egy asszonnyal, aki többször is állt a Duna partján a halálos lövésre várva, ám csodával határos módon megmenekült. A holokauszt továbbélését boncolgattam a Holocaust Emlékközpont munkatársával, mely központ múzeumában sokkoló és nagy hatású élményben volt részem. Az élet meséi és a szakirodalmak tényei sok helyen fedik egymást. Ezek áttekintésből kiemelném Szita Szabolcs vagy éppen Kertész Imre munkáit, melyekben mindkettőre van példa.

A zsidó öntudat mindig erős volt, s bár a holokauszt megtört valamit az egész világ lelkében, a helyreállítás folyamata mára kezd sikerülni. Felnőtt az a korosztály, akik előtt szüleik még titkolták zsidóságukat, és aki megtalálta identitását, ma bátrabban adja tovább gyerekeinek. Érdekes példát vennünk nekünk, „magyar emlékezetnek” erről az identitástudatról, arról, hogy a múltat tovább kell adni: 1956-ról, a Don-kanyarról épp úgy meg kell emlékeznünk, tovább kell adnunk, mint más tragédiákat. S ezen emlékek között ott van a nem zsidóknak is a holokauszt: magyar zsidók, magyar cigányok, magyar homoszexuálisok, magyar kommunisták, magyar „munkakerülők”, magyar rendszerellenesek estek áldozatul a hitleri gépezetnek. Miért nem tett – a máig vitatott mentőakciókon kívül – senki semmit? Nem tisztzem, hogy a kérdést megválaszoljam, és felelőst hirdessek. Az azonban célom, hogy magunkba szállva elgondolkodjunk rajta: a határok nem etnikumok, nemzetek között vannak, hanem világfelfogások, létértelmezések és magatartások közt. Csak rajtunk múlik, kell-e valakinek holnapotól rettegésben élnie.

Szakedolgozatomban a jövőben egy olyan kutatás alapjává válhat, mely még közelebb megy és mélyebben vizsgálja a zsidók identitástudatának alakulását, a titkok és az emlékezet útjának csomópontjait. Más aspektusból nézve a múzeumok, emlékhelyek szerepét, feladatát boncoló elemzés beindítója is lehet.

A dolgozat szerzője: Szakál Katalin Kitti
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Dr. Arapovics Mária PhD

A FELNŐTTEK TANULÁSÁNAK JELLEMZŐI —NON-FORMÁLIS KÉPZÉSEK: A NYITOK PROJEKT MEGVALÓSULÁSA —

Kulcsszavak: non-formális, iskolarendszeren kívüli oktatás, résztvevő-központúság

Kutatásom célja, hogy megvizsgáljam, igaz-e, hogy az iskolarendszeren kívüli, non-formális oktatás hatékonyabb módszereket alkalmaz a felnőtt tanulóknál, mint az iskolarendszerű (formális) oktatás. Szeretném kideríteni, hogy könnyebb, gyorsabb, jobb minőségű-e a tanulásnak ez a formája, és hogy milyen lehetőségeket rejt magában a formális oktatáson kívüli tanulás világa. Hogy miért is kell ezzel foglalkozni? Nemcsak magyarországi probléma a felnőttek (formális rendszerű) oktatásának nehézsége, az alacsony tanulási kedv, ami pedig azt eredményezi, hogy a mai tudás alapú társadalomban, akik kimaradnak a tanulásból, előbb-utóbb magas fokú kirekesztettséget szenvednek el. Hogy ezt megakadályozzuk, résztvevő-központú képzéseket kell kínálnunk.

A Tanulási partnerségek kezdeményezése elnevezésű projekt a Szövetség az Életen Át Tartó Tanulásért szervezésében zajlott. A NYITOK (Nyitott Tanulási Központok) hálózata a felnőttkori tanulókkal kapcsolatos problémákat szeretne volna orvosolni: a tanulási központok nemcsak biztosítják az oktatáshoz való hozzáférést (ingyenes tanulóköreik által), hanem rendszerüket és módszereiket tekintve az iskolarendszerű oktatástól eltérve, minél inkább az élet nehézségeihez alkalmazkodva segítették a felnőttek tanulását. A témakörök kiválasztásánál is igyekeztek a tanulást a mindennapi tevékenységekkel minél inkább összekapcsolni. Mintegy „társadalmi fővárosként” jelentek meg: itt különböző típusú emberek, a helyi közösség, a társadalom különféle csoportjai találkozhattak.

Kutatásomban a szakirodalmon kívül kvalitatív módszerre támaszkodtam: a tanulási központok tanulószervezőivel és néhány tanulóval, valamint a projekt szervezőivel interjúztam, személyesen ellátogatva néhány tanulási központ helyszínére. Emellett a projekt záró konferenciáján külföldi szakemberek tapasztalatai segítettek, hogy teljes képet kaphassak a projekt megvalósulásáról.

A NYITOK központjaiban a tanulóközpontú (résztvevőközpontú) képzés alapelveinek alkalmazása által, a kompetencia-alapú oktatásra hangsúlyt fektetve az európai uniós célkitűzések valósulhattak meg. Azokat a hiányosságokat, amelyeket a felnőttek az iskolarendszerű oktatás alatt nem tudtak pótolni, illetve az új, manapság szükséges ismereteket (pl. digitális kompetencia) az iskolarendszeren kívüli képzések segítségével elsajátíthatták. A projekt során így többszázan vettek részt a tanulásban, és sokaknak változott meg a tanuláshoz való hozzáállása.

Lényeges, hogy a projekt által egy olyan mintát szerettek volna bemutatni, ami mentén ki lehetne alakítani egy felnőttképzési szolgáltatásokat nyújtó, országos szintű hálózatot, amely mintegy a „központok közösségeként” működhetne. Ezzel természetesen elősegítve a felnőttkori tanulás lehetőségének kiterjesztését is. Fontos tehát, hogy az ilyen jellegű kezdeményezések lehetőséget kapjanak, – mind hazánkban, mind Európában – ezáltal egy lehetséges megoldást, irányt mutatva a felmerülő problémák kezelésében.

A dolgozat szerzője: Takaró Szulamit
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Dr. Striker Sándor PhD

A KULTÚRAKÖZVETÍTÉS VALLÁSALAPÚ ÉS EGYHÁZI VILÁGA

Kulcsszavak: kultúraközvetítés, vallás, református egyház

Hívó emberként témaválasztásom predestinált volt. Döntésem másik oka pedig, hogy a Pesterzsébet Központi Református Egyházközség tagja vagyok, melyben megvalósul, sőt intenzíven működik a vallási kultúraközvetítés, még hozzá többféle módon. Gyülekezetünkben aktív kórusélet folyik. Néhány esztendővel ez előtt megalakult az ifjúsági zenekar, mely könnyűzenén keresztül igyekszik terjeszteni az evangéliumot, illetve egyetemes kultúra közvetítés is folyik gyülekezetünkben, egy rendezvénysorozat keretén belül, mely „Erzsébeti esték” nevet kapta. Vizsgálatom célja bizonyítani a vallási kultúraközvetítés jelentőségét a morálisan egyre mélyebbre zuhanó 21. századi magyar társadalomban.

Hipotézisem a következő volt: feltételezhető, hogy a keresztény kultúrának – mint az egyetemes kultúra részének – életalakító és így sorsdöntő szerepe van mind a mögöttünk mind az előttünk lévő magyar társadalom számára. Kutatásomban kétféle módszert alkalmaztam: az első módszer a leíró kutatás részeként egy esettanulmányt képezett melyben bemutattam kórusunk, ifjúsági zenekarunk, és az Erzsébeti esték kulturális programsorozat kialakulásának történetét, működését. Kutatásom második módszerének pedig az interjúkészítést választottam. Az esettanulmányban e három szerveződés létrejöttének okát, célját, működését, munkásságát ismerttettem. Az interjúkat a fent említett kutatási alanyok vezetőivel valamint egy-egy tagjával készítettem.

A kultúra érték, legyen az egyetemes, vagy egyházi, a kultúra átadása pedig az ember alapvető feladata. Vizsgálódásom során bebizonyítottam, hogy ennek a feladatnak több ízben is eleget tesz a Pesterzsébet Központi gyülekezet. Alkalmainkon felcsendülnek a zenetörténet nagyjainak kórusművei, hallgathatjuk az evangéliumot könnyűzenei köntösben, és számos előadást irodalmároktól, színművészekről, tudósoktól. Minden kulturális programunk ingyenes. Ezekre az alkalmakra olyan személyeket is várunk kik nem tartoznak semmilyen felekezethez. A célcsoport pedig alkalomtól függően változik, összességében azonban mindenki célzott fiataloktól a legidősebb korosztályig. Mivel vizsgálódásomban egy konkrét helyi társadalmat, a Pesterzsébeti református gyülekezetet vizsgáltam, így eredményeim erre a kis csoportra vonatkoztathatók.

A dolgozat szerzője: Varga Júlia
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Dr. Halász Gábor

AZ ANDRAGÓGIA BA SZAK KÉPZÉSI PROGRAMELEMZÉSE -
KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A KÉPZÉSI CÉLOK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK
ÖSSZHANGJÁRA

Kulcsszavak: andragógiai képzés, munka világa, szakmai kompetenciák, diplomás pályakövetés

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógia és Pszichológia Karán 2006 óta működő andragógus képzés a Kossuth Lajos Tudományegyetem és a Pécsi Tudományegyetem mellett a harmadik pillér a 70-es évek óta fejlődő felnőttképzési szakemberek oktatásában. A Bologna-reformnak megfelelően átalakított szak elfogadottsága kérdőjelekkel teli a hazai munkaerőpiacon. Egy folyamatosan változó, tudás alapú társadalomban elengedhetetlen jól kvalifikált felnőttképzési szakemberek képzése és alkalmazása.

A kutatás során, interjúkon keresztül vizsgálom a szak alapításának körülményeit, álláspontokat, elképzeléseket és motivációkat, illetve munkaadói, felnőttképző szervezetek véleményét, elvárásait. A Képzési és Kimeneti Követelmények pontosan rögzítik, milyen kompetenciákkal kell rendelkeznie egy végzett andragógusnak. Az elvi, jogszabályi háttérén túl, online kérdőívek segítségével mérem fel a friss diplomások elhelyezkedési tapasztalatait, tanulmányaik során elsajátított és később hasznosított készségeket és kompetenciákat.

Célom, hogy a fentiek szintézise nyomán az olvasó kialakíthasson egy átfogó képet az ELTE-n folytatott andragógia képzés színéről és fonákjáról, külön hangsúllyal a képzés nemzetközi gyakorlatáról, hazai történetéről, céljairól, valamint a már végzett hallgatók munkaerőpiaci lehetőségeiről.

A kutatás értékes gyakorlati relevanciával bír, minőségbiztosítási elemként szolgálhat, és kiindulási alapot nyújthat a képzési program mélyebb elemzéséhez.

A dolgozat szerzője: Wágner András
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Dr. Striker Sándor PhD

KÖZÖSSÉG ÉS CIVIL TÁRSADALOM: A KÖZÖSSÉGI IDENTITÁS ÁS CIVIL RÉSZVÉTEL

Kulcsszavak: közösség, közösségi identitás, civil társadalom, közéleti részvétel

Dolgozatom témája a civil társadalom aktív működésének, vagyis a civil-, közéleti részvételnek összefüggése a közösségi identitással. Legyen szó transznacionális, nemzeti, regionális, vagy éppen helyi társadalomról, civil szférájuk eredményes működése a polgárok részvételi hajlandóságától függ, mind a hatalom kontrollálásában, mind pedig az adott terület fejlesztési kérdéseiben. Célom ennek az összefüggésnek egy speciális aspektusból történő vizsgálata, mégpedig az adott területen élő polgárok identitásának kérdéskörének beemelésével. Ugyanis a feltételezésből kiindulva, miszerint – a tradicionális motivációjú közösségeket jellemző - közösségi, területi identitás léte egy nélkülözhetetlen motivációs rendszer a civil-, közéleti részvételben, a területi versenyképesség, és egyáltalán a demokratikus működés szempontjából problémaként merülhet fel minden olyan tényező, vagy folyamat, melyen ezen közösségek, így közösségi identitásuk megfogalmazódása, vagy éppen fenntartása ellen hat.

Analitikus kutatásom során a civil társadalom fogalmi meghatározásában, a közéleti részvétel fogalmának értelmezésében dolgozatom számára releváns szakirodalmakat, illetve a közösségi-, területi identitást – a lokalitás, régió, nemzet, vagy éppen transznacionalitás kontextusában – körbejáró műveket dolgozom fel. Hipotézisem bizonyításának e megalapozását a két témakört összekapcsoló, a civil részvétel és szerveződés gyakorlatát a közösségi kapcsolatok, -identitás jelenségével együtt tárgyaló irodalmak ismertetésével folytatom. Végül röviden kitérek néhány olyan problémakörre (egységes történelmi fejlődés hiánya, többnemzetiségű állam fogalma), illetve korunkat jellemző olyan tendenciára (globalizáció, nemzetállamok szerepének és jelentőségének megváltozása), melyek a közösségi-, területi identitás és azonosságtudat kompaktságának átformálódását eredményezi, így hatással lehet a civil-, közéleti részvétellel kapcsolatos attitűdökre.

A szakirodalmak feldolgozása során bebizonyosodott, hogy a közösségi-, területi kötődés, a közösségi kapcsolatok megléte nagy eséllyel eredményez nagyobb társadalmi aktivitást, civil szerveződést az adott társadalomban, mindazonáltal fény derült néhány egyéb, az identitástól független tényezőre is –demokratikus működés tradíciójának hiánya -, amelyek deficites civil működéshez vezethetnek. A közösségi identitás mélyebb feltérképezése során meghatározhatóvá vált több olyan elem (egységes területi határ, történelmi tudat, közös hagyomány- és jövőkép) melyeknek hiánya, vagy zavart működése befolyásolhatja az állampolgári tudat kialakulását, így a passzivitáson keresztül az adott civil társadalom deficites működését okozhatja.

Az andragógia alapszak levelező tagozatos hallgatóinak munkái

A dolgozat szerzője: Antal Anett
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Hegyi-Halmos Nóra

AZ INTERNET SZEREPE A 14-22 ÉV KÖZÖTTI FIATALOK TANULÁSÁBAN

Kulcsszavak: internet, digitális bennszülöttség, közösségi portál, cyber tér

Szakdolgozatomban szeretném megismerni ezt a korosztályt, azon belül internethez fűződő szokásaikat. Kutatásom során arra szeretnék nagy hangsúlyt helyezni, azt szeretném megvizsgálni, hogy a fiatalok életében mennyire „létfeltétel” az internetezés, mennyire váltak annak „bennszülöttjeivé”. Azt is vizsgálnám, milyen portálokat használnak és az ott megszerzett információkat mennyire hasznosítják a tanulás során. Szakirodalom helyett inkább számos cikket, tanulmányt olvastam a témával kapcsolatosan, többek között az internetes kommunikációról, a digitális bennszülöttekről és digitális bevándorlókról, mint fogalmakról egyaránt.

A kutatás eredményességéhez egy 25 kérdésből álló kérdőívet állítottam össze, melyet szakközépiskolai és szakiskolai tanulók, szakképzésben és felnőttoktatásban részt vevő diákokkal tölttettem ki, közel 300 fővel egy budapesti középiskolában. Minden osztályhoz osztályfőnöki óra keretében látogattam el, ezzel is biztosítva őket arról, hogy csak én és senki más nem ismeri meg kérdésekre adott válaszaikat. A tanulók hozzáállása kapcsán elmondható, hogy segítőkészek voltak a kérdőívek kitöltésekor, egyértelműen jelezték válaszaikat, bizonytalanság esetén mertek kérdezni.

Az eredményeket tekintve beigazolódní látszik a feltevése, mely szerint a fiatalság mindennapjaiban majdnem első helyen található az internet, azon belül is a közösségi oldalak. Valóban itt élnek hétköznapijaikat, a háló lakóiként, „digitális bennszülötteként”. Sajnos nem annyira érdekli őket az internet tanuláshoz is felhasználható része, ritkán keresnek anyagot a tanórákhoz kapcsolódóan. Néha, házi dolgozatok kidolgozásához használják, de azt sem mindig tudják teljesen beépíteni a tananyaghoz, ritkán érzik ettől eredményesebbnek tanulásukat.

Véleményem szerint hasznos az internet és az ott található információ az esetek többségében, de fontosnak tartom a „valóságos világot” is a cyber térrel szemben. Az emberek élettapasztalatát és személyközi kapcsolatait nem szabad lebecsülni és háttérbe helyezni, ezek ugyanolyan fontosak, mint a virtuális valóság és annak közösségei. Reményeim szerint ezt a mai fiatalok is felfedezik, és tudnak különbséget tenni a kettő között.

A dolgozat szerzője: Dobóczy Andrásné
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Pusztai Sándor

A POLITIKAI, IDEOLÓGIAI NEVELÉS ESZKÖZE A MUNKATÁBOR MUNKATÁBOROK A VILÁGBAN — DEPORTÁLÁSOK A HORTOBÁGYRA

Kulcsszavak: internálótábor, kényszymunkatábor, hortobágyi zárt munkatáborok

A mai magyar társadalom nagyfokú közönyössége – közelmúltunk, az 1950-es években történt események, kommunista vezetőink nemzetellenes cselekedetei, a részletesen kidolgozott és szisztematikusan végrehajtott politikai és fizikai likvidálások, a túlélők történetei iránt – adja témaválasztásom aktualitását. Az emberiség politikatörténetében a munkatáborok kialakulásának folyamata és a XX. század, melyben a politikai hatalmak részéről ellenfeleik eltüntetésére a munkatábor, kényszymunkatábor, haláltábor volt az egyetlen, a végső megoldás.

A nemzeti összetartozásból fakadó társadalmi érdeklődés a megkínzottak, az internáltak, kényszymunkatáborban sínylődöttek, a Hortobágyra deportált családok, a kisemmizett, megfélemlített emberek felé a rendszerváltás óta egyre csökken. A nemzetközi szakirodalomban említést sem tesznek a hortobágyi deportálásokról, pedig több mint 7200 embert, családokat gyermekeikkel együtt, idős, beteg embert szállítottak marhavagonokban, teherautókon a szikes pusztába: birkahodályokba, ólakba.

Három évig dolgoztatták az alsó és felső középosztálybeli „telepeseket” a mezőgazdaságban rizsföldeken, gyapotföldeken zaklatásokkal, verésekkel és állandó éhezéssel. A hortobágyi munkatáborok felszámolásakor a túlélőket kitiltották eredeti lakhelyükről és nyilatkoztatták őket, hogy soha nem jártak a Hortobágyon.

A 24. órában vagyunk az igazság felderítésével, mert akik még hitelesen beszámolhatnak az ellenük, a nemzet ellen folytatott kommunista hadjáratról már nagyon kevesen vannak életben.

Létre kell hozni egy, a kommunista bűnöket vizsgáló intézetet, ami tudományos alapossággal kutatná fel a felelősök személyét és vagyonát, kezelné és óvná a sokáig titkos iratokat a megsemmisítéstől. Segítene a még napjainkig is kárpótlás és igazságtétel nélkül vegetáló túlélőknek, a túlélők családtagjainak a megbocsáthatatlan sérelmek és az igazságtalanság feldolgozásában.

A dolgozat szerzője: Domahidi Andrea
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Szabóné Dr. Molnár Anna PhD

TANULÁSI STÍLUSOK ÉS STRATÉGIÁK A FELNŐTTKÉPZÉSBEN

Kulcsszavak: felnőttképzés, tanulási stílus, tanulási stratégia

Dolgozatom témája, a felnőttek tanulási stílusának tanulmányozása, melynek során számos szerző és kutató elméletével találkoztam, akik azt mondják, nincsen egységesen kialakult és elfogadott álláspont, arra vonatkozóan, hogy melyik tanulási stílus a leghatékonyabb. Ezzel arra utalnak, hogy mindenkinek saját magának tudatosan kell kialakítania tanulási stílusát. A tanulási stílusok és stratégiák különböző változatait vizsgáltam a felnőttképzésben hazai szakirodalmak és egy kérdőíves kutatás segítségével.

Elmondható a felnőtt tanulókról, az időhiány miatt nem tanulnak úgy, ahogy szeretnének, vagy egyszerűen nem ismerik a tanulási stílusokat és stratégiákat. Ehhez kapcsolódik első hipotézisem, a felnőtt tanulók eredményessége összefügg a korábban megszerzett iskolai végzettséggel. A felnőttek tanulását nagymértékben befolyásolják a külső körülmények, például család, munkahely. Második hipotézisem is erre a problémára irányul: a felnőttek tanulási szokásai, megváltoznak, ha családjuk vagy gyerekeik vannak. Harmadik hipotézisemben feltételezem, hogy a felnőtt hallgatókra számos tanulási stratégia jellemző.

Dolgozatomban felhasznált kutatás segítségével igazolni tudom hipotéziseimet. Megállapítható, hogy az érettségi és a főiskolai tanulmányi átlagok között van összefüggés. A tanulmányból kiderül, hogy a gimnáziumban érettségizettek (a hallgatók 53%-a) jobb tanulmányi átlagokat érnek el a főiskolán, mint a szakközépiskolában érettségizettek. A családi állapot és a tanulási eredményesség között nem számottevő az összefüggés, bár a nem házasok között több a legrosszabb átlagú hallgató, mint a házasoknál. Szakdolgozatomban bemutatott kutatásban a hallgatók jelentős többségénél három tanulási stratégia közül az első helyen a mélyreható, második helyen a szervezett, harmadik helyen pedig a reprodukáló áll. Ez mindenképpen pozitívum, mert a tanulásban, az a legfontosabb, hogy a tanulók megértsék és átlássák a tananyagot, keressék benne az összefüggéseket, és próbálják kapcsolatba hozni a tapasztalataikkal is.

A téma megközelítését további szakirodalmakkal és kérdőíves kutatásokkal lehetne vizsgálni. Érdemes lenne tovább foglalkozni a tanulók eredményességét meghatározó tényezőkkel. Szükséges lenne egy konkrét megállapítás arra vonatkozóan, hogy melyik a leghatékonyabb tanulási stílus vagy stratégia. Az idő folyamatos előre haladásával újabb és újabb hallgatók érkeznek a különböző intézményekbe ez által folyamatosan kutatható terület marad.

A dolgozat szerzője: Feke Gabriella
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Dr. Arapovics Mária PhD

EGY BODROGKÖZI CSALÁD ÉLETE

Kulcsszavak: szociográfia, család, életutak, életpályák

A témám szociológia jellegű, szociográfia, amely egy család életútját, életpályáit mutatja be. Azért esett erre a témára választásom, mert nem csupán a szociológia áll hozzám közelebb, hanem lehetőségem nyílt egy család - számomra nagyon közelálló család – életének betekintésébe. Lehetőséget kaptam arra, hogy megvizsgáljak egy családot egy olyan nézőpontból, amit alapvetően nem szoktak az emberek megtenni. Értem itt ez alatt, hogy körbejárhattam velük a régi időket, felidézve a gyermekkort, hagyományokat, emlékeket. Megtudhattam sok mindent a családban élő több generáció életéről, amit lehetőségem nyílt összehasonlítani. Összehasonlítani, mégpedig arról az oldalról megközelítve, hogyan élnek/élik meg a hagyományokat falun illetve városban. Mik azok a szokások, amik megmaradtak, mik azok, amik elvesztek.

Hogyan él/élték meg a mindennapokat egykor és ma, valamint mik azok a szokások, amik egy vidéki élet során élnek az emberek. Maradt-e ezekből mára valami, használjuk-e még őket. Úgy gondolom, ha lehetőség nyílik a mai rohanó világban arra, hogy egy az 1900-as évek elején születette emberrel elbeszélgessünk, tegyük meg. Hisz sok minden változott azóta a világban, és így, ha csak az „Ő” emlékeik során is, de betekintést nyerhetünk egy olyan világba ahol még nem a technika határozta meg a mindennapjainkat. Úgy érzem ebben a témában a legfontosabb, hogy megtaláljuk/megvizsgáljuk, hogy nagymamáink (1900-as vagy korábban születettek) miért is ragaszkodnak annyira a régmúlthoz, miért érzik azt, hogy a világ elrohan manapság, főleg a fiatalok mellett. Tehát a témán elbeszélő jellegű, a megkérdezettek maguk mesélték el az élményeiket, gyermekkorukat, életük történetét. Így ebből következik, hogy a megkérdezettek mind különböző korúak, egy családon belül 3 generáció – a 30 évestől a 85 évesig – mutatja be, meséli el az életét.

A kutatásom során, megbizonyosodhattam arról, hogy a mai világban egyre kevesebben tartják fontosnak mindazokat az értékeket, amiket még nagyszüleink őriznek és – ha szerencsénk van és még élnek – hordoznak. Mivel egy vidéki – Bodrogköz egyik kis településén élő család – családról van szó, náluk sokkal inkább jellemző, hogy a fiatalabb korosztály – szülők, gyerekek – követik a hagyományokat, amiket kaptak. De ha összevetjük egy nagyon városban élő család életével, már sokkal nagyobb ürt kapunk, mivel kevésbé tartják fontosnak a hagyományokat. Pusztán csak tiszteletből követik nagyszüleiket – ha valóban megtisztelik őket – nem pedig olyan céllal, hogy valóban szeretnék megőrizni mindazt, amit kaptak. Meglepő volt számomra, hogy mennyire nagy a különbség a generációk között, vagy egy generáción belül is, ha más környezetben nevelkedtek lásd: falu-város.

A szakirodalmakban is jól láthatjuk, hogyan feszegetik ezeket a témákat, rávilágítva arra, hogy mennyire nem figyelünk a régi értékekre és hagyományokra. Pedig mindezek fontosak és hozzá tartoznak az életünkhöz.

A dolgozat szerzője: Forgács Emese
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Dr. Kelényi István

A DÉL-AMERIKAI INDIÁN KULTÚRA ÉS A MAI LATIN-AMERIKAI KULTÚRA, KOLUMBIA NYOMÁN /HAGYOMÁNY ÉS MODERNSÉG/

Kulcsszavak: hagyomány, kultúra, indián, Kolumbia

Probléma felvetés: Végleges eltűnés fenyegeti-e a dél-amerikai indián törzseket? Személyes indíttatás is közrejátszott, amiért elkezdtem érdeklődni a téma iránt. A párom félig magyar, félig kolumbiai származású. A szülei jelenleg is kint élnek Dél-Amerikában, azon belül Kolumbiában kutatják az amazóniai indián törzsek szokásait, kultúráját. Azért is tartom fontosnak ezt a témát, mert a melegedő éghajlat és az ész nélküli erdőirtás lassan meghozza eredményét a dél-amerikai esőerdőkben: az erdők helyén kialakított legelők, termőföldek és a körülöttük épülő utak miatt 2030-ig az Amazonast övező esőerdők fele eltűnhet és ezzel együtt az eddig még nem kiirtott, kiüldözött törzsi indián népek lakóhelye is eltűnhet, és ezzel teljesen felszámolják az ősi kultúrájukat. Főként az Amazonas esőerdő területein lévő országokról írok, Kolumbiát állítva középpontba. Célom az, hogy az őslakos indián törzsek és a mai modern kolumbiaiak különböző művészeti szokásaikat párhuzamba állítani egymással és ezeken keresztül megismerni kultúrájuk és hagyományuk változását vagy akár eltűnését.

Dolgozatomban először sorra veszek egyes kifejezések tisztázását, amelyek kapcsolódnak a témához, mint pl. hagyomány, indián - melyet röviden bemutatok Amerika felfedezésének történetével. Valamint Dél-Amerika földrajzi, néprajzi hátterét is ismertetem. Bemutatom az indián képzőművészetet a testfestést kihangsúlyozva, Fernando Botero a modern kolumbiai festő, szobrász munkásságát. Indián táncokat, valamint a latin-amerikai salsát elemzem. Indián mondókák, sámán énekek jelentőségét a latin-amerikai ritmussal, zenével hozom párhuzamba. Eredeti indián mítoszok leírásával, idézésével összehasonlítom a kolumbiai író Gabriel Garcia Marquez Száz év magány című remekművét.

Mi az, amit átvettek egymástól a népek, és a modern kor előrehaladtával képesek-e megtartani kultúrájukat, vagy megfertőzik egymást? Kiüldöztek egyes törzseket a dzsungelből, mások ott maradtak, de már átvettek bizonyos dolgokat a mai város lakók szokásaiból. Más népeket csak 2008-ban fedeztek fel, teljesen elszigetelten éltek, hogyan sikerült, sikerült-e egyáltalán ennyi ideig feltűnés nélkül, zaklatásoktól, modernizálástól mentesen, biztonságban élniük? Milyen következményekkel jár mindez? Következtetéseket vonok le a kutatásaimból, olvasmányaimból. Vajon pusztítás ez, vagy természetes folyamata az életnek és idővel minden ősi törzs, nép erre a sorsa kell, hogy jusson, a modern idők miatt?

A dolgozat szerzője: Francsics Zoltán
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Pusztai Sándor

NEKÜNK ACZÉL KELL?

A KÁDÁR-RENDSZER KULTÚRPOLITIKAI ADAPTÁCIÓJA, A POSZTMODERN MAGYAR TÁRSADALOM KULTURÁLIS REGRESSZIÓJA TÜKRÉBEN

Kulcsszavak: államszocializmus, rendszerváltás, kultúrafogyasztás

A rendszerváltással a magyar társadalom véglegesen nemet mondott az államszocializmus intézményére, egyúttal szélesre tárta az ország kapuit a globalizmus expanzív mechanizmusai előtt. Az új áramlatok hatására a posztmodern magyar társadalomban kulturális paradigmaváltás következett be, amely mélyre ható, lefelé nivelláló változásokat okozott nemzeti kultúránkban. Kutatásom célja, hogy ezeket a demoralizáló tendenciákat feltárjam, egyúttal megoldásokat keressek az irreverzibilisnek tűnő folyamatok visszafordítására. Két társadalmi rendszer elméleti összehasonlítása keretében megvizsgálom, hogy a rendszerváltást megelőző államszocializmus egyes kultúrpolitikai tartalmának az adaptációja, milyen módon illeszthető be napjaink kultúrpolitikájának a rendszerébe. Kutatásom során rávilágítok arra, hogy a rendszerváltással a magyar társadalom kultúrája több dimenzió mentén tagoltta, megosztottá vált. Dolgozatomban ezeket a kulturális töréspontokat elemzem, mélyebb okaira és a megoldásokra keresem a választ. Hipotézisem szerint a Kádár-rendszer kultúrpolitikáját meghatározó „három T” egyes elemeinek, napjaink gyakorlatába átültetett adaptációja, releváns megoldást jelenthet korunk regresszív kultúrafogyasztását irányító mechanizmusával szemben, mely nem más, mint a tömegkultúra ideológiája. A dolgozatban megfogalmazott másik hipotézis azt feltételezi, hogyha a magyar társadalomban a kultúra területén keletkezett töréspontokat sikerül megszüntetni, az egységes kultúra dimenzióját létrehozni, akkor sikeresen integrálódhatunk a fejlett európai országok sorába.

A kutatás metodikája elsősorban a témával releváns, szekunder adatok elemzésére épül, melynek során tanulmányoztam az államszocializmus kulturális ideológiájának tárgykörében publikált szakirodalmakat, antikvár könyveket, levéltári dokumentumokat. Kutatásomban a kultúrafogyasztás tudományos elméleteire támaszkodtam, megvizsgáltam a dolgozatban elemzett két korszak közvélemény-kutatásait, felméréseit, egyéb kultúraelméleti tanulmányokat, valamint művészeti és tudományos folyóiratokban megjelent tudományos munkákat, cikkeket. A téma feldolgozását, árnyaltabbá tételét tovább mélyítettem az általam készített primer kutatás módszerével, mely két részből áll (egyéni mélyinterjú és sztenderdizált kérdőív). A történeti források közül igyekeztem a legfontosabbakat, a Kádár-rendszert leginkább jellemzőket egybe gyűjteni, amelyek a dolgozatban megfogalmazott összefüggésláncolatot adták. Meggyőződésem, hogy forrásaim többsége tartalmazta a vizsgált társadalmi rendszer legfontosabb kultúrpolitikai sajátosságait, így alkalmas volt a két korszak mélyebb összefüggéseinek feltárására. A kultúrafogyasztás teljes körű elemzése meghaladja egy szakdolgozat lehetőségeit. A dolgozat keretei miatt nem tértem ki arra az elméletemre, amely fikcióként napjaink civil társadalmának önszerveződési lehetőségeit vizsgálná, a rendszerváltást megelőző államszocializmus miliójében. Véleményem szerint ez a fiktív gondolat egy újabb érdekes kutatási témát feltételez.

A dolgozat szerzője: Fülöp Mariann
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Dr. Striker Sándor PhD

AZ ÉLETHOSSZIG TARTÓ TANULÁS AZ EURÓPAI UNIÓBAN ÉS MAGYARORSZÁGON

Kulcsszavak: élethosszig tartó tanulás, Magyarország, képzések

Mint ahogy a szakdolgozatom címéből is látszik, a témám az élethosszig tartó tanulás, ezen belül is főleg Magyarországi helyzet kap nagyobb hangsúlyt és a kutatásom elemzése. A dolgozatom elején a felnőttképzés szerepéről írok az Európai Unióban és ezen belül is kitérek a felnőttképzés európai mintáinak bemutatására és az EU felnőttképzési politikáinak bemutatására. A továbbiakban pedig bemutatásra kerül a felnőttképzés helyzete Magyarországon, ezen belül is kitérek az Európai Unió programok eddigi megvalósulására. Jelenlegi munkahelyemen is uniós projektekkel dolgozom menedzserként, így testközelből láthatom a programok megvalósulását és eredményeit és ezért is fontos számomra ez a téma. Kutatásom során arra törekedtem a kérdések összeállításával, hogy egy képet kapjak arról, hogy a fiatal felnőttek hogyan vélekednek az élethosszig tartó tanulásról, mennyire tartják fontosnak a folyamatos továbbképzést, milyen szempontok szerint választanak képzést.

Kutatásom során egy elektronikus kérdőívet készítettem a www.surveygizmo.com segítségével. A kérdőív szerkesztése angol nyelven történt, viszonylag egyszerű szempontok szerint elkészítettem a 22 kérdéses kérdőívet, mely tartalmazott szabadon megadható, kötelezően kitöltendő és sorrendiséget követő kérdéseket is. A kérdőívet 100 fő részvételével végeztem, akik életkora 20 és 38 év közé tehető.

A kutatás eredménye szerint a válaszadók 94% már halott az élethosszig tartó tanulásról és 98% szerint érdemes egész életen át tanulni. 36% szerint a diploma elengedhetetlen ahhoz, hogy a mai kor embere az életben el tudjon boldogulni, és 27% szerint elég egy szakközépiskolai végzettség. 40% szerint elég, ha valaki folyékonyan tud egy vagy több nyelvet beszélni, és 40% szerint egy nyelvvizsga mindenképpen fontos az elhelyezkedéshez. A megkérdezettek 59% könnyebb munkaerő-piaci elhelyezkedést vár elsősorban egy képzés elvégzése után, 57% magasabb jövedelmet, 47% szakmai elismerést, 29% magasabb beosztást (ennél a kérdésnél több válaszlehetőség volt).

Kutatásom eredményeként elmondhatom, hogy a fiatal felnőttek nyitottak a folyamatos tudásfrissítésre, nem érzik nehézségnek, hogy újra iskolapadba üljenek, újabb módszereket tanuljanak meg, melyek segíthetik őket munkájukban.

A szakdolgozat írása során a konzulensem által ajánlott szakirodalmakat és a számomra elérhető internetes anyagokat felhasználva készítem a dolgozatot a kutatómunkám bevonásával.

A dolgozat szerzője: Juhász Anikó
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Piróth Eszter

A TUDOMÁNYOS ISMERETTERJESZTŐ TÁRSULAT FELNŐTTKÉPZÉSI TEVÉKENYSÉGE – A KPCM KÉPZÉS

Kulcsszavak: élethosszig tartó tanulás, felnőttképzés, Tudományos Ismeretterjesztő Társulat, KPCM képzés

Az elmúlt években a felgyorsult technikai, gazdasági és tudományos fejlődésnek köszönhetően a szellemi tőke felértékelődött, amelynek következtében a felnőttek képzése egyre aktuálisabb kérdéssé vált. A tudás jelenti a fejlődés zálogát. A fenti folyamatok szükségszerűvé teszik a folyamatosan ismétlődő bekapcsolódást az oktatásba, a továbbképzéseket, és az esetleges szakmaváltást a gazdaság szerkezeti átalakulása miatt.

Dolgozatom témájának azért választottam egy felnőttképzési tanfolyam bemutatását, mert ezek a képzések fontos szerepet játszanak a munkaerő-piacon történő megjelenési lehetőségek kiszélesítésében, a munkahely megtartásában és a tudástársadalom fejlődéséhez.

Dolgozatom primer, online kérdőíves kutatást végeztem és szekunder felmérésként a KPCM a TIT kérdőíves kutatását vettem alapul. Célcsoportom a KPCM képzés 4. moduljának résztvevői voltak. Szakdolgozatomban többek között azokra a kérdésekre keresem a választ, miszerint a kulturális, közművelődési területen dolgozó szakemberek, civil szervezetek, alapítványok képviselői milyen viszonyban vannak az egész életen át tartó tanúlással, miért jelentkeztek a képzésre, milyen benyomások, tapasztalatok merültek fel a tanfolyammal kapcsolatban, és milyen mértékben tudják hasznosítani a KPCM ismereteket saját és intézményük részére.

A kutatásokról kiderült, hogy a képzésen résztvevők találkoztak már az élethosszig tartó tanulás fogalmával, és le tudják vetíteni saját életükre. Összességében pozitív vélemény alakult ki a képzéssel kapcsolatban, viszont az egyes modulok közötti szimpátia különbség az oktatók különböző didaktikai sajátosságaiból adódtak. A megszerezhető információk a résztvevők körében a hétköznapi életben is használható tudássá váltak, mind saját, mind szervezeteik szintjén; többen már sikeres pályázati projektben is részt vettek a tanfolyam vége óta.

A kutatás eredményeit figyelembe véve, a lifelong learning szemlélet birtokában egy korábban ismeretlen, de az egyén későbbi életét befolyásolható lehetőségek nyílnak meg a tanuló felnőtt előtt. Kutatásom szereplői is a munka világának szerteágazó szegmenseiből érkeztek az egyetemi hallgatótól kezdve a tanáron át, a politikai pályán mozgó résztvevőig. Úgy gondolom, hogy az élethosszig tartó tanulás a korábbi tapasztalataikra, tudásukra építve, a felnőttképzésben való részvétel révén sokuk számára nyitotta meg egy új munkalehetőség, kedvezőbb anyagi források és szélesebb látókör lehetőségét.

A dolgozat szerzője: Kálmán Kata
Szak: Adragógia BA
Témavezető: Hegyi-Halmos Nóra

EGY ISKOLARENDSZERŰ FELNŐTTOKTATÁSI TEVÉKENYSÉGNEK BEMUTATÁSA

Kulcsszavak: iskolarendszerű felnőttoktatás, szakképzés

Szakedolgozatom témája egy felnőttoktatási intézmény tevékenységének bemutatása, amelyben a gyakorlat szemszögéből mutatom be egy fővárosi fenntartású iskola működését. Témaválasztásomat az motiválta, hogy jobban el tudjak mélyedni a tanulmányaink során megismert elméleti ismeretekbe azáltal, hogy a gyakorlati megvalósítás alapján személyes tapasztalatokat szerezhsek.

A szolgáltató és kereskedelmi szakközépiskola és szakiskola profilja a szépségipar. A minőségi szakképzés rendkívül fontos igény, valamint a piaci igények változásaira is gyorsan kell reagálni az oktatásban.

Az általam bemutatott intézmény kiválóan alkalmas arra, hogy működésének történetén keresztül párhuzamosan be tudjam mutatni az elmúlt 20 év törvényi rendelkezéseit, a megváltozott gazdasági és társadalmi körülmények hatását. A felnőttek iskolarendszerű szakképzése az itt megvalósuló gyakorlati oktatással biztosítja a munkaerőpiacra történő belépést, valamint profiljából adódóan alternatívát kínál a szakmai ismeretek bővítéséhez a szintén itt folyó iskolarendszeren kívüli továbbképzések széles skálájával. Az egész életen át tartó tanulás és szakmai fejlődés fontosságát a képzések sokféleségén keresztül a tanulóknak könnyebben lehet tudatosítani, különösen, ha az intézmény figyelembe veszi a felnőttek motivációit, és egyéni odafigyeléssel is segít a tudatos pályaválasztásban.

Dolgozatomban áttekintem a felnőttképzés, felnőttoktatás fogalmát, ezeknek változásait a hazai értelmezésben. Bemutatom az OKJ bevezetését, a támogatási és finanszírozási rendszer működését. A képzési és munkaerőpiac kölcsönös egymásra hatását vizsgálom a szakirodalom segítségével.

A szakedolgozat összefoglalásaként lehetséges javaslatokat fogalmazok meg a működéssel és a fejlesztéssel kapcsolatban, amelynek kevés lehetősége nyílik a piaci jelleggel működő nem állami fenntartású intézményekkel szemben.

A dolgozat szerzője: Kiss Csilla
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Dr. Kiss Orhídea Edit

A KOMPETENCIA ALAPÚ HUMÁNERŐFORRÁS FEJLESZTÉS, A VERSENYKÉPESSÉG ÉS A VERSENYELŐNY MEGSZERZÉSÉNEK, MEGTARTÁSÁNAK KULCSDIMENZIÓJA

Kulcsszavak: kompetencia, kompetencia-modell, szervezetfejlesztés, szervezeti kultúra, munkakörelemzés, munkakör értékelés, teljesítményértékelés

Bevezetés

A felgyorsult változások, privatizációk, új tulajdonosok megjelenése, a megerősödött piaci verseny, hatással volt/van a munka világára. A humán erőforrással való gazdálkodás is inkább az elmúlt 10-20 év során kezdett el kialakulni, fejlődni, aminek mára komoly részét képezi a humán erőforrás fejlesztés. Szakdolgozatomban arra vállalkoztam, hogy egy adott cég kompetencia-modelljén és szervezetfejlesztésén - különösen a kompetenciaalapú teljesítményértékelési rendszeren - keresztül bemutassam napjaink szervezetfejlesztési eszközeit. Keressem a kapcsolatot a humán erőforrás fejlesztés és a szervezetfejlesztés között, ezáltal felhívjam a figyelmet az emberi erőforrás fontosságára, mely alapvetően hozzájárul a szervezet sikeréhez.

Hipotéziseim a következők:

1. Véleményem szerint a munkavállalók kevésbé vannak tisztában a saját kompetenciáikkal. A kompetencia, mint fogalom nem ismert számukra, de érdekli őket, szeretnék fejlődni. Ennek okának tudom be, és keresem a választ, hogy miért bizonytalanok a képzéseket illetően.
2. Véleményem szerint a szervezetek versenyképességének megtartásában egyik jelentős szervezetfejlesztési eszköz a kompetencián alapuló teljesítményértékelési rendszer működtetése. Úgy gondolom, erre igény mutatkozik a munkavállalók részéről is, fontosnak tartják az értékelésüket.

Vizsgálatomban kvantitatív módszert alkalmaztam, standardizált kérdőíves felmérést végeztem zárt kérdésekkel az adott vállalat munkavállalói körében.

Eredmények

Hipotéziseim mindegyike beigazolódni látszott, az emberi erőforrások és menedzselésük mára a szervezeti teljesítmény, a versenyképesség meghatározó elemeivé váltak. Mindezeket a vizsgált vállalat is felismerte, jó úton jár az emberi erőforrásaiba való beruházások (oktatás, képzés) terén, teljesítményértékelési rendszer kialakításán. Ezáltal növelve termelő képességüket, termelékenységüket, így hasznosítva a tudástőkét.

A dolgozat szerzője: Kissné Schreiber Csilla

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Hegyi-Halmos Nóra

AZ E-LEARNING BEVEZETÉSE ÉS MŰKÖDÉSE EGY MULTINACIONÁLIS SZERVEZETNÉL

Kulcsszavak: életen át tartó tanulás, a szellemi tőke fejlesztési lehetősége, e-learning

„Tanulni olyan, mint árral szemben evezni – aki megáll, visszafelé sodródik”

Lao Ce

A tudás felértékelődése, az ismeretek folyamatos frissítésének és az élethosszig tartó tanulásnak szükségessége olyan témák, amelyeket nem lehet figyelmen kívül hagyni. A megváltozott munkakörülmények, a folyamatos változás miatt, a versenyképesség megőrzéséhez olyan módszerekre van szükség, amely képes rendszeres, rugalmas, személyre szabott, hatékony és költségkímélő módon megvalósítani az állandó oktatást és képzést.

Véleményem szerint a gazdasági szervezeteknek a piacon maradáshoz, piacképességhez szükséges fejlődési kényszere, mint követelmény vetül rá a munkavállalóra, akinek meg kell felelnie a követelményeknek. Önszántából a dolgozó nem biztos, hogy képezné magát, vagy nem biztos, hogy a munkája szempontjából legfontosabb tudáselemeket igyekezne elsajátítani, ezért a folyamatos humán erőforrás fejlesztés szervezeti megoldásai, módszerei, a humán erőforrás fejlesztéssel szembeni elvárás a vállalat humánstratégiájának szerves részét képezi.

A felnőttek képzésének hagyományosan bevált formái a tanfolyamok és a tréningek. Ezek mind anyagilag, mind idő szempontjából igen költségesek. A technika fejlődése ezen a téren is újat hozott, hiszen lehetővé vált az interaktív távoktatás rendszerek bevezetése. Az e-learning a válasz a modern kor kihívásaira az oktatás területén - egy olyan tanítási és tanulási módszer, amely meg tud felelni az információs társadalom kihívásainak. Ez adja a dolgozat aktualitását. Ma már nem elég, ha a vállalatok a szellemi tőkét felméri, kiértékeli, hanem az a cél, hogy a szellemi tőkéjüket a leghatékonyabban fejleszteni tudják.

A vizsgálati részben kérdőíves módszerrel mértem fel az e-learninggel kapcsolatos véleményeket, tapasztalatokat a munkatársaim körében. Erre alapot adott, hogy a munkahelyemen bevezetésre került az SAP-LSO e-learning rendszer, amely megváltoztatta a dolgozók tanulási szokásait, illetve átalakította a belső képzési rendszer felépítését, szereplőit, folyamatait. Kitérek arra, hogy milyen szempontok alapján született meg az e-learning bevezetéséről szóló üzleti döntés.

A dolgozat szerzője: Kovács-Buna Melinda
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Dr. Arapovics Mária PhD

TRIANON HATÁSÁNAK BEMUTATÁSA AZ IPOLYSÁGI GIMNÁZIUM TÖRTÉNETÉN KERESZTÜL

Kulcsszavak: felvidéki magyarság, oktatáspolitikai, közösségi összefogás

Dolgozatom témája egy felvidéki iskola, az Ipolysági Magyar Tannyelvű Gimnázium története, különös tekintettel az 1914- 1938 közti időszakra, amikor Felvidék a Csehszlovák Köztársasághoz tartozott. Magam és felmenőim közül is sokan e gimnázium diákjai voltunk. Ez egy olyan iskola, amit nagyon nehezen nyitottak meg, számtalanszor próbálták megszüntetni, ennek ellenére a mai napig működik. Céлом, hogy bemutassam az első Csehszlovák Köztársaság oktatáspolitikájának magyarellenességét és a „túlélési módokat” amelyeket a gimnázium kifejlesztett azok ellen.

Dolgozatom megírásánál elsősorban írásos forrásokra támaszkodom: korabeli újságok, az iskola értesítői, tanulmányok. Második legfontosabb forrásként felkerestem néhány idős személyt, akik a gimnázium diákjai voltak, ők töltötték meg élettel a száraz tényeket, adatokat.

Ipolyság a XX. Század elejéig járási székhely volt, de Csehszlovákia megalakulásakor az állami szervek minden fontos intézményét megszüntették a városnak, a gimnáziumot is bezáratták 1919-ben. A közösség kitartó erőfeszítései által sikerült elérni, hogy engedélyezzék újranyitását néhány hónappal később. Ekkor állami támogatás nélkül, tanterem-, tanító-, és tankönyvhiánnyal küszködve, de működött tovább az iskola.

A gimnázium történetét nem én írom meg elsőként, azonban arra még nem világított rá senki, mennyire fontos szerepe volt az intézmény fennmaradásában a közösség összefogásának. Ipolyság és környéke lakói a legkülönbözőbb anyagi eszközökkel támogatták (könyv, tűzifa, tej, vaj, krumpli, pénz), a gimnázium tanárai pedig a magyarellenos oktatáspolitikai intézkedések ellenére találtak módot arra, hogy a diákságban erősítsék a magyarságtudatot, hazaszeretetet.

A dolgozat szerzője: Kovács Magdolna
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Dr. Striker Sándor PhD

ZENE MENTÉN SZERVEZŐDŐ IFJÚSÁGI CSOPORTKULTÚRÁK

Kulcsszavak: média, zene, manipuláció, csoportkultúrák, koncertterek

Választásom azért e témára esett, mert a zene mindig is fontos szerepet játszott az életemben, és magam is tagja voltam az egyik ifjúsági csoportkultúrának. Dolgozatom célja a zene mentén csoportokra tagolt ifjúsági kultúrák leíró elemzése, ezen felül a média manipuláló hatásának, működési mechanizmusának és a zenészvilág rejtelmeinek feltárása. Végül a Magyarországi és az Ausztriai ifjúsági helyszínek, és koncertkinálat összehasonlító elemzése. Témám aktualitása egyértelmű, hisz a zene betölti a fiatalok életét, és a korábbi évtizedekhez képest a média manipuláló hatása révén, rendkívüli módon részt vesz a fiatalok személyiségfejlődésében. Paradox módon annak ellenére, hogy az ifjúság a legelfogultabb fogyasztója a zenei „termékeknek”, nem tisztelik meg a zenészeket azzal, hogy meg is vegyék a nagylemezeket, de ami a legijesztőbb, hogy lassan már arra sem hajlandóak, hogy végighallgassák a teljes albumot.

Sokrétű témám kibontásához elsősorban szakirodalmak felkutatásával és feldolgozásával kezdtem. Az Internet lehetőségeinek színes tárházát is alkalmaztam, főleg multimédiás lehetőségeit kihasználva, sok zenekar és előadó munkásságát tudtam áttekinteni, azaz videóklippeket/koncertfelvételeket megnézni. Ezen kívül saját tapasztalataimat, megfigyeléseimet és interjúalanyaim válaszait is felhasználtam, a hiteles és pontos témakidolgozás érdekében.

Kutatásaim során a következő eredményekre jutottam. A televízió eszméletlen mértékben behatolt az emberek életébe gyökeresen átformálva a kultúrát, a fogyasztói szokásokat. Ma már az egyéni gondolkodásmód nem kívánatos, hiszen akkor nem válik az egyén a tömegkultúra fogyasztójává. Véleményem szerint akár a klippek is nagyon rossz hatással lehetnek a fiatalokra, ugyanis azt gondolhatják, hogy a mindennapi kinézetben is a tökéletesség a mérce, ennek pedig súlyos következménye lehet a személyiségfejlődésükre. Saját eredményemnek tekintem, hogy összehasonlítottam két szakmát (DJ és rockzenész), és érzékeltetni tudtam, hogy mekkora különbség van zenész és zenész között, a választott zenei stílusirányzattól függően. Arra az eredményre jutottam, hogy egy rockzenésznek több időt, pénzt és energiát kell befektetnie, hogy professzionális és elismert előadó lehessen. Ezen kívül megállapítottam, hogy a videoklipp reklám a reklámban, ugyanis már nem csak az a funkciója, hogy eladjon egy zenekart/előadót és a zenéjét, hanem már különböző – az ifjúság által előszeretettel használt – árucikkek is feltűnnek a videoklippekben. Mint például mobiltelefon, laptop vagy egy parfüm. Ezen felül megállapítottam, hogy Ausztriában és Magyarországon is adottak a helyszínek jó minőségű koncertek megrendezésére, ennek ellenére az Ausztria ifjúsági helyszíneinek sokkal több külföldi zenekar teszi tiszteletét.

Véleményem szerint a kutatás további lehetséges irányvonalait a következők lehetnének: kérdőíves módszerrel fiatalokat megkérdezni arról, hogy szoktak-e még egyáltalán nagylemezeket venni, és mennyiben befolyásolja öltözködésüket és vásárlási szokásaikat az, amit a klippekben látnak.

A dolgozat szerzője: Krisfalusi Noémi
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Bauer Béla

ÉLETFORMÁK AZ EZREDFORDULÓN

Kulcsszavak: diszkrimináció, kirekesztettség, prostitúció, himsovinizmus

Társadalmunknak egy olyan rétegét választottam kutatásom tárgyául, amely ősidők óta jelen van és az emberiség mégis úgy tesz, mintha nem léteznének, Vagy ha mégis akkor csak is a periférián távol a „rendes” emberektől. 1999. évi LXXV. Törvény: 4. § e) „a prostituált: az a személy, aki anyagi ellenszolgáltatásért szexuális szolgáltatást nyújt.” Jelenleg a Magyar Köztársaságban legális tevékenység.

Választott témámban, többségben az irodalmakat férfiak írták, férfiak szemszögéből (Emil Zola: Nana; Miskolczi Mihály: Színlelni boldog szeretőt; Szilágyi Gyula: Nagyvárosi Emanuelle; Zombori Attila: Szexpiaci körséta). Ezért szerettem volna egy másfajta szemszögéből megközelíteni és bemutatni a témát. Azaz a nők miként vallanak szakmájukról, társadalmi hovatartozásukról és családjukhoz való viszonyáról, egy másik nőnek. Kutatásom célja az, hogy megtudjam, melyek azok a szubjektív indítékok amelyeket csak önmaguknak vallanak be.

Sztereotípiáink vannak a prostituált megjelenésével kapcsolatban. Talán nem is tudjuk, hogy az a kedves hölgy szomszédunk, aki egyedül neveli a gyermekét és oly fedhetetlennek néz ki, ő is egyike a sok szolgáltatónak, aki örömet oszt pénzért. A tisztelt hölgy FEOR számmal rendelkezik és becsületesen adózik a jövedelme után. Az átlagember erről mit sem tud.

Kutatásomban a célcsoport 18 és 40 év közötti fővárosi hölgyek. Azok, akik a luxus kategóriába sorolandók. A világhálón hirdető szolgáltatók közül választottam ki a reprezentatív mintának megfelelő személyeket. A szerint választottam ki a hölgyeket, hogy mennyire kulturált szöveggel hirdetnek, illetve mennyi pénzt szánnak a hirdetésre. Telefonon és e-mailen keresztül vettem fel velük a kapcsolatot. A több száz felhívott közül, korosztályonként hat hölgy volt hajlandó interjút adni.

Az interjúk során sikerült egy új arcukat megismerni a prostituált életformát folytató hölgyeknek. Az interjút adóknak az iskolai végzettsége minimum érettségi. Többségük több OKJ tanfolyamon szerzett oklevéllel is rendelkezik. Részt vesznek a lakhelyük társasági programjaiban. Heti rendszerességgel járnak kulturális eseményekre. Számukra fontos a családjuk és a szakmai diszkréció.

A kutatást a vidéken élő szolgáltatóktól történő adatgyűjtéssel lehetne szélesíteni, illetve a közemberek véleményének a feltárásával az eredményeket mélyebben ki tudnánk dolgozni.

A dolgozat szerzője: László Józsefné
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Dr. Kelényi István

A MÚZSÁK SZEREPE ADY ENDRE KÖLTÉSZETÉBEN

Kulcsszavak: költészet, művészettörténet, múzsák, pszichológia, genetika

Kutatásom célja volt megismerni, hogy Ady Endre alkotói tevékenységében milyen szerepet játszottak azok a nők, akiket múzsáiként tartunk számon. Tudtak-e ők a költő támaszai lenni, annak túlérzékenységből fakadó, szélsőséges lelkiállapotaiban? A fokozott lelki érzékenység tudatában a költő maga is szenvedélyesen kereste az ihlető múzsáit. Valóban alakították ők is a költő személyiségét, vagy csak az alkotás pillanataiban voltak gyűjtőszikrái e lírai lángelme fellobbanásához, melynek tüzeinél a szavak versekké kovácsolódtak?

A kutatás során elolvastam, és felhasználtam számos, olyan irodalomtörténeti munkát, amely Ady élettörténetét oly módon dolgozza fel, hogy a szerelmi költészetét illető kapcsolataira fókuszál. Ady összegyűjtött levelezésének kutatása is jelentős forrás volt dolgozatom anyag gyűjtésekor. Az elemzéshez segítséget jelentettek a művészet- és személyiség pszichológiai olvasmányaim, továbbá a költő személyiségének megértéséhez genetikai kutatásokról szóló olvasmányaimra támaszkodtam. Természetesen a legtöbb adatot Ady Endre szerelmes verseiből gyűjtöttem, az ezekből vett idézetek segítségével tudtam a leghitelesebben alátámasztani hipotézisemet.

Ady szerelmes versei pszichológiailag determináltak a költő személyiségében. Ady számára a szerelem nem idilli, reménytelen, vagy enyelgő, hanem vad, kegyetlen, szenvedélyes. Léda volt a nagy szerelem, a méltó társ, és igazi múzsa, olyan versek ihletője, melyeknek jelentős szerepe volt abban, hogy Ady a magyar irodalom legnagyobbjai közé emelkedett. A „kis múzsái” többnyire csak egy villanásnyi ihletet adtak egy-egy vers megírásához, e nők karjaiban csak „hazudott szerelmeket” talált Ady. A versek, melyeket Csinszka ihletet, bőkezű ajándékok, azért a néhány szép pillanatért, amelyekkel viharos házasságukban Ady megajándékozta.

Kutatásaim összegzéseként azt a megállapítást tettem, hogy annak ellenére, hogy Adyt egész életén át egyik asszony karjából a másikba üzte a szerelem, mégis önmaga szeretni képtelensége jellemezte őt, vagy inkább önmaga szeretete, amit azokra az asszonyokra tükrözve élt meg, akiket múzsáiként ismertünk meg.

A dolgozat szerzője: Legeza Veronika
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Dr. Arapovics Mária PhD

A SAJÁT TANULÁSÉRT VÁLLALT FELELŐSSÉG FONTOSSÁGA ÉS FEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI

Kulcsszavak: felelősség, motiváció, metakogníció, tanulási technikák

Mai világunkban egyre nagyobb igény van az egész életen át tartó tanulásra, művelődésre, azonban a jelenlegi felnőttoktatás nem helyez megfelelő hangsúlyt a tanulási képességek felmérésére és fejlesztésére, így a tanulóké marad a felelősség saját tanulásuk eredményesebbé tételére. A dolgozat ennek a felelősségvállalásnak a tanulásbeli szerepével és hatásaival foglalkozik, feltételezve, hogy ez az attitűd fejleszthető a metamotiváció segítségével. Továbbá szó esik még a metakognícióról is és azokról a tanulási technikákról, melyekkel sikeresebbé tehető a tanulás folyamata. Kutatásom a következő kérdésekre terjed ki: Mit jelent a tanulói felelősségvállalás? Milyen szerepe van a tanulásban a felelősségvállalásnak? Tudjuk-e a tanulási motivációnkat fejleszteni a tudatosabb felelősségvállalás által? Milyen segítséget nyújt a metakogníció a tanulásban? Milyen lehetőségeink vannak a tanulási képességeink fejlesztésére?

Kutatásom a felnőtt tanulóakra terjed ki, kifejezetten a rájuk jellemző lélektani sajátosságokat vizsgálva. Mivel a tanulásért vállalt felelősségről nincsen konkrét elméleti háttér, ezért a dolgozat ezen részét a részben kapcsolódó szakirodalmak segítségével, saját tapasztalataim és véleményem tükrében mutatom be. A tanulási képességek fejlesztésére vonatkozó elméleteket pedig az erről szóló szakirodalmak elemzésével állítottam össze.

A kutatás eredményei azt mutatják, hogy a felelősségvállalás segítségével tanulási motivációnk fejleszthető, ami jobb eredmények elérésére tesz képessé és ez fokozható a tanulási képességek fejlesztésével. Azonban a fejlesztést mindenképpen önreflexiónak, saját korlátaink megismerésének kell megelőznie annak érdekében, hogy tisztában legyünk vele tanulási képességeinknek mely területeivel vannak nehézségeink. További kutatások tárgyát képezhetné, hogy ezeket az elméleti eredményeket miként lehetne átültetni a gyakorlatba. Szükség lenne a felnőttoktatásban figyelmet fordítani arra is, hogy felmérjék a tanulók milyen tanulási nehézségekkel küzdenek, és hogyan lehetne nekik segíteni ezeknek az akadályoknak a leküzdésében.

A dolgozat szerzője: Locsmándi Klaudia
Szak: Andragógia BA Levelező
Témavezető: Kraiciné Szokoly Mária PhD

A HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TÁRSADALMI CSOPORTOK KÉPZÉS ÚTJÁN TÖRTÉNŐ FELZÁRKÓZTATÁSÁNAK SAJÁTOSSÁGAI

Kulcsszavak: fiatalok elítéltek, intézetbeli oktatás, re-szocializáció, rehabilitáció, jövőkép

Dolgozatban egy rövid áttekintést nyújtok a fiatalok bűnözéséről, annak kiváltó okairól, következményeiről. Vizsgálatom tárgyát a Tököli Büntetés-végrehajtási Intézetben szabadságvesztésüket töltő fiatalok részlege képezi. Az ottani nevelési munkákat, oktatási és tanulási lehetőségeket, ezek későbbi sikerét, avagy sikertelenségét vizsgálom. A téma aktualitását adja napjainkban a deviancia egyre növekvő terjedése a társadalomban. A fiatalok bűnözés egyre elhatalmasodó méreteket ölt, megfékezésére komoly erőket, energiákat kell fordítani. Az ifjúság nevelése társadalmi probléma, mellyel napjainkban nem lehet nem foglalkozni.

Hiszem, hogy a fiatalok bűnözés gyökerei elsősorban a társadalmi problémákban rejlenek.

Kutatásom módszerül a fiatalok bűnözők körében végzett kérdőíves lekérdézt választottam, hogy betekintést nyerjek e fiatalok gondolkodásmódjába, értékrendjébe, s főként képet kapjak tanulással kapcsolatos attitűdjeikről, meglévő tanulási szokásaikról, jövőt illető elképzeléseikről. A felmérés eredményeiből jól kitűnik, hogy többségük magas fokú aluliskolázottsággal rendelkezik, elképzeléseik, terveik között főleg egy szakma kitanulása lenne a cél, amelyben szabadulás után el tudnak helyezkedni.

Helyzetüket szakma és iskola nélkül kilátástalannak vélik, beilleszkedési lehetőségeiket pedig legtöbbször sikertelen próbálkozásnak tartják.

Mindenképpen elgondolkodtató, hogy valóban a legmegfelelőbb büntetési mód a szabadságvesztéssel járó büntetés? Tényleg ez rendelkezik akkora hatáskörrel az elzárás, hogy a fiatalok végig gondolják cselekedeteiket, ártékeljék életüket. A társadalom részéről az elvárások nagyok az intézetben élők felé. Nehéz viszont segíteni, ha nincs összehangolva a módszer, nincs kidolgozott példa, nincsen hangsúly fektetve a megelőzésre, pedig az lenne az egyik legfontosabb alappillére.

A szülők, a tanárok megalapozták a fiataloknak a kellő segítséget, de nincs mindenki felkészülve a nehézségekre. A cél az lenne, hogy a szülő, a tanár, sőt, maga a fiatalok is MERJEN és TUDJON segítséget kérni. Ehhez kellenek iskolapszichológusok, családsegítő, nevelő központos, szociális egységek. Ez a cél, erre kell törekedni.

A dolgozat szerzője: Madarász Zsolt
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Dr. Striker Sándor PhD

EGY KORSZAK ÚJPEST KULTURÁLIS ÉLETÉBŐL

Kulcsszavak: kulturális élet, irodalom, újságok, színjátszás

Azért esett erre a témára a választásom, mert 20 éve Újpesten lakom, és úgy érzem, a rohanó világunkban túl keveset tudok róla, valamint a kerületben rejlő értékekről. Szakdolgozatomban kiemeltem egy korszakot, mert túl nagy lett volna az-az idő, amit a kerület történelme felölel. Kíváncsi voltam a kerületben történt kulturális eseményekre, hogy büszke lehessen az ember arra a helyre, ahol lakik, hogy milyen emberek éltek és alkottak korábban. Az időszak, amit a dolgozatom felölel 1840, Újpest keletkezése és 1930 közötti időszakra korlátozódik. A szakdolgozatomban a kezdeti szellemi, kulturális élettől (olvasóköri, könyvtárak, oktatás, újpesti újságok, színjátszás) kezdve kitérek a legnagyobb Újpesten alkotó írókra és költőkre is.

A dolgozatomban elsősorban dokumentumelemzésre hagyatkoztam. Felkutattam a helyi Helytörténeti Gyűjtemény akkoriban írt újságcikkeit, amelyek bizonyítják, hogy milyen színvonalas kulturális élet bontakozott ki Újpesten már a kezdetektől. Tanulmányoztam Kaffka Margit, Babits Mihály és Berda József itt írt és megjelent verseit, írásait. Munkásságuk megismerésére igénybe vettem a könyvtárak levéltárait, ott kutató munkát végeztem a korai és kevésbé ismert írásaik megismerésére.

A dolgozat kezdetén azokra a kérdésekre kerestem a választ, hogy egy kis községből miként vált önálló város, majd a főváros negyedik kerülete. Ahogy egyre jobban beleástam magam a kutatásba, örömmel tapasztaltam, hogy milyen híres művészek tevékenykedtek a korai Újpesten. A Helytörténeti Gyűjteményben a XIX. század végi és XX. század eleji újságoknak, folyóiratoknak ma már csak dia formátumban való megtekintése lehetséges.

Véleményem szerint, ha mélyebben beleássuk magunkat a kerület irodalmi, kulturális és szellemi életébe, és nem csak az általam feldolgozott időszakot vizsgáljuk, tovább kutatjuk azokat a neves személyiségeket, akik a kerület körforgásában valami maradandót alkottak, akkor akár egy kerületi almanachot is létre hozhatunk. Ha még alaposabbak vagyunk, akkor kategorizálhatjuk is a szellemi tevékenységet folytatók munkásságát szakterületük alapján.

Az 1930-as évektől napjainkig tartó vizsgálat további szakdolgozatok témája lehet.

A dolgozat szerzője: Mikolai Viola Nikoletta

Szak: Andragógia BA

Témavezető: Hegyi-Halmos Nóra

AZ ÁLLÁSKERESÉS MÓDSZEREINEK, FELTÉTELEINEK, ESZKÖZEINEK VÁLTOZÁSA A 90-ES ÉVEKTŐL NAPJAINKIG

Kulcsszavak: karriermenedzsment, munkaerő-piac, kompetencia, szakmai pályafutás, munkanélküliség, öneladási technikák, „networking”, internet, önéletrajz, állásinterjú

A dolgozatom célja, hogy pályakezdő fiataloknak, tartós munkanélkülieknek, gyesről visszatérő nőknek, pályamódosításon gondolkodó személyeknek, fizikai dolgozóknak stb. bemutassam az álláskeresés stratégiáit, feltételeit illetőleg, hogy ma jelenleg melyik módszer a leginkább célravezető a kereséskor. A karrier szó értelmezésétől a karriertervezés folyamatán át, ismertetem az álláskeresés kiindulásának jellemzőit. Vajon mikor szánjuk el magunkat, hogy állást változtassunk, mikor döntünk úgy, hogy maradunk a megszokott munkahelyünkön, illetve a munkanélküli létpszichológiai oldalát kívánom feltárni. Az informális kapcsolatok felkutatása során, hirdetések útján vagy internet segítségével keresünk állást? Milyen szerepei vannak ma jelenleg a munkaügyi központoknak, szakszervezeteknek, online állásportáloknak az álláskeresésben? Az álláskeresés eszközeit bemutató fejezetben prezentálom az önéletrajz funkcióját, a struktúráját, típusait, illetve a kísérő (motivációs) levél, pályázati mellékletek tartalmi felépítését.

A hipotézisem, hogy a ma felnövő generáció, a 18-25 év közötti korosztály a legfontosabb álláskeresői eszköznek az internetet tartja. Kvantitatív kutatási módszerként egy nem reprezentatív, sztenderdizált kérdőíves felmérést végeztem, önkényes mintavétel során. A kutatásom célja, hogy az álláskeresés témakörében felmérést készítssek a Magyarországon élő 18-60 év közötti személyek körében, hogy milyen technikákat alkalmaznak az álláskereséskor, milyen módszerek lehetnek eredményesek, amely során rövidebb idő alatt megfelelő pozíciót találhatunk, illetve mennyiben befolyásolja az állásinterjún való szereplés a bejutás lehetőségét egy munkahelyre, az állásinterjú típusaival mennyire vannak tisztába a résztvevők. A 18-25 éves korosztály, 37 %-a az interneten talál magának új álláslehetőséget 26 %-os arányban az informális kapcsolatok útján tudakozódik.

Összegezve elmondható, hogy a kutatásom eredményei beigazolódtak, mivel a mai nemzedék az internetet használja legfőképp az álláskereséskor, másodsorban a szociális tőke felhasználása során épít karriert. A szakirodalmak számtalan magyarázatot, eredményeket, tanácsot mutatnak fel, ha az álláskereséssel foglalkozunk, ezt kívántam tovább vinni a dolgozatomban, illetve irányvonalat mutatva afelé, hogy az interneten végezendő álláskereséshez különböző online szabályok betartása, etikett („netikett”) megismertetése szükséges.

A dolgozat szerzője: Nagy Orsolya Krisztina
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Hegyi-Halmos Nóra

COACHING TEVÉKENYSÉG A MAGYAR TELEKOM NYRT. TELEFONOS ÜGYFÉLSZOLGÁLATÁN

Kulcsszavak: teljesítményértékelés, coaching, tanulási motiváció, vállalati képzések

Miért van szükség arra, hogy munkáltató az alkalmazottainak oktatásával foglalkozzon, illetve milyen formában van erre lehetősége? Konkrét példán keresztül, a Magyar Telekom Nyrt. telefonos ügyfélszolgálatán át tanulmányozom a különböző képzési formák eredményességét, összefüggéseit, egymáshoz való viszonyát.

Nyomon követem egy operátor útját a sikeres felvételt követően az önálló munkavégzésig, és tovább – a folyamatos fejlődés útján, ahogyan lépést tart a szinte napról napra változó követelményekkel és tudáshalmazzal.

Milyen életkori, iskolázottsági és egyéb sajátosságokkal bír az operátori munkaerő, melyek a jól teljesítő ügyfélszolgálatos tulajdonságai? Milyen motivációk érvényesülnek a monoton, folyamatos naprakészséget és sok tanulást igénylő mindennapok során, illetve milyen akadályokba és nehézségekbe ütközik az, aki jó teljesítményt akar nyújtani?

Bemutatom a monitoring csoport létrejöttének körülményeit, mibenlétét, feladatait, viszonyát az operátorokhoz. Leírom azt a folyamatot, melynek során a monitoring tevékenység az egyszerű „értékelő” feladatkörből kinőtte magát, és támogató, coach feladatokat lát el. Megismertetem az olvasót a monitoringosokkal szemben támasztott követelményekkel, azzal, hogy milyen kompetenciákkal kell bírniuk, milyen felelősséggel és felkészültséggel képesek feladatukat ellátni. Megvizsgálom az értékelés csapdáit és lehetséges hibáit, buktatóit. Felteszem a kérdést, hogy vajon hogyan hat, hat-e egyáltalán a munkahelyen kívüli életre a monitoring támogatása, hasznosítható-e, életszemléletté válhat-e a munkahelyen tapasztaltak alapján a folyamatos tanulás. Tekinthetünk-e a monitoringosra úgy, miképp egy oktatóra, valakire, aki kollégáinak folyamatos tanulását támogatja, irányítja.

Kitekintek arra, hogy két különböző vállalati kultúra találkozásaakor mi történik, hogyan hat mindez a képzésre illetve e két hatás együttes eredménye miként hat a teljesítési képességre, a motivációra.

Végül szeretnék választ kapni arra a kérdésre, hogy a jelenleg működő rendszer milyen erősségekkel bír, és mely pontokon kell változtatnia ahhoz, hogy minden lehetőségét kihasználva támogassa a célcsoportot a mindennapi munka során, valamint ezen is túl, és, bár indirekt módon, de közvetítse az élethosszig tartó tanulás filozófiáját.

A dolgozat szerzője: Okler Erika
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Kraiciné Szokoly Mária PhD

A FELNŐTTKÉPZÉS MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSÁNAK KÉRDÉSEI

Kulcsszavak: minősegbiztosítás, jogszabályváltozások, akkreditáció.

Dolgozatomban azért foglalkoztam a felnőttképzés minősegbiztosításának témakörével és ezen belül az akkreditációs eljárásrend keretein belül fölmerülő problémákkal, mert munkám során, napi szinten kapcsolatban vagyok ennek kihívásaival. A dolgozat célja, hogy átfogó képet adjon arról, hogy a felnőttképzésben résztvevő szereplők – felnőttképző intézmények vezetői, felnőttképzési szakértők, a felnőttképzés ellenőrzését végző hatóság képviselői – miként vélekednek a hazánkban működő felnőttképzési minősegbiztosításhoz kapcsolódó akkreditációs eljárásrend hatékonyságáról, működőképességéről.

E téma átfogó vizsgálatot és több, a kutatásban alkalmazott módszert igényel. Ennek megfelelően a szakirodalom részletes tanulmányozása és feldolgozása mellett az érintett célcsoportok kiválasztott résztvevőivel mély interjúkat készítettem. A mély interjúk keretén belül elhangzott kérdéseket az elmúlt évek szakirodalma és kutatási megközelítései alapján állítottam össze. Külön figyelmet kapott, hogy újfajta megközelítéseket is alkalmazzak, mint például az, hogy a felnőttképzésben részt vevő szereplők véleményeit egymással összehasonlítsam.

Az interjúkon elhangzott információkat egy SWOT analízis keretén belül dolgoztam fel, amely megvilágította a felnőttképzés intézmény rendszerén belül meglévő erősségeket, gyengeségeket, kihívásokat és lehetőségeket.

A kutatásban részt vevők mindegyike egyértelműen kinyilvánította, hogy a képzések minőségének mérésére szükség van. Abban viszont, hogy a jelen formában működő akkreditációs eljárás keretében a kívánt minőség valóban mérhető-e, nos, ennek tekintetében a vélemények egyöntetűen azt bizonyították, hogy a napjainkban működő rendszer csak adminisztratív keretek között és eszközökkel vizsgálja és minősíti a képző intézményeket. Elhangzottak olyan vélemények, amelyek szerint a felnőttképzéssel foglalkozó intézményeket nehéz egy osztatlan típusú rendszer alapján osztályba sorolni, e helyett különböző kategóriákat lenne szükségeszerű felállítani.

A kutatás továbbvitele lehetőséget biztosíthatna arra, hogy szélesebb körben vizsgáljam meg a fent említett módszerek felhasználásával az érintett felek véleményét, esetlegesen hozzájárulva egy jogszabály módosítás előkészítéséhez.

A dolgozat szerzője: Patonai Adrienn
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Pusztai Sándor

OKTATÁSPOLITIKAI IRÁNYELVEK ALAKULÁSA AZ ISKOLARENDSZERŰ FELNŐTTOKTATÁS VONATKOZÁSÁBAN 1960 ÉS 2000 KÖZÖTT

Kulcsszavak: iskolarendszerű felnőttoktatás, dolgozók iskolái, rendszerváltás, közoktatás

Dolgozatomban kísérletet teszek arra, hogy végigkísérjem a felnőttek iskolarendszerű oktatásának alakulását fenti időszakban, kiemelten a dolgozók általános iskoláját és gimnáziumát, a történelmi háttér ismertetése mellett. Arra a kérdésre próbálom megkeresni a választ, hogy maga a rendszerváltás milyen változásokat eredményezett a dolgozók esti általános iskoláiban, gimnáziumában. Végigkísérem a mindenkori közoktatási törvények alakulását, főbb változásait – a felnőttoktatásra vonatkozóan –, mikor, hogyan szabályozták, tették lehetővé a felnőttek ez irányú törekvéseit. Bemutatom ennek az időszaknak az oktatáspolitikusait, akik irányították oktatási rendszerünket, ezen belül az iskolarendszerű felnőttoktatást. Voltak-e elkötelezett oktatáspolitikusaink ezen a területen? Hogyan látták a felnőttoktatást a neveléskutatók, a szakemberek?

A rendszerváltozás előtti időszakban, különös tekintettel a szocialista rendszer utolsó évtizedében a felnőttoktatás két fő célja a kulturális javak minél szélesebb körű terjesztése, valamint a művelődési alkalmak széles körű hozzáférhetősége volt és messzemenő állami támogatást kapott. Ezzel szemben a 90-es években a felnőttoktatásnak az egyéni igényeket kellett inkább kielégítenie, és a piaci viszonyok hatása alá került, tartalmát és célrendszerét tekintve sokkal gyakorlatiasabbá vált. Az iskolarendszerű felnőttoktatásban jelentkező legjellemzőbb tendencia, a résztvevők életkorának csökkenése, és a társadalom generációs cseréjének következményeként az általános iskolai felnőttoktatás iránt érdeklődők számának folyamatosan csökkenése.

A törvényeket vizsgálva látható, hogyan próbál folyamatosan alkalmazkodni a felnőttkori tanulás sajátosságaihoz (élet- és munkakörülmények), a gazdaság elvárásaihoz. Az oktatási minisztereknek szinte alig volt átfogó koncepciójuk a felnőttoktatás kérdéseiben. Érdemes lenne tovább elemezni, hogy a 2000. évet követően a közoktatási törvények, az intézményi rendszerek, valamint az állami akarat hogyan változott? Hogyan hatottak a dolgozók iskoláira? Hogyan alakultak át, átalakultak-e ezek az intézmények országunk uniós csatlakozásának valamint a globalizációs folyamatok hatására?

A dolgozat szerzője: Pomáziné Batta Ibolya
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Dr. habil. Pethő László PhD

**A HANKOOK TIRE MAGYARORSZÁG KFT. MINT SZERVEZET HATÁSA
DUNAÚJVÁROS ÉS VONZÁSKÖRZETÉNEK MUNKAERŐ-PIACI HELYZETÉRE
A FELNŐTTKÉPZÉS SZEREPE A FOGLALKOZTATÁS BŐVÍTÉSÉBEN**

Kulcsszavak: Hankook, Munkaügyi Központ, felnőttképzés-szakképzés

Kutatásomat a Fejér Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központ Dunaújvárosi Kirendeltségén szerzett tapasztalatom alapján kezdtem el.

Munkánk során a jogszabály – 1991. évi IV. törvény – által biztosított eszközökkel próbáljuk meg minél hatékonyabban segíteni a munkanélküliek reintegrációját a munkaerőpiacra.

A fent említett törekvéseinket igen nagy mértékben segítik és a jövőben is tovább segíthetik a munkáltatók, akik az általunk kiválasztott álláskeresőket próbálják velünk közösen álláshoz juttatni a megfelelő képzés után. Ennek a tevékenységnek kiemelkedő befogadója és végrehajtója a HANKOOK Tire Magyarország Kft. rácalmási gyára, amely az oktatásba investál, és hosszú távú munkahelyeket teremt a következő generáció gumiipari szakembereinek. A Hankook 2011-re 700 fő munkanélkülinek kínál szakképzést és garantált munkát, mivel megduplázza gyártókapacitását, ami 10 millió gumiabroncs előállítását jelenti évente. A magyar iparnak jól képzett szakmunkásokra van szüksége. A Hankook elkötelezett, hosszú távú befektetőként a Munkaügyi Központtal és a Lorántffy Zsuzsanna Szakközépiskolával együttműködve elindította az abroncsgyártó szakképzést 2009-ben. A képzésre regisztrált munkanélküliek jelentkezhetnek, akiknek a Hankook Tire garantáltan hosszú távú és biztos munkát kínál a kurzus sikeres befejezését követően. A képzés szerepel az Országos Képzési Jegyzékben, és a résztvevők szakmai képzettséget igazoló minősítést is kapnak a kurzus végeztével. Sikeres vizsga után a gyár alkalmazottjaivá válhatnak.

Kutatásom célja az volt, hogy bizonyítást nyerjen az a tény, hogy a munkáját elveszített álláskeresőket, tanulással vissza lehet juttatni a munkaerőpiacra, illetve a pályakezdő fiatalokat hogyan lehet egy új szakma elsajátításával foglalkoztatni.

Hipotézisem bizonyítására mélyinterjúkat készítettem olyan fiatal szakmunkással, aki Dél-koreában tanult és egy másikkal, aki hazánkban sajátította el a szakma rejtjelmeit. Továbbá a gyár HR vezetőjével és oktatási menedzserével, valamint a képzést lebonyolító iskola képviselőjével.

Használtam kérdőíves módszereket egy 100 fős csoporttal, akiket a tanfolyam elején és a tanfolyam végén is megkérdeztem a tapasztalataikról.

A dolgozat szerzője: Rebek Anna
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Dr. habil. Fehér Katalin CSc

MEDICIEK SZEREPE FIRENZE KULTURÁLIS ÉLETÉBEN

Kulcsszavak: Firenze, Reneszánsz, Mediciek, Mecenatúra.

A világ legjelentősebb műalkotásai a középkorban a XIV. századtól a XVI. századig az itáliai Reneszánsz korszakában születtek, bár a Reneszánsz év elmúlt, az alkotások legyen az festmény, szobor vagy épület örök értékűek. Soha nem mennek ki a divatból és mindig is milliókat fognak vonzani, akik képesek órák hosszat sorba állni egy híresebb múzeum előtt. A mai világban ahol a technika segítségével virtuálisan pillanatok alatt a világ másik oldalán van az ember szükség lett újra az antik világ kézzel fogható gyönyörű alkotásainak igazi élvezetére varázslatára, amit igazán csak testközelből lehet megélni. Ebben a világban minden, ami körül vesz, csillog rozsdamentes vagy műanyag, és elkezdtünk vágyakozni a szép, a klasszikus után. Valószínű, hogy a múzeumok ezért rendezik sorra a nagy sikerű kiállításait, mint amilyen a Medici kiállítás vagy éppen a Botticellitől Tizianoig kiállítás volt, amelyek az itáliai reneszánsz még átfogóbb kiállításai voltak. Itt Európában nem kell messzire utazni, hogy ezeket a páratlan csodákat teljes pompájukban a saját élményünké tegyük.

A dolgozat célcsoportja a Mediciek Firenzéjének ma is látható műalkotásai. Ebben a viszonylag rövid időszakban, amíg ők uralkodtak nagyszerű alkotások születtek. Útikönyvekből, filmekből, életrajzi regényekből, múzeumi kiadványokból lehet összegyűjteni mind azokat a kincseket, amelyek ma fellelhetők. A Medici család neve elválaszthatatlanul összeforrt Firenze történetével. A nemzetség tagjai három évszázadon keresztül álltak a város élén. Az első Medici, akinek sikerült bekerülni a Firenzeni Oligarchiába Giovanni di Bicci volt. Ő alapozta meg a Mediciek később hagyományossá vált művészet pártoló tevékenységét. Ennek az elkötelezettségnek köszönheti Firenze városa a nagyszerű épületeinek, szobrainak és festményeinek nagy részét. Ez a mecénási hajlam végigkíséri a család generációit. A család, mint mások is a kortársi Firenzében, gyapjú és selyemszövet forgalmazásával kereste a pénzt, a korai kapitalizmus termelési formáinak megfelelően, rövidesen a legjelentősebb bankár családdá válva, de ehhez a felemelkedéshez tartozott a világra való nyitottság, a jó ízlés és a szép iránti igény és fogékonyság is. Cosimo Medicit a legtöbb megbízásában erkölcsi elvek a politikai hasznosság és saját tekintélyének növelése is vezérelte. Ő kezdte igazán nagy mecénásként, és Lorenzo unokája folytatta szintén oly nagy lelkesedéssel, bár szinte minden Medici tett a városáért maradandót.

Ebben a dolgozatban az általuk pártfogoltakat és alkotásait gyűjtöttem össze, amelyek Firenze dicsőségét hirdetik. Ennek a családnak köszönhető, hogy azok a halhatatlan nevek szinte az egész világon ismertek lettek, mert, bár páratlan műalkotások születtek, de pártfogó nélkül, alig ha valósulhattak volna meg. A kutatás egyik alapját a sokat vitatott Vasari könyv adta: A legkiválóbb festők, szobrászok építészek élete, de más művészeti szakirodalom is fellelhető ebben a témában, főleg múzeumi kiadványokban és manapság az internet is segítségünkre van. A téma halhatatlan és szinte kifogyhatatlan, mert a nagy neveken kívül számtalan művész alkotott ugyanabban az időben, ők is ott tanultak azokban a műhelyekben és az ők alkotásait is fel lehet lelteni a nagy múzeumokban, ugyan annak a kornak a szülöttei csak kevésbé lettek híresek bár ők is gyönyörűeket alkottak.

A dolgozat szerzője: Rézné Csuraj Vanda
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Pusztai Sándor

AZ ORSZÁG HÁZA (ÉS AMI MÖGÖTTE VAN)

Kulcsszavak: a koronaeszme változásai, koronázási jelképek, gazdasági-történelmi háttér, érdekességek, a Parlament ma

Az elmúlt években több alkalommal jártam a Parlamentben. Célom, hogy megismertessem e csodálatos épület történetét azzal a sok csodával együtt, ami a falakon belül és kívül található. Szakdolgozatom során kitérek az építmény megalapításához vezető történelmi, gazdasági és politikai helyzetre, a Parlamentre, mint az ország nemzeti büszkeségére és jelképére. Felsorolom azokat a technikai újításokat, melyek ma is moderné teszik országunk egyik fő jelképét.

Első látogatásom után elhatároztam, hogy felkutatom, miért és hogyan lett olyan, amilyen az Országunk Háza. Eszmei, történelmi és gazdasági háttér után kutattam levéltárban, könyvtárban, beszélgettem kormányőrrel és hallgattam idegenvezető elbeszélését. Utánajártam városi szöbeszédnek – miért pont 96 méter magas a kupola? Célom volt felkutatni olyan érdekességeket, melyekkel felkelthetem a mai fiatalok érdeklődését az épület és a magyar történelem iránt.

Legfontosabb kapcsolódó jelképek: koronázási jelvények (a Szent Korona, a Palást, a Jogar és az országalma, a kard); a Szent Jobb.

A koronaeszme változásai és a történelmi háttér ismertetése fontos része a szakdolgozatnak.

Az országgyűlés rövid történetét a Parlament építési idejének jellegzetességei követik: az ország gazdasági és politikai helyzete.

Steindl Imre munkássága, a korszak sajátosságai sok dolgot megmagyaráznak (miért pont ott épült, ahol...; miért akkor adták át, amikor (1896)... stb.). A magyar műszaki tudomány diadala a légkondicionálás az épületben, az építésnél használt anyagok tulajdonságai és származási helyük. Az épületben nem csak Munkácsy Mihály festménye utal a Honfoglalás eseményére és dátumára, hanem például a misztikus 96-os szám. Ennyi lépcső vezet ugyanis a Szent Koronához és a kupola magassága is kilencvenhat méter.

Sok érdekes adatra és érdekességre bukkantam a szakdolgozat írása közben, és remélem, hogy egyszer egy kis füzet formájában sok középiskolás diák viheti majd magával útravalónak. Véleményem szerint e sok csodás dolgot minél több Magyarországon élő embernek ismernie és látnia kéne. Ezen fogok dolgozni a jövőben.

A dolgozat szerzője: Sebők Rita
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Pusztai Sándor

A CIGÁNYOK MÚLTJA, JELENE, JÖVŐJE. A TÜRKEVEI CIGÁNYOK KISEBBSÉGI ÖNKORMÁNYZAT MŰKÖDÉSE

Kulcsszavak: kisebbségi - többségi társadalom, asszimiláció, oktatás, kulturális programok

A dolgozatom központjában a cigányság beilleszkedési problémáira próbálok rávilágítani és megoldást keresni. A lehetséges megoldását egészen az eredeteden, a vándorláson keresztül vizsgálom, kitérve az életmódra, mindennapjaikra, szokásaikra. A problémát egy kisebb helyi önkormányzaton keresztül is bemutatom, összehasonlítva az Országos Cigány Kisebbségi Önkormányzattal, milyen eltérések vannak, miért ideálisabb, tevékenyebb - szerintem - egy kisebb, önkormányzat. Személyes kapcsolatom van a helyi önkormányzattal, ezért látom azt, hogy ezeknek az embereknek minden megtesznek, amivel előbbre juthatnak és boldogulhatnak.

A szakdolgozatban több aspektusból is megközelítem a „hogyanokat”, miként lehetne megoldani, hogy a cigány kisebbséget elfogadja a többségi társadalom. Összehasonlító elemzést végeztem magyar és a skandináv országok között. A kutatás alátámasztotta, hogy azok az országok türelmesebbek, toleránsabbak, mint Magyarország. A perifériára került embereknek véleményem szerint az oktatás a kiút a reménytelenségből. Ez érinti a felnőttképzést, az átképzést és minden felzárkóztató jellegű oktatást. Sajnos a probléma ettől összetettebb, mivel ha eléri egy szülő, szervezet vagy közösség, hogy a cigánygyerek egy szakmát szerezzen meg, nincs munkahely, ahol tudna bizonyítani.

A türkevei kisebbségi önkormányzat munkája során megtudtam azt, hogy számos olyan programot szerveznek a fiataloknak, amivel tudásra, új élményekre, munkára és jövedelemre tehetnek szert. Példaértékű az önkormányzat szorgos munkája, amivel több család életkörülményein tudnak változtatni. A kulturális programokkal, közösség fejlesztő céljukat elérik, olyan rendezvényeket szerveznek, ahol cigány írók, költők, művészek, mutatják be tehetségüket.

A végső következtetése a szakdolgozatomnak, hogy ezeket az embereket nem elutasítani kell, hanem tanítani, átképezni. Munkahelyeket teremteni, ahol az elhelyezkedésükkel bizonyítják azt, hogy becsületes munkával ők is tudnak tiszteletet, eredményeket elérni. A kulcstevékenység az oktatás, azon belül is a roma származású tanítók és oktatók, hiszen sokkal jobb eredményeket produkálnak azok a tanulók, ahol az osztály élén egy cigány tanár/úr áll. A magyar emberek szemléletén is változtatni kell, hogy értékeljék a cigány emberek reakcióit, első lépéseit és segíteni, hogy motiváció segítségével képesek legyenek beilleszkedni a társadalomba.

A dolgozat szerzője: Simola Péter
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Dr. Arapovics Mária PhD

A KÉPZETT MIGRÁCIÓ MŰVELŐDÉSPOLITIKAI VIZSGÁLATA

Kulcsszavak: sebész migráció képzőhely elégtelenség

Napjainkban a válságok idejét éljük, mely a hallgatólagos szerződéseket az írottól is jobban sújtja. Ilyen szerződés jött létre a szolgáltató egészségügy, az őt megbízó társadalom és a szakpolitika között. A politikai akaratképzés meddő reformkísérletei, a bérrendezés hiánya, valamint e válságágazattal kapcsolatos társadalmi hangulat a gyógyító professzió elitjét a migrációra sarkallja. A tudományos írásművem azonban felveti az orvoscépzés belterjességével kapcsolatos anomáliák lehetőségét, és annak szerepét az elme-elmenésben. A közeljövő egészségügyének – megfelelő utánpótlás híján és a szakmacsoport előregedésével párosulva – akut problémájává válhat (mind a gyógyítás, oktatás, kutatás tekintetében) a szakemberhiány.

A szakmai művelődés elégtelenségének igazolására egy hálapénz-bevonzó szakmát (sebészet) és egy preferált intézményt (fővárosi, egyetemi klinika) választottam a kutatáshoz. Ugyanis a betegkör és a zsebből-zsebbe fizetés mellett bekövetkező elvándorlás mögött biztosan kell, hogy álljon egyéb indok. A sebész szakorvoscépzésnek nem tanterve, hanem kötelezően előírt műtéttípusa és műtétszáma van. A műtőasztaloz és teljesítendő esetekhez való hozzáférést a klinika által biztosított (szakmai életet szervező) írásos dokumentumokkal, intézménybejárással, a látottak interpretálásával, valamint a már disszidens veszteségnek számító sebészek meginterjúvolásával kívántam vizsgálni. Az operatóri jellemzőket illetően csak pillanatfelvételre nyílt lehetőség, mivel a longitudinális kutatáshoz az iskola igazgatója nem járult hozzá.

A vizsgált egyetem egy adott klinikáján, egy szakmai specializációjának körében a hivatásrendi felsőbbrendűség uralkodik. A 3T analógiájára a 3E rendszere működik: egyenget, eltűr, ellehetetlenít. Az a sebész-rezidens, aki jól menedzseli magát, a fennálló hierarchia viszonyokba bele tudja illeszteni aspirációit, kegyelt lesz, a nem opportunist, becsületos orvos ebből a közegeből kinézett, hivatástudatból sehova sem jutó lesz, míg az eltűrt orvos-kategóriába behelyezhetők mindazok az igazgató és gyakorló orvosok között lévő bábok, akik érdekeltek a rendszer illetén fenntartásában. Az egész szisztéma és a bábok mozgatórugója ugyanis a hálapénz és az ahhoz vezető operatóri, betegkör-kialakító pozíció.

Az orvos-migráció ilyen megközelítésére még nem került sor, mivel ezt akadályozza a gyógyító professzió hagyományos zártsága és mivel ezt főként szakmai körökön belülről (Szócska Miklós dr., Balázs Péter dr.) vizsgálták eddig. Kockázatos lenne egy önigazgató szervezetekkel rendelkező, a politikába saját delegáltakat küldő, egyszóval nagy autonómiát élvező közösségben ilyen, illegitim megközelítést választani. De: időszerű.

A dolgozat szerzője: Sinkó Krisztina
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Pusztai Sándor

KULTÚRPOLITIKAI FORDULATOK MAGYARORSZÁGON A KÉT VILÁGHÁBORÚ HATÁSÁRA

Kulcsszavak: Trianon hatása, koalíciós korszak, a kultúra szovjetizálódása

Dolgozatom témája a két világháború okozta változások bemutatása a kultúra és az oktatás tekintetében. A témaválasztás oka, hogy úgy gondolom, az oktatás és a kultúrpolitika változásai és hosszú távú hatásai, következményei a modernizációra gyakorolt hatása évtizedekre, de akár évszázadokra is előrevetíti egy adott ország helyzetét, fejlődését. Így történt ez Magyarország esetében is.

A történelmi helyzetek a politikai, társadalmi és gazdasági élet alakulásai, valamint a magyar kormányzatok fordulatokban gazdag kultúrpolitikái jelentős hatást gyakoroltak a kulturális életre és jelentős különbségeket hoztak hazánk kulturális életének állami irányításában is.

Dolgozatomban a következő kérdésekre keresem a választ: Milyen hatása volt a két világháborúnak az oktatásra, a kultúrára? Milyen változások történtek a történelmi fordulatok hatására? Kik azok a jelentősebb kultúrpolitikusok, akik ebben az időszakban tevékenykedtek és mik voltak a főbb törekvéseik?

A két világháború közötti időszakban a tárcák kiemelt feladata a trianoni döntés miatt elcsatolt területeken maradt magyarság kulturális egyben tartása volt. A korszak két kiemelkedő művelődéspolitikusa Klebelsberg Kuno és Hóman Bálint, akik mindketten úgy vélték, hogy a kultúra az oktatás és a tudomány stratégiai ágazat és ennek megfelelően kiemelt támogatásban kell részesíteni. Klebelsberg művelődéspolitikájának középpontjában a neonacionalizmus és a konzervatív reform, Hómanéban a nemzetnevelés állt. A második világháború után a hazai kulturális térkép alapvetően megváltozott. Az 1944-1948 közötti koalíciós vagy a szabadművelődés korszakának nevezett időszakot a koalíciós pártok összehangolt demokratikus törekvései határozták meg. A kultúrpolitikában a közoktatás átalakítása, megújítása volt a cél. Az iskolán kívüli művelődést szabadművelődésként értelmezték, amely mentes a pártpolitikai behatásoktól. Mögöttük azonban egyre erőteljesebben megnyilvánult a Magyar Kommunista Párt programja: a közoktatási rendszer meghatározott politikai és ideológiai céloktól vezérelt, szovjet típusú átalakítása, közvetlen pártirányítás alá vonása a népi demokrácia kialakítása érdekében.

A szakirodalmak tanulmányozása alapján megállapítható, hogy a jelentős változásokat mindig az állami befolyás térnyerése illetve az állam új szerepvállalása okozta, amely lehet demokratikus vagy diktatórikus. Ez igaz a vizsgált időszakra is. A legmarkánsabb változások a diktatórikus rendszerekben mentek végbe, mert központosították a kulturális életet és ideológiai céljainak, és legitimációjának rendelték alá. További kutatás tárgyát képezhetné annak megvizsgálása, hogy a dolgozatomban elemzett időszak által hozott változások, illetve azok hatása, milyen mértékűek és irányúak a rendszerváltozás utáni időszak kormányai által véghezvitt változásokhoz képest.

A dolgozat szerzője: Strausz Erzsébet
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Dr. Kelényi István

ERKEL FERENC: ISTVÁN KIRÁLY CÍMŰ OPERÁJÁNAK 21. SZÁZADI BEMUTATÓJA

Kulcsszavak: zene, évfordulók, hangversenyrendezés

2010. november 7-én ünnepeltük Erkel Ferenc születésének 200. évfordulóját. Nem lehet eléggé értékelni azt, amit ő zeneszerzőként, karmesterként, színházi vezetőként, tanárként, szervezőként a magyar zenéért tett. Ő komponálta nemzeti himnuszunk zenéjét, megteremtette a magyar operát, megalapította az Országos Daláregyesületet és a Budapesti Filharmóniai Társaságot. Erkel a Zeneakadémia első igazgatója, alapítója és örökös főigazgatója a budapesti Operaháznak. Eme elévülhetetlen érdemek ellenére mégis, még a bicentenárium alkalmával is méltatlanul kevés volt az Erkel művészete és munkássága előtt tisztelgő rendezvény, megemlékezés.

Dolgozatom témájaként egy Erkel munkássága iránt elkötelezett művésztársaság civil kezdeményezésének bemutatását választottam, akik a hivatalos kultúrpolitika támogatása nélkül vállalkoztak arra, hogy színpadra állítsák Erkel utolsó operáját, az István királyt. Ezt a művet a szerző az Operaház 1884. szeptember 24-ei megnyitására szánta, de a próbák elhúzódása miatt csak az évad második felében került színre. Az újkori bemutató előtt, melyre 2010. július 10-én, a komáromi Monostori Erődben került sor, utoljára a millennium évében hangzott el az opera teljes terjedelmében, a szerző által megírt eredeti formájában.

A komáromi előadáshoz szükséges források felkutatása széles körben folyt, ám a többhónapos erőfeszítések ellenére is a szükséges összegnek mindössze csupán az egytizedét sikerült pályázatok útján elérni. Ezért a művészek honorárium nélkül, pusztán a nemzeti operaművészet iránti elkötelezettségből vállalták a fellépést.

A mintegy kétszáz ember áldozatkészen, összetartóan, nagy ügyszeretettel készült a bemutatóra, mely sajnos a fővárosi közönség és sajtó előtt észrevétlen maradt. Hogy történhetett ez meg? Hány értékes alkotás, színházi este csodája nem válik közkinccsé? Miért nem tudjuk végre nemzeti büszkeségeink munkásságával megismertetni hazánkat és a nagyvilágot?

Magam, mint az előadás zenei kíséretét adó MÁV Szimfonikus Zenekar munkatársa kerültem kapcsolatba az alkotókkal. Szakdolgozatomhoz az Erkel munkásságát bemutató tanulmányokon kívül a produkcióban érintett muzikusokkal és színházi szakemberekkel készített interjúimat és saját munkatapasztalataimat használtam fel.

A dolgozat szerzője: Strublik Ágnes
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Hegyi-Halmos Nóra

FELNŐTTKORI TANULÁSI MOTIVÁCIÓK – BKV ZRT. JÁRMŰVEZETŐ SZAKOKTATÓK

Kulcsszavak: felnőttképzés, LLL, tudástársadalom, munkahelyi kompetencia, tanulási motiváció, szakmai elhivatottság

A globális fejlődési trendek meghatározói az oktatásnak napjainkban. A felnőttképzés az elkövetkezendő évtizedekben a társadalom fejlődésének egyik legfontosabb motorja lesz, ezért az egész életen át tartó tanulás (LLL) követelmény minden ember számára.

A tanulás ilyen mértékű előtérbe kerülése miatt fontossá vált a tanulás egyik leglényegesebb előfeltétele, a tanulási motiváció vizsgálata és fejlesztése, hiszen motiváció nélkül nincs tanulás. A tanuló társadalom vezet el az információs társadalom útján a tudástársadalomhoz, melyben a munka, a tanulás, a gazdaság, illetve az elmélet és a gyakorlat egyre inkább összekapcsolódik. Felértékelődnek a munkahelyi kompetencia alapját jelentő képességek.

A vállalati oktatók a felnőttképzők speciális csoportját alkotják. A vállalati képzések hatékonyságát jelentősen befolyásolja az, hogy ezek a szakemberek mennyire felkészült oktatók, és rendelkeznek-e azokkal a kompetenciákkal, amelyek szerepük sikeres betöltéséhez szükségesek. Különösen fontosak a belső képzések és az oktatók felkészültsége olyan vállalatoknál, ahol a tudás nem csak gazdasági kényszer, hanem biztonsági követelmény is, mint például egy közlekedési vállalatnál. Mindezek kapcsán kiemelt fontosságú a motiválás módszereinek oktatása (oktatók számára) és a tanulás iránti motiváció kialakítása, valamint a szakmai továbbfejlődés iránti motiválás (munkavállalók és oktatók részére).

Kutatási témám a járművezető szakoktatók szakmai elhivatottsága és a tudás átörökítése általi tanulási motivációja. Kutatásomban kvalitatív (interjú) és kvantitatív (kérdőív) módszereket alkalmaztam, valamint önmagam közel húsz éves szakmai tapasztalatát dolgoztam fel.

Konklúzióként elmondható, hogy egy jól felkészült oktató szocializálja, bevezeti, megtartja és fejleszti a kollégákat a vállalat struktúrájában, szervezeti kultúrájában. Emellett erősíti a csoportkohéziót, ezáltal növelve a teljesítményt és biztosítva a minőséget a szervezeten belül, amelyek utaselégedettséghez vezetnek javítva a modalsplit értékét és a vállalat versenyképességét a globalizálódó világban.

A dolgozat szerzője: Szamos Csilla
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Kraiciné Szokoly Mária PhD

A MAGYAR MŰVELŐDÉSI INTÉZET ÉS KÉPZŐMŰVÉSZETI LEKTORÁTUS
SZEMELVÉNYEK AZ OKTATÁSI OSZTÁLY MÚLTJÁBÓL ÉS A KÖZPONT
JELENÉBŐL

Kulcsszavak: népművelők továbbképzése, felsőoktatás, vizsgaszervezés

Hosszú évtizedek teltek el, mire eljutottunk a népműveléstől az andragógiáig. A Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátust joggal tekinthetjük a felnőttképzés egyik magyar műhelyének, mivel gyakran kezdeményezőként is előmozdította a felnőttképzés ügyét.

Kutatásom az egyik szervezeti egységére, az Oktatási Osztályra (és annak utódaira) irányult, hiszen ez az Osztály volt az, amely úttörő szerepet vállalt a felnőttoktatás országos szintű fejlesztésében.

Az Intézet története több mint 60 éves múltra tekint vissza, hiszen az 1951-ben megalakult Népművészeti Intézetet tekinthetjük első jogelődjének. A viharos történelmi (és politikai) múltunknak köszönhetően azonban számos átalakuláson ment keresztül, napjainkig bezárólag.

Az intézmény falain belül az Oktatási Osztály évtizedeken keresztül szervezte és bonyolította le a hivatásos népművelők szakmai képzését és továbbképzését, valamint az amatőr (műkedvelő) művészeti ágakban dolgozó vezetők és oktatók (tovább)képzését is. Küldetésének tekintette ezeken felül a közoktatás segítségét, gyümölcsöző kapcsolatot ápolt az egyetemekkel, pedagógiai főiskolákkal, valamint a tanító- és óvónőképző intézményekkel. A 70-es évek közepétől a folyamatosan változó jogi szabályozás újabb és újabb kihívásokat hozott az Osztály életébe – némileg háttérbe szorítva ezzel a népművelőkhöz kapcsolódó feladatköröket – és egyre nagyobb hangsúly került az amatőr művészeti ágazatokban tevékenykedők képzésére, illetve a vizsgák szervezésre és az ehhez kapcsolódó működési engedélyek kiadásra.

Az Intézeti háttér mellett az Oktatási Osztály is több átalakuláson esett át, ami a legtöbbször együtt járt a feladatok változásával is. Az utolsó átszervezés 2005-ben zajlott le, ekkor jött létre Vizsgaközpont név alatt a jelenleg is működő szervezeti egység.

Szakdolgozati munkám során megismerhettem egy kitüntetett népművelőt, Halászné Kovács Éva személyében, aki 1964-től az Intézet korszakváltásait átélte, hozzájárult a népművelő képzés továbbfejlesztéséhez és osztályvezetőként is tevékenykedett nyugdíjba vonulásáig.

Kutatási munkámhoz a vele készített mélyinterjút, valamint az Intézet által ma is működtetett Szakkönyvtár és Dokumentációs Központban rendelkezésre álló szakirodalmat használtam fel.

Külön kutatási témaként lehetne bemutatni az Oktatási Osztályon dolgozó népművelők részletes munkásságát, mint például Dr. Novák Józsefét, aki alapjában járult hozzá a népművelő képzés kialakításához, megteremtéséhez.

A dolgozat szerzője: Szatmári Boglárka
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Pusztai Sándor

A BUDAI IFJÚSÁGI PARK TÖRTÉNETE

Kulcsszavak: Ifjúság, Könnyűzene, Szocializmus, 3 T

A Park bemutatását fontosnak tarom, mert egy meghatározó hely volt a magyar könnyűzene kialakulásában, és sok budapesti fiatal életében. A kutatásom során kiderült, hogy a beatzene meghonosodásában kiemelt szerep jutott a Parkban játszó együtteseknek és a közönségüknek. A fiatalok ízlését a politika befolyásolta, az öltözködésben, viselkedésben, és a szórakozásban is. Ezt az elnyomást nem tűrték, ettől voltak hangos a hatvanas évek. Kialakultak szubkultúrák, amiket az ország vezetése tüzzel-vassal irtott. A fiatalok helyzete sokat változott a rendszerváltás óta, ezért tartottam érdemesnek bemutatni, hogy nagyjából ötven évvel ezelőtt, milyen volt fiatalnak lenni. Erős a kontraszt! Talán nem is volt olyan rossz az-az élet, mivel, akkor nem volt ennyi erőszak és haláleset a fiatalok körében, mint manapság. Az épület helyzete,- a ma Várbazárként ismert műemlék- egyre rosszabb állapota, megoldásra vár. Sajnos főként anyagi okok miatt a Főváros nem állítja meg az épületromlást. Lenne külföldi beruházó, aki hasznosítaná az épületegyüttest, de jogi akadályokba ütközött a próbálkozás. A végeredmény, hogy hagyjuk elpusztulni ezt a kulturális kincset.

Főként adatgyűjtés történt, könyvek, tanulmányok megismerése útján, a téma bemutatása céljából. A dolgozatban foglalkozom a belpolitikai helyzettel, az '56 utáni időszakból, az akkori fiatalokat tömörítő KISZ-szel, ami a párt hű csatlósaként, a szocialista ideológiát hivatott az ifjú nemzedékben tudatosítani. Dolgozatomból a Park nyitva tartásának 23 évét ismerheti meg az olvasó, ahol érdemes megemlíteni a hírhedt igazgatót Rajnák László nevét is, akit sikkasztásért több év börtönre ítélték. Foglalkozom még a Park környezetében kialakult Nagyfa Galerivel is, aminek kialakulása után a szülők és a pedagógusok mindenkit óva intettek a Park látogatásától. Élménybeszámolókat is tartalmaz a dolgozatom, az akkor alakult együttesek visszaemlékezéseiből. Érdekes esteket találtam, melyek tipikus történetek a három T jegyében.

Eredményesnek tartom a kutatásomat, mert egy átfogó képet kaphat az olvasó, a fiatalok helyzetéről a hatvanas évektől a nyolcvanas évek közepéig. A téma mélyítési lehetőségeit abban látom, hogy személyes interjúkat kell készíteni azokkal, akik annak idején a Parkot rendszeresen látogatták, ezzel még közelebb lehetne hozni azt, amire szívesen emlékezünk a Kádár-korszakból.

A dolgozat szerzője: Ujvári Szilvia
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Pusztai Sándor

A FELNŐTTKORI TANULÁS NEHÉZSÉGEI

Kulcsszavak: felnőttoktatás, felnőttképzés, lifelong learning, felnőtt, tanulási nehézség, motiváció

Ezen kulcsszavak köré épül a szakdolgozatom, amelyben arra keresem a választ, melyek a legáltalánosabb felnőttkori tanulást nehezítő tényezők, és igaz-e az, hogy a felnőttkorban tanulók különféle nehézségeik miatt az iskolaköteles korú fiataloknál nehezebben tanulnak.

Témaválasztásom fő oka, hogy a kérdés minden felnőtt tanulót érint, azonban annak ellenére, hogy ilyen általános jelenségről van szó, olyan publikációval még nem találkoztam, amely kimondottan ezt a kérdéskört járja körbe, így célom egy mindenkor aktuális problémakört egy újszerű megközelítésben vizsgálni. Emellett indíték a témaválasztásra, hogy magam is a felnőtt tanulók táborát népesítem: az ELTE andragógia szakának levelező tagozatán, a saját bőrömön is tapasztalom a munka melletti tanulás buktatóit, nehézségeit, és mivel célom a diploma megszerzése után a felnőttképzés területével foglalkozó munkakörben elhelyezkedni, ehhez rendkívül fontosnak tartom az andragógia elmélete mellett, a felnőttek tanulásának, és az őket érintő problémáknak a mélyreható ismeretét.

Tekintettel arra, hogy ismereteim szerint a szakirodalomban összefoglaló mű erre a témára vonatkozólag nincsen, hipotézisem konklúziójához a magyar szakirodalom legkülönbözőbb tudományterületeinek tanulmányozásával, és saját primer kutatás elemzése során tervezek eljutni. A tanulási nehézségek feltárását a motiváció kérdéskörén keresztül foglalom össze, mert a motiváció mindenkor alapját képezi a felnőtt tanulásának, majd egy standardizált kérdőíves megkérdezés során 50 tanköteles korú tanuló, és 50 felnőtt tanuló alkotta reprezentatív minta segítségével hasonlítom össze a tanulást nehezítő tényezőket.

Ezen módszerek segítségével a kutatás eredményeként megismerhetjük azokat a tanulási nehézségeket, amelyek legáltalánosabban és leggyakrabban megjelennek a felnőttek tanulásakor, és választ kapunk arra, ezek miben különböznek a felnővekvők tanulási nehézségeitől.

Szakdolgozatom legszembetűnőbb eredménye, hogy a felnőttek tanulásakor mind a szakirodalom elemzése alapján, mind a megkérdezettek válaszainak feldolgozása során az ún. szituációs akadályok bizonyultak a leginkább tanuláshátráltató tényezőkné, mert azok a mindennapok elkerülhetetlen velejárói, mint például az időhiány, a fáradtság, a stressz. Annak felismerésével, hogy a felnőtt tanulók saját bevallása szerint is ezek a tényezők jelentik a legnagyobb nehézséget a tanulás terén, lehetőség adódik arra, hogy kutatásunkat a megoldási lehetőségeknek, és ezen problémák kiküszöbölésének irányába távítsuk.

A dolgozat szerzője: Váradiné Túri Zsuzsanna
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Dr. habil. Pethő László PhD

EGY MUNKÁLTATÓ, MINT OKTATÁSI-SZERVEZET ELEMZŐ BEMUTATÁSA

Kulcsszavak: élethosszig tartó tanulás, minőségbiztosítás, hatékonyság

Tanulmányaim során hallottak és olvasottak alapján sok-sok benyomás ért, amikre szerettem volna válaszokat kapni, hogy meggyőződjek róla helyesek-e a feltevéseim.

- Egy piacvezető multinacionális cég az egyre szűkülő létszámgazdálkodás mellett hogyan tudja megtartani piacvezető szerepét?
- Milyen jelentőséggel bír a nagyvállalat életében az élethosszig tartó tanulás a folyamatosan változó gazdasági és politikai változások hatására?

Ma egy munkavállalónak vezetőként és beosztott dolgozóként is folyamatosan meg kell küzdenie a munkanélküliség félelmeivel. Hogyan látják helyzetüket a cég dolgozói?

- Mélyinterjú két, a legnagyobb egységek vezetőivel személyes találkozó keretében. Az interjúk célja, hogy vizsgáljam a két életkorban, vezetői tapasztalatban, szaktudásban különböző személy véleményét a fent nevezett témában. Mik az egyezőségek és a különbségek a két gondolkodásmód között?
- Kvantitatív kutatás a cég egy preferált, speciális területen dolgozó munkatársaival. Célom, hogy megismerjem, munkavállalóként mi a véleményük a vállalati képzésről, és hogyan küzdenek a piacon maradásért. A fókuszcsoporthoz kiválasztásánál fontos szerepet játszott a különböző karrierszintekhez elvárt iskolai végzettségen belül, hogy mennyire fontos a szakirányú végzettség.

A piacon maradás feltétele az élethosszig tartó tanulás. A megfelelő jövedelemszint eléréséhez fontos a hatékony munkavégzés, az ehhez szükséges képzéseknél egyre jelentősebb a minőségbiztosítás. Milyen módszereket alkalmaz erre a munkáltató?

Felsőfokú végzettség, vagy nyelvtanulás? A ma dolgozója mit tart fontosabbnak ma Magyarországon ahhoz, hogy megfelelő karrierszintet biztosítson magának?

A különböző karrierszintek elérésének feltételeit milyen tudásszint mérésel lehet biztosítani?

Azt gondolom, hogy a továbbiakban a minőségbiztosítási feltételek fejlesztésével lehet eredményeket elérni. A szakmai tudás mérését más módszerekkel is nagyobb arányban kell biztosítani a jelenleginél.

A dolgozat szerzője: Varga Erika
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Pusztai Sándor

2010-ES KAMPÁNY: GYŐZELEM ÉS BUKÁS

Kulcsszavak: kampány előkészületek, fórumok, eredményváró első és második forduló, OVI és OVB vita, 2/3-os győzelem

Nem titkoltan mindig is jobboldali szimpatizáns voltam. Figyelemmel kísértem mi történik az országban a politika terén, bár sosem politizáltam igazán. 2009-ben munkáim kapcsán kerültem szorosabb kapcsolatba a Magyar Hírlap, a Polgárok Háza és a Fidesz Székház munkatársaival, képviselőivel, sajtósaival. Nyitrai Zsolt, a Fidesz akkori operatív igazgatója és képviselőjelöltje, most Infokommunikációs államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium) megkért, hogy fotózzak az Európai Parlamenti választások kampánya idején az eredményváron. Egyre gyakrabban dolgoztunk együtt különböző rendezvényeken. Majd Kubatov Gábor – a Fidesz országos pártigazgatója, országgyűlési képviselő, és a Ferencvárosi Torna Club elnöke – meghívására a Polgárok Házába kerültem, ahol havi 4-5 kiemelt rendezvényt fotóztam és interjúkat készítettem. Egyre több betekintést nyertem az aktuális politikai életbe, majd bekerültem a 2010-es kampánycsapatba.

Dolgozatomban foglalkozom az egyik politikai oldal bukásának s a másik politikai oldal győzelmének vélt és valós okaival. A 2/3-os eredmény elérésével, lehetőségeivel. A téma az ország helyzete, politikai élete, mindenképp állandó aktualitást élvez. Sikerül-e megoldani az ország problémáit? Sikerül-e előnyös helyzetbe hozni hazánkat? Tudnak-e politikusaink az életszínvonalunkon javítani? Fontos kérdések ezek, melyek évek kemény munkája alatt derülnek ki igazán. Bár az apróbb pozitív vagy épp negatív változásokat hamarabb is érzékelhetjük.

Úgy gondolom a célcsoport, akiket érint a politika alakulása, változása, politikusok döntései az egész magyar lakosság. Egészen az újszülöttektől a nyugdíjasokig, mindenki fontos szereplője a politikai élet alakításának. Bár ebben a dolgozatban elsősorban az aktív szavazókon van a hangsúly, hiszen az ő szavazataik alakították a 2010-es választási eredményeket.

Adataimat saját munkám, tapasztalatim, a fórumokon elhangzottak alapján gyűjtöttem, értékeltem. Persze az Országos Választási Iroda és az Országos Választási Bizottság által közzétett választási eredményeket, politológusok, újságírók kiértékeléseit is dolgozatomba foglaltam. Az előző évek választásainak eredményeit egybevetve értékelem a 2010-es választás minden tekintetben elsőprőnek mondható eredményeit, legfőbb okait. Ok-okozati összefüggéseket elemezve világítok rá az eredményekre.

Jobb és baloldali sajtómegjelenéseket, interjúkat, cikkeket tanulmányozva átfogó képet kaptam a 2010-es választási eredmények előzményeiről, értékeléséről, vitatottságáról, fontosságáról. Politikai elemzők tudományos véleménye mellett, minden, választásra jogosult állampolgár véleményére is hangsúlyt kell fektetnünk. A dolgozat záróakkordjaként a felhatalmazott lehetőséggel való helyesnek vélt irány fontosságát foglalom egybe.

A dolgozat szerzője: Vargáné Balázs Mária
Szak: Andragógia BA
Témavezető: Dr. Arapovics Mária PhD

AZ ÁTALAKULÓ SZAKKÉPZÉSI RENDSZER MAGYARORSZÁGON A FODRÁSZ GYAKORLATI KÉPZÉS TÜKRÉBEN

Kulcsszavak: gazdaságorientált szakképzés, kompetencia, fejlesztés, minőségbiztosítás

A magántulajdonon alapuló piacgazdaság kialakulása Magyarországon a szakképzéssel szemben új követelményeket fogalmazott meg. A szakdolgozat fő célja, hogy egybegyűjtse és értelmezze a szakképzési rendszer fejlődését, változásainak okát és jövőképét. A fodrász gyakorlati képzés sajátosságainak feltárásával, a vendégek igényeinek megismerésével próbál rávilágítani a fejlesztés lehetőségeire, a minőségi képzés megvalósítása érdekében. Aktualitása jelentős, mivel a hazai munkaerőpiac azonnal foglalkoztatható, jól képzett szakembereket igényel. A kutatás során a dolgozatban az alábbi kérdések vizsgálatára került sor: Milyen változásokon ment át a szakképzés a történelem során? Mi a szakképzés alapvető problémája napjainkban? Hogyan tud a szakképzés a gyorsan változó piaci igényekhez igazodni? A fodrász gyakorlati képzés mi módon képes a minőségi változás irányába elmozdulni? Milyen elvárásokat fogalmaz meg a vendég a képzett szakemberrel szemben? Hipotézis: a piacgazdaság és a technológia fejlődéséhez való alkalmazkodás hatással van a szakképzésre. Az oktatásnak a mindenkor piaci igényeihez kell formálódni. A munkaerővel szemben új minőségi követelmények jelentkeznek. Megnő a kompetenciák szerepe, legfőképpen a munkafegyelem, a szakmai etika, pontosság. Az I. fejezet témaköreinél a szakképzési rendszer történelmi változásainak kronológiai vizsgálata, értelmezése, és elemzése történik az idevonatkozó szakirodalmak alapján. A II. fejezet kitér a szakma egyediségének analízisére és vizsgarendszer fontosságát, jelentőségét tanulmányozza a jogszabályok tükrében. A III. fejezet a mesterképzés meghatározó szerepére világít rá. A IV. fejezetben a kvantitatív kutatás bemutatása történik, mely a szolgáltatás igénybevevői körében zajlott. Célja, a fodrász piaci és a vendégek igényeinek megismerése, vagyis mi az elvárás a képzett szakemberrel szemben. Kutatási körülményeit tekintve feltáró kutatás, célcsoport létszáma és neme: 100 fő (nő). Az adatfelvétel módja önkéntes mintavétel alkalmazása, sztenderdizált kérdőív alapján. A kutatás eredményeként megállapítható, hogy a szakképzés rendszerében részt vevő intézményeknek szükséges újragondolni és folyamatosan vizsgálni az oktatás hatékonyságát, és azt a munkaerő-piachoz igazodva mind szerkezetében, mind funkciójában, a képzési tartalom tervezésében és a kimeneti követelményében módosítani. A gyakorlati képzés élet közeli helyzetének megteremtése nélkülözhetetlen ahhoz, hogy a végzett tanulók elhelyezkedési esélyei javuljanak és a gazdaság fontos szereplőjévé váljanak.

Az andragógia mesterszak nappali tagozatos hallgatóinak munkái

A dolgozat szerzője: Abonyi Dávid
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. Kereszty Orsolya PhD

10 ÉV BÉKE – 10 YEARS OF PEACE

Kulcsszavak: békenevelés, hálózat, Grundtvig, nemzetközi

Szakedolgozatom témája a 2010-ben elindult 10 Years of Peace elnevezésű Grundtvig projekt bemutatása. Témaválasztásom oka elsősorban személyes jellegű a Nyitókör Egyesület elnökeként magam is részese vagyok a projektmunka elvégzésének. A béke megteremtésének, fenntartásának, az erőszak ellenességnek, több világszervezet (UNESCO, UN, World Bank) hangoztatja a fontosságát. 1997-ben az Egyesült Nemzetek a 2000-es évet a Béke Nemzetközi Évének, a 2001-től 2010-ig tartó időszakot pedig a Béke kultúra, nevelés Nemzetközi Évtizedének nyilvánította. Ennek apropójaként több országban ernyőszervezetek, hálózatok alakultak, létrejött egy nemzetközi ernyőszervezet, valamint ezen szervezetek koordinálásával több rendezvény (párizsi béke szalon), kampány szerveződött. A projekt folytatása az Egyesült Nemzetek által deklarált a Béke Kultúra, és Nevelés Nemzetközi Évtizedének. A kutatás során bemutatott projekt témája a békés együtt élés, ennek megteremtése az oktatáson, nevelésen keresztül, valamint jó gyakorlatok cseréje több európai állam között. Cél tovább további békekultúra erősítő munkák előkészítése. Első hipotézisem, hogy szükségessé válhat egyfajta paradigma váltás a békemozgalmak terén, az erőszak ellenességből, a békeállapot definiálásába, és elérésébe. Második hipotézisem, egy magyarországi hálózat kialakítása a békés együttélésért tevékenykedő szervezetek, személyek között elősegítené a helyi béke kultúra fejlődését.

A kutatás elsődleges módszere a résztvevő megfigyelés. A projekt folyamatában való részvétel, a projektrészekben adódó feladatok elvégzése, lehetőséget biztosítanak a téma gyakorlati átlátására. A személyes tapasztalatok megszerzése továbbá elősegítheti a téma részletesebb feldolgozását. A résztvevő megfigyelés mellett interjút készítetek, hazai és külföldi szakemberekkel, a békeneveléssel, valamint a nemzetközi dekáddal kapcsolatban. Továbbá a szerzett tapasztalatokat, információkat összevetem az Egyesült Nemzetek, valamint az UNESCO vonatkozó dokumentumaival.

A kutatás során kiderült, hogy a hipotézisben megfogalmazott paradigmaváltás kezdetét vette az erőszak ellenességből a békés együttélés irányába. Kiderült az is, hogy Magyarországon jelenleg nem létezik olyan ernyőszervezet, amely a Dekád kapcsán jött volna létre, a békéért tevékenykedő szervezetek, személyek közötti kapcsolatrendszer erősítése pedig megnövelhetné azok hatékonyságát.

A projekt 2012-ben zárul le. A hozzá kapcsolódó események, rendezvények lehetőséget adhatnak további kutatások végzésére. Egy magyarországi béke hálózat létrehozásának előkészítésében, valamint a magyar béke kultúra felmérésében pedig egy fókuszcsoporthoz tartozó kutatás új eredményeket adhat.

A dolgozat szerzője: Babos Zsuzsánna Rita
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. Arapovics Mária PhD

PARTNERSÉGI VISZONY KIALAKÍTÁSA HÁROM SZEKTOR KÖZÖTT

Kulcsszavak: civil szervezetek, állami- és önkormányzati szektor, piaci szektor, együttműködés, partnerség, tanulás

A magyar társadalom egészséges fejlődéséhez elengedhetetlenül nagy szükség van az állami/önkormányzati szektor – az üzleti szféra – és a civil szervezetek közötti partnerségi viszonyra. Ennek megfelelően az uniós dokumentumokban és a hazai kormány stratégiában is szerepel a partnerség elve. Ehhez képest Magyarországon a civil szervezetek pályázati sikertelensége mögött részben a szektorok közötti együttműködés hiánya állt.

Dolgozatom célja szerint azokra a kérdésekre kerestem a választ, hogy milyen kapcsolati formák mentén rendeződik e három szektor, milyen együttműködési hiányosságok vannak ezek hátterében és főként arra irányult a kutatásom, hogy léteznek-e valós partnerségek, jó gyakorlatok

Vizsgálatom során a három szektor kapcsolati hálóját elméleti kutatással végeztem, amelyet a szektorok egy-egy szakmailag meghatározó, nagy tapasztalattal rendelkező képviselőjével készített mélyinterjúk felmérése követett. Ezek eredménye rámutat arra, hogy a valós partneri viszony kialakulásáig a hosszú távú együttműködés, a kölcsönös bizalom és a felelősségvállalás létrejötte vezet. A vállalatok és a civil szervezetek között az adományozás jó kapcsolati lehetőség a közös célok elérésére, a közös érdekek felismerésének és érdekérvényesítő mechanizmusok fejlesztésének eredményeképpen. A szektorok egymással szemben tanúsított attitűdjeik, esélyegyenlőségi és hatalmi harcaik akkor alakulnak át, ha az együttműködések során figyelembe veszik egymás jellegzetességeit.

A partnerségi viszonyt tanulni kell – tapasztalati, non-formális vagy informális tanulási folyamatokon keresztül. A tanulás az egyik legfontosabb eszköz a szektorok egymás jobb megismeréséhez. A partnerség tanulásának köszönhetően esély van a sikeres és hosszútávon fenntartható együttműködésekre.

A dolgozat szerzője: Elter Nikolett Luca
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Ollé János, Varga Kornél

ELŐZETES TUDÁSFELMÉRÉS A MOVELEX PROGRAMMAL

Kulcsszavak: előzetes tudásfelmérés, Movelex, andragógiai fejlesztés

Szakdolgozatomban egy igen népszerű és aktuális témát, az előzetes tudás mérésének módjait vizsgálom meg és fejlesztem ki. A mesterképzés éve alatt volt lehetőségem kipróbálni és megismerni a Movelex nevű tudásfelmérő programot, amelyet bár sok helyen ismernek, csak kevesen használnak. Ezzel a programmal kísérlek meg egy tudásfelmérő módszert kialakítani.

Dolgozatomban bemutatom az előzetes tudás méréséhez kapcsolódó eddigi fejleményeket, módszereket, majd azokat a képzéseket vizsgálom meg, amelyek informatikai jellegűek, mégsem követelnek meg az érettségén kívül semmilyen egyéb informatikai tudást.

Az általam kifejlesztett módszer persze nem csak egy Movelex tesztből áll, hanem egy kérdőívből és megfigyelésből is. A Movelex tesztben egyértelműen az informatikai tudásra és számítógép használatra összpontosulnak a kérdések. A másik kérdőív leginkább a számítógéphez fűződő viszonyt vizsgálja, a megfigyelés pedig egy előre elkészített jegyzőkönyvből áll, hogy a tanulók miként viselkednek tanórán abban az esetben, amikor bizonytalanok, vagy elakadnak.

Ezekkel a módszerekkel olyan kérdésekre keresem a választ, hogy sokrétűbb lehet-e a tanulók előzetes tudásáról alkotott kép, észrevehetőek-e az elvi bizonytalanságok a gyakorlatban, illetve, hogy egyáltalán milyen szinten állnak az informatika jellegű oktatásban résztvevő felnőtt tanulók, számítástechnikai tudásukat illetően.

Kutatásommal céloom nem feltétlenül az, hogy a módszert mindenki által elfogadottá tegyem, sokkal inkább az, hogy rávilágítsak az előzetes tudás mérésének lehetőségeire, fontosságára, módszereinek sokszínűségére, valamint arra, hogy mennyi lehetőséget rejt magában a Movelex program.

Jövőbeni kilátásaimat illetően szeretném, ha írásom előnyömre válna további szakmai előmenetelemben, ezáltal adva nekem egy plusz ismeretet az előzetes tudás mérésének területén, ahol talán legjobban otthon érzem magam az andragógián belül.

A dolgozat szerzője: Hajdú Anett
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Szabóné Dr. Molnár Anna PhD

A FELNŐTTKORI TANULÁS MOTIVÁCIÓS TÉNYEZŐI

Kulcsszavak: felnőttkori tanulás, tanulási képességek, tanulási motiváció

Hazánkban egyre több felnőtt tanul valamilyen célból, de még így is messze elmaradunk attól a mértéktől, hogy az élethosszig tartó tanulás eszményének megvalósulásáról beszélhessünk. Hogy ez ügyben pozitív irányú fejlődést indíthassunk el, első lépésként vizsgálnunk szükséges azon felnőttek csoportját, akik minden ismert nehezítő körülmény ellenére, tanulnak. Kutatnunk kell az önkéntes részvétel mozgatórugóit, hogy megismerjük, mitől függ az elhatározások erőssége, hiszen az a rendszeres tanulás alapköve.

Hipotézisem, hogy a motiváció a felnőttkori tanulás eredményességének kulcsa, ezáltal az élethosszig tartó tanulás gyakorlati megvalósulásának, és elterjedésének alapeleme, valamint, hogy a tanulási motiváció fejleszthető, ezért érdemes hangsúlyt fektetni a motiválási lehetőségek megismerésére, és szakszerű alkalmazására.

A téma vizsgálatát a szakirodalom feldolgozása mellett, egyéni kutatásra alapoztam. A Gordon & T. A. Oktatásszervező és Tanácsadó Kft. programjainak résztvevői között kérdőíves kutatással mértem fel a tanulók motivációit. A cég programjai között található üzleti jellegű-, pedagógusok, és szociális szakemberek számára kialakított-, valamint a laikus szféra számára indított általános képzések is. Mivel a megkérdezettek köre széles skálán mozog, válaszaikból változatos, csoportonként eltérő eredmények szűrhetők le. A kutatás jellegéből adódóan felmérésem nem csak öncélt szolgál, hiszen további összehasonlító vizsgálatokkal a kiválasztott cég számára is előremutató eredményekkel szolgálhatnak a most kapott értékek.

Érdemesnek tartom a témában való további kutatást, mert az eredmények hozzájárulhatnak a felnőttek tanulási motiváltságának javításához, illetve hatékonyabb felnőttoktatási programok kialakításához, és terjesztéséhez. Ezáltal pedig közvetetten a „lifelong learning” koncepciójának tényleges megvalósulásához Magyarországon.

A dolgozat szerzője: Hámoriová Zsófia
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. Kereszty Orsolya PhD

MESÉK AZ ANDRAGÓGIÁBAN

Kulcsszavak: varázsmese, fabula, meseterápia, művelődés, szimbólum, individuáció

A világon minden nép megalkotta a saját meséit, melybe ősi igazságokat és bölcsesleteket rejtett. Ezek az ismeretek a mesék révén öröklődtek generációkon át, és formálták a felnövekvő nemzedék erkölcsi értékeit. Szakértők véleménye szerint azonban napjainkra a mese művelésének és értésének igazi kultúrája háttérbe szorult, mivel az emberi ráció a gyerekszobába száműzte a meséket.

Dolgozatomban igyekeztem választ keresni azokra a kérdésekre, hogy milyen a felnőttek mesékhez való viszonya, vajon a mai kor meséi kikhez szólnak, mi célból születnek horror és erotikus mesék, s vajon a mesék segítségével fejleszthető-e az ember problémamegoldó képessége és önismerete.

Szakirodalmi elemzésem azt mutatta, hogy a mesék felnőttekre gyakorolt pszichológiai hatásainak területe kevésbé felderített. A szakirodalom jobbára a gyerekekkel kapcsolja össze a meséket, holott maga a műfaj, eredetét tekintve a felnőtteknek szól.

Elméleti kutatásomat kérdőíves felméréssel és szakmai interjúkkal egészítettem ki. A kérdőíves felmérések célcsoportját elsősorban andragógusok alkották, mivel úgy gondolom, ők azok a szakemberek, akiknek leginkább módjukban áll befolyásolni a mesék általi aktív művelődés felnőtt nevelésbe való behozatalát. Trénerekkel készített interjúim alátámasztják azon állításomat, mely szerint a mesés történetek hatékony terápiás segítséget nyújthatnak. A gyakorlat azt mutatja, hogy az alkalmazott mesedráma és meseelemzés valóban képes fejleszteni az önismeretet, mintegy tükröt tartva elénk, mely által személyiségünk meglepő és addig ismeretlen oldalaira bukkanhatunk. Több irodalomkutató által is bizonyított tény, hogy a mesék életbeli problémahelyzeteket jelenítenek meg, szimbolikus formában. Pontosan emiatt van rájuk szükség, ugyanis az adott problémahelyzeten túl annak lehetséges megoldási mintáit is magukban hordozzák, segítve ezzel az ember belső konfliktusainak feloldódását.

Kutatásaim alapján úgy vélem, a mesék szimbolikája olyan egyetemes értékeket rejt, melyek mindenkor beleépíthetők az ember személyiségének élethosszig tartó fejlődésébe.

A dolgozat szerzője: Holec Liána
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Kraiciné Szokoly Mária PhD

ÚJ KIHÍVÁSOK, ÚJ FELADATOK A FELNŐTTKÉPZÉSBEN: A TISZK-EK

Kulcsszavak: szakképzés, felnőttképzés, munkaerő-piac

A munkaerőpiacra való sikeres beilleszkedés és a gazdaság változó követelményeinek való folyamatos megfelelés az egész életen át tartó tanulás politikájának széles körű érvényesítését követeli meg. A változásokhoz való alkalmazkodás elősegítésének legfontosabb eszköze a felnőttképzés. A TISZK-ek életre hívásának célja nem kevesebb, mint hogy Magyarországon néhány éven belül egymással együttműködő, a képzéseiket szakmai, módszertani és gyakorlati szempontból összehangoló, a munkaerő-piac igényeit rugalmasan követni tudó szakképző intézmények működjenek, melyek a felnőttképzés bázisai is lehetnek.

Célom, hogy a váci Naszály-Galga TISZK vizsgálatán keresztül rávilágítsak a TISZK-ek felnőttképzésben betöltött jelenlegi szerepére és új kihívásaikra.

Szekunder kutatásomat a szakirodalmi források áttekintése után dokumentumelemzéssel, valamint adatelemzés és összehasonlítás módszerével végeztem el. Továbbá - primer vizsgálati módszerként – strukturált interjú módszerrel kutattam és mutatom be a váci TISZK felnőttképzési profilját.

A mai magyar felnőttképzés több sebből is vérzik, a kínálat a meghatározó és nem kereslet, a minőség és a finanszírozás kérdése is rendkívül problémás terület, valamint az állami irányítás hatékonysága is megkérdőjelezhető. A TISZK-nek a felnőttképzés piacán meg kell találnia a helyét, az állami forrásból kiírt képzések piacára be kell törnie, esetlegesen valamilyen direktíva útján. A munkaadói oldal igényeinek hatékony kielégítése érdekében nagyobb proaktivításra van szükség a kapcsolat felvételt illetően mind a vállalatok, mind pedig a TISZK részéről.

További vizsgálódási pont lehet a munkaerő-piac szereplői és a TISZK felnőttképzési tevékenységének egyfajta közelítése, egy kapcsolati rendszer kialakítása, valamint a regionális fejlesztési és képzési bizottságok (RFKB) felnőttképzésre irányuló döntési jogkörének megalkotása.

A dolgozat szerzője: Korbuly Fanni
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Üröginé Ács Anikó

KÖZÖSSÉGI MŰVELŐDÉS BUDAPEST NYUGATI KAPUJÁBAN AZ ALBERTFALVI KÖZÖSSÉGI HÁZ

Kulcsszavak: társadalom, esélyegyenlőség, közösségi ház

Dolgozatom abból a feltevésből indult ki, hogy a közösségi házak tevékenységeinek a kikapcsolódáson és művelődésen túl meghatározó szerepe jut az esélyegyenlőség elősegítésében, és úgy gondolom, hogy erre a főváros peremkerületeiben különösen nagy szükség van. Szakdolgozatomban megvizsgáltam, milyen szerepük van a közösségi házaknak ma, és miben változott ez a szerep az elmúlt évtizedekben. A magyarországi kultúrafogyasztási szokások, a közösségi házak története, és a társadalmi, demográfiai, lakóhelyi jellegzetességek alapján próbáltam képet kapni arról, valóban rendelkeznek-e esélyegyenlőséget elősegítő funkcióval a közösségi házak, és ha igen hogyan valósul meg mindez.

Dolgozatom empirikus része interjúkészítésen alapult. A XI. kerület vizsgált közösségi házaiban (Albertfalvai Községi Ház, Gazdagréti Községi Ház, Őrmezei Községi Ház, Kelenvölgyi Községi Ház) készített interjú alapján vizsgáltam meg, hogyan próbálják meg az ott dolgozók a helyi igényeket kielégíteni, milyen módon segíthetik ezek a programok a látogatók helyzetét a társadalomban, milyen nehézségek hátráltatják a közösségi házak munkáját. A kutatás fókuszában az Albertfalvi Községi Ház állt, mivel Albertfalva komoly történelmi múltjából adódóan a lakóövezetek számos típusát és a társadalom különböző rétegeit, illetve annak változásait foglalja magába.

Vizsgálatom megerősíti azt a feltételezést, mely szerint van ilyen szerepe a közösségi házaknak. Az intézmények funkcióváltása elsősorban a folyamatosan változó világnak való megfelelés iránti igényből indul ki, de továbbra is a hátrányosabb helyzetű rétegeknek kíván kulturálódási lehetőséget biztosítani. A közösségi házak akkor működhetnek igazán hatékonyan, ha nem központilag, hanem helyi szinten határozzák meg a tevékenységi körét, illetve ha az adott közösség maga is megfogalmazhatja igényeit, és beleszólást kap a szervezet életébe.

A kutatási eredmények kiegészítéseként további vizsgálatot érdemelne a belvárosi és a peremterületi közösségi házak összehasonlítása, valamint azoknak a társadalmi rétegeknek vagy korosztályoknak a felkutatása, akik bár szükségük lenne rá, nem látogatják a közösségi házakat. Ennek okai, illetve az ő bevonásuk lehetőségei további segítséget jelenthetne a közösségi házak sikeres működésében.

A dolgozat szerzője: Lannert Eszter
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Szabóné Dr. Molnár Anna PhD

FELNÖTTEK TANULÁSI IGÉNYEINEK KÉRDŐÍVES VIZSGÁLATA. TANULÁSI SZOKÁSOK FELMÉRÉSE A MŰVELŐDÉSI KÖZPONTOKBAN

Kulcsszavak: művelődési központ, non-formális és informális tanulás, művelődés

Dolgozatomban a felnőttek tanulási szokásait és igényeit vizsgáltam a művelődési központokban tanúsított kulturális aktivitásuk kapcsán. Kutatásom elsődleges célja az volt, hogy felmérjem a művelődési központokban, mint a nem formális és informális tanulás-művelődés színterein tartott különböző foglalkozásokon és képzéseken részt vevő felnőttek tanuláshoz való hozzáállását. Megvizsgáltam a tanulásról, tudásról, művelődésről alkotott képüket a különböző elméletek tükrében. Kutatásom központi kérdése, hogy mennyire tudatosan tanulnak a felnőttek a művelődési központokban, illetve, hogy ismerik-e a két előbb említett fogalmat.

Öt művelődési központban végeztem kérdőíves felmérést, a különböző foglalkozásokon és képzéseken részt vevő felnőttekkel. A kérdőív a felépítését tekintve három fő részből áll: fogalmi meghatározás (tanulás, tudás, non-formális, informális tanulás, művelődés); a művelődési központok, mint a tanulás színterei (képzések, foglalkozások); a megkérdezettek véleményei tapasztalatai a fent említett kérdésekről.

A kérdőíves felmérés alapján megállapítható, hogy a megkérdezettek általában nincsenek tisztában a különböző tanulási formák fogalmaival, a többség nem tanulásként éli meg, hogy részt vesz a művelődési ház által szervezett tanfolyamokon, foglalkozásokon. A kutatásból kiderül, hogy a tanfolyamokon, képzéseken, foglalkozásokon részt vevők többsége felsőfokú végzettséggel rendelkezik.

A kapott eredmények alapján további vizsgálatok lehetősége is megfogalmazható: kérdőíves és fókuszcsoportos módszerrel meg lehetne vizsgálni a tanulók és a művelődési központban dolgozók szemszögéből a művelődési központok helyét, szerepét a non-formális és informális tanulásban. Továbbá érdemes lenne feltárni a különbségeket a művelődési házak elhelyezkedése, infrastruktúrája és a képzéseik, tanfolyamaik között.

A dolgozat szerzője: Mérei Zsófia
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. Kereszty Orsolya PhD

MŰVÉSZETTERÁPIÁS LEHETŐSÉGEK AZ UTÓGONDOZÓI ELLÁTÁSBAN

Kulcsszavak: utógondozás, zeneterápia, szocializáció, kulturális tőke

Kutatásom alapkoncepciója, hogy a gyermekvédelmi gondoskodásban felnőtt, jelenleg utógondozott fiatal felnőttek körében valószínűsíthetően jellemzőek a nem megfelelő családi háttér, valamint a családból történő kiemelés okozta szocializációs hiányosságok, melyek megfelelő korrekció nélkül hátráltathatják ezen személyek sikeres társadalmi integrációját. Feltevésem, hogy a fent említett deficitok hatékonyan kompenzálhatóak művészetterápiás eljárások segítségével, ezen belül – amelyre kutatásomban kitérek – a zeneterápia eszközével.

Kutatásomban bemutatom hazánk gyermekvédelmi rendszerét, ezen belül a rendszerbe való bekerülés módját és az intézmények típusait, különös tekintettel az utógondozói ellátásra. Részletesen tárgyalom a zeneterápia történetét, valamint annak nemzetközi kontextusba helyezésével a területen megvalósult, a legújabb kutatásokat elemző külföldi példák sorával bizonyítom a módszer hatékonyságát és az életvezetésre gyakorolt pozitív hatását. Ezzel párhuzamosan kitérek arra is, hogy míg rengeteg helyen eredményesen használják ezt a módszert, a gyermekotthonok és utógondozók területére mégsem került bevezetésre. Ennek problematikusságát, és a rendszerbe történő bekerülésének fontosságát bizonyítom be kvalitatív kutatásomban a zeneterápia, valamint a gyermekvédelem területén dolgozó szakemberekkel felvett félig strukturált interjúkon, valamint két szakellátásban felnőtt személlyel készített életút interjún keresztül.

Kutatásomban kitérek az esetleges továbbfejlesztés lehetőségeire, valamint a gyakorlati megvalósulás kérdésének körbejárására, ami azáltal, hogy segítséget nyújthatna a fiatalok életvezetésében, a társadalomnak is komoly hasznot hozna.

A dolgozat szerzője: Nagy Boglárka
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. habil. Fehér Katalin CSc

EGÉSZSÉGÜGYI FELVILÁGOSÍTÓ IRODALOM A XVII-XVIII. SZÁZADI MAGYARÁRSZÁGON

Kulcsszavak: életminőség javítás, fejlődés, népfelvilágosítás, elmaradottság, hiánypótlás

Kutatásom célja a XVII-XVIII. század között megjelent egészségügyi felvilágosító irodalmak andragógiatörténeti szempontú vizsgálata. Az andragógiatörténet ezen területe egyelőre kevésbé feltárt, összefoglaló jelleggel, és a témához szorosan illeszkedő szakirodalmak szintetizálásával, eddig kevesen kutatták. A kutatásom középpontjában álló egészségügyi szakirodalmak a XVII-XVIII. század legfontosabb felvilágosító, oktatási eszközei voltak. Úgy vélem, az andragógiatörténetben méltatlanul kevés szó esik az ismeretterjesztés ezen ágának élharcosairól, akik fontosnak tartották, hogy a társadalom számára a mindennapi élethez szükséges egészségügyi útmutatásokat elkészítsék, és folyamatosan fejlesszék.

Munkám során a dokumentumelemzés és tartalomelemzés módszerével dolgoztam. Kutatásom megkezdésekor nem fogalmaztam meg hipotéziseket. Ennek oka, hogy a kvalitatív kutatásokat nem feltétlenül kell előre felállított hipotéziseknek determinálniuk. Munkámat a nyitottság jellemezte, egyetlen célom az volt, hogy az egészségügyi felvilágosítás jegyében írt szakirodalmakkal alátámasszam azt a fejlődő kontinuitású folyamatot, amely az egészségügyi felvilágosítással kapcsolatban megszülettek.

Szükséges és kívánatos. Eredményes és hasznos. Leginkább ezekkel a címszavakkal lehetne jellemezni a XVII-XVIII. századi egészségügyi felvilágosító irodalmat. Olyan korszakban születtek meg ezek a munkák, amelyben az emberek számára nehéz, betegségekkel teli és kilátástalan élet jutott osztályrészül, amikor az emberek a tudatlanságukat nem voltak képesek önerejükben felszámolni. Összegző és leíró munkámmal igyekeztem a korszak és a társadalmi helyzet együttes bemutatásával érzékeltetni az egészségügyi szakirodalmak megszületéseinek körülményeit és azok társadalomra mért hatását. Mivel az általam vizsgált területet eddig kevesen kutatták egészségügyi felvilágosító szempontból, így remélem, hogy munkámmal hozzájárulhatok a jövőbeni ilyen célú kutatások kiindulásához.

A dolgozat szerzője: Nagy Mariann
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Kraiciné Szokoly Mária PhD

FENNTARTHATÓSÁGRA NEVELÉS A FELSŐOKTATÁSBAN

Kulcsszavak: fenntartható fejlődés, környezettudatos fogyasztásra nevelés, fókuszcsoport

Az ELTE Pedagógia és Pszichológia Karának Andragógia Tanszékén folyik „A fenntartható fogyasztás, termelés és kommunikációja” című, HU0056 számú norvég támogatású projekt 4.4-es számú képzési és kommunikációs alprojektje, melynek megvalósításában, részmunkálataiban részt veszek.

A fenntarthatóságra nevelés – bár a közoktatásban jelei már mutatkoznak – még nem épült be szervesen az oktatás világába. Így a felnőtt társadalom jelentős hányada – a fiatal felnőtteket is beleértve – nem tájékozott kellő mértékben, nem jellemzi környezettudatos gondolkodás.

Kutatásom, amelyet andragógia, pedagógia, tanító és kommunikáció-média szakos hallgatók körében végeztem fókuszcsoporthoz és kérdőíves módszerrel, arra keresi a választ, hogy miként gondolkodnak különböző szakos egyetemi hallgatók a fenntartható fejlődésről, és fogyasztásról, milyen mértékben van jelen az általános köztudatban, és a gyakorlatban, hol tart a magyar fiatalok e csoportja a fenntarthatóságról való gondolkodás területén.

Kutatásom azon a hipotézisen alapul, hogy az andragógus, pedagógus, tanító szakos és kommunikáció-média szakos hallgatók csak említés szintjén találkoznak a fenntarthatóság problémakörével, ismereteik hiányosak és eltérőek a vélemények a téma fontosságát illetően, illetve tájékoztatlanok a termelés és fogyasztás, valamint a média szerepét illetően. Vizsgálataim egyértelműen igazolták ezen állításomat.

Kutatási eredményeim megerősítették, hogy valóban szükséges a fenntartható fejlődés és ezen belül a fogyasztás és termelés témakörét integrálni a felsőoktatás képzéseibe és a felnőttképzés programjaiba. Nagyon fontos, hogy a pedagógusoknak, andragógusoknak és kommunikáció szakos egyetemi hallgatóknak megfelelő tudásismeretük legyen, mivel az ő munkájuk kiemelkedően modell értékű, ezért nagyban elősegítik a társadalom szemléletmód váltását, ezáltal egy jelentős lépést téve a fenntartható fogyasztás és termelés felé.

A projekthez kapcsolódó részkutatásom várhatóan hozzájárul a projekt fő céljához, hogy a fenntartható fogyasztásra nevelést, mint komplex témakört – FAT akkreditált programként – integrálja a felnőttképzésbe.

A dolgozat szerzője: Pifkó Tímea
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Szabóné Dr. Molnár Anna

A FELNŐTTEK TANULÁSI MOTIVÁCIÓJÁNAK KÉRDÉSES VIZSGÁLATA

Kulcsszavak: élethosszig tartó tanulás, motiváció, műveltség, önművelődés, felnőttkori tanulás

Szakdolgozatomban a felnőttkori önművelődés témáját járom körbe, érintve az élethosszig tartó tanulás koncepcióját, a különböző történelmi korok műveltségfelfogását és műveltségeszményét, a felnőttkori tanulás sajátosságait, tanulási motivációk bemutatásával valamint egy empirikus kutatás elkészítésével a felnőtt on-line felhasználó társadalom önművelési szokásait illetően.

Azért választottam ezt a kutatási területet, mert úgy gondolom, hogy hazánkban a felnőttek zöme nem tanul saját örömeire, belső indítatásból, kiterjesztve ezt a művelődés különböző területeire, önművelődésre. Hipotézisem szerint a felnőttek nagyobb része nem tanul saját kedvtelésből, passzióból. A véleményem az, hogy csak azt tanulják, amit „kell” és csak akkor, ha muszáj és abból valamilyen módon profitálni tudnak. A művelődésükre, saját érdeklődésükön alapuló tanulásra nem fordítanak figyelmet.

A kutatásom a 20-60 éves felnőtt lakosság önművelődési szokásait vizsgálta, mintám 100 főből állt. Módszeremül az online kérdőíves felmérést választottam. A 31 kérdésből álló vizsgálat azt igyekezett kideríteni, hogy a fent említett korosztály miként viszonyul a művelődéshez, nem formális tanuláshoz. Kíváncsi voltam, vajon tudják-e mit a jelent az önművelődés fogalma, ezt mennyire tartják fontosnak az életükben. Rákérdeztem művelődési és tájékozódási szokásaikra (olvasás, színházba, moziba, hangversenyre, koncertekre járás), tanulási jellemzőikre.

A kutatásom további lehetséges irányvonala lehetne kiterjeszteni a mintát a nem online felhasználók körére is, hiszen ez elég erősen behatárolja a vizsgált csoport összetételét. Azt gondolom, hogy érdekes lenne összevetni a kapott eredményeket az online és nem online felhasználók körében.

A dolgozat szerzője: Reich Lilla Zsanett
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. Arapovics Mária PhD

A MAI MÚZEUMANDRAGÓGIA HELYZETE AZ ORSZÁGOS MÚZEUMOK TÜKRÉBEN

Kulcsszavak: múzeumandragógia, kultúráközvetítés, múzeumi oktatás

A hagyományos múzeumi szerepek a modern korban kitágulnak. Az új feladatok sokoldalúan felkészült szakembereket kívánnak. Az iskolaközpontúság helyett a hangsúly a felnőttekre helyeződik, mivel a felnőttek nagy részéről egyre jobban felmerül az az igény, hogy megismerjék a múltat, megértsék a történelmi eseményeket és elmélyüljenek a különböző művészetekben.

A szakdolgozatomban a mai múzeumandragógia helyzetét vizsgáltam a tizenhárom országos múzeumban. Múzeumpedagógusként és andragógia szakosként úgy vélem, hogy a magyar múzeumok nagy többsége nem használja ki a múzeumandragógia adta lehetőségeket.

A kutatásom célja az volt, hogy bemutassam az országos múzeumok kapcsolatát a felnőttekkel. Az alábbiakra kerestem a választ: mennyire figyelnek a 18-64 év közötti korosztályra; a felnőtt szolgáltatásokat, ha vannak, akkor azt miként interpretálják; milyen programokat kínálnak. Hipotézisem szerint a múzeumok nem (vagy csak nagyon minimális szinten) biztosítanak lehetőséget a felnőtt korosztály művelődésére, ötanulására.

Céлом volt még, hogy a kutatásom során új ismereteket szerezzek e problémák feltárásában, pontosabbá tételében, és a megoldás elmélyülésében. Elméleti és empirikus kutatással próbáltam bebizonyítani állításaimat.

Feltáró módszereket alkalmaztam a dolgozatomban, mely a szakirodalom feldolgozásából, megfigyelésből, elemzésből és írásbeli kikérdezésből állt. A mintavételi eljárásnál a reprezentativitásra és a véletlenszerűsége helyeztem a hangsúlyt. A vizsgált múzeumok honlapjaiból való tudakozódás után személyesen is felkerestem az intézményeket. A megfigyelésem céltudatos, tervezett, rendszeres és objektív tényeken alapult, melyhez kapcsolódott a szubjektív észleléseim is. Az írásbeli kikérdezés egyénileg történt kérdőíves formában.

A kutatásom további lehetőségeket biztosít, hogy összehasonlítást lehessen végezni a többi hazai múzeumokkal, illetve kitekintést adni a külföldi múzeumokra is. Az alábbi téma bemutatása mélyebb vizsgálatokat (interjúkészítés a közművelődési szakemberekkel, múzeumandragógusokkal, közönségkapcsolati szervezőkkel) is lehetővé tesz. A kutatásom rávilágít az intézményekben fellelhető problémákra, és esetlegesen segítségükre lehet ennek orvoslásában.

A dolgozat szerzője: Rischl Viktória
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. Arapovics Mária PhD

SZOCIÁLIS KOMPETENCIÁK MEGJELENÉSE A XXI. SZÁZAD MUNKAERŐPIACÁN

Kulcsszavak: szociális kompetencia, kulcskompetencia, toborzás-kiválasztás, munkaerőpiac

Szakdolgozatomban a munkaerő toborzás és kiválasztás szakaszában érvényesülő szociális kompetencia követelményeket vizsgáltam, a XXI. század pénzügyi krízisét követő recesszív időszakban. A hazai és nemzetközi szakirodalmak, az Európai Unió dokumentumai, célkitűzései, és a magyar reflexiók is bizonyították, hogy a kulcskompetenciaként meghatározott szociális komponensek az andragógia kiemelt szegmensévé váltak.

Intézményi bázisomat egy budapesti székhelyű személyzeti tanácsadó vállalat jelentette, ami kiindulási alapul szolgált a témakör szűkítésében, tér- és időbeli lehatárolásában.

Kutatásaimban 3 fő irányvonal együttes értelmezése jelenik meg: elemeztem az álláshirdetések elvárás profiljának kompetenciáit, multinacionális szervezetek humán erőforrás igényeit kielégítő specialisták szűrési paramétereit, valamint a munkavállalók létező, és fejlesztést igénylő soft skill készletét. Legfőbb célom e három oldal szociális kompetenciáinak feltérképezése és összevetése volt, kiemelve, hogy a komponensek egy irányba mutatnak, vagy lépéseket kell tenni a szinkronizálás irányába. Kutatási módszereim között kvalitatív és kvantitatív eljárások is megjelentek. A munkaerőpiac aktuális helyzetének feltárása céljából statisztikai adatelemzést végeztem, az emberi erőforrás tanácsadókkal strukturált interjút készítettem, a dolgozói oldal álláspontját pedig sztenderdizált kérdőív segítségével mértem fel.

A saját kutatási célból, elsőként gyűjtött primer adatok lehetőséget biztosítottak statisztikai mutatók számítására, de a nem reprezentatív, önkényes mintavétel miatt, eredményeim az alapsokaságra nem általánosíthatóak.

Vizsgálataim kiemelt eredménye, hogy mindegyik kutatási rész esetén létrejött egy szociális kompetencia halmaz, fontossági sorrend alapján hierarchikus rendszerbe szervezve. Az adatok összevetését követően megállapíthatjuk, hogy a munkaerőpiac legfontosabb követelményeként az alábbi szociális kompetenciák jelennek meg: kommunikációs készség, problémamegoldó képesség és precizitás.

Elsőszámú hipotézisem, mely szerint a XXI. század munkaerőpiacán a szociális kompetenciák meglete ugyanolyan fontos, mint rendelkezni a munkavégzéshez alapvetően szükséges szakmai ismeretekkel, elméleti és empirikus vizsgálataim során is igazolást nyert.

Kutatásom további lehetséges irányvonalát annak elemzése alkothatja, hogy miért az eredményül kapott kompetenciák jelennek meg a munkaerőpiacon. Az okok és háttérmagyarázatok feltárása fontos, és önállóan is értelmezhető része jelenlegi kutatómunkámnak.

A dolgozat szerzője: Szirmai Henriett
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. Kereszty Orsolya PhD

A KORSZERŰ FELNŐTTKORI TÁNCOKTATÁS FEJLESZTÉSÉNEK MÓDSZEREI ÉS ESZKÖZRENDSZERE

Kulcsszavak: andragógia, oktatásstratégia, tánc

Manapság a tánc szóhoz olyan gondolati sémák kötődnek, mint a tollakkal, virágokkal és flitterekkel teli színpompás brazil szamba, a tüzes vörös fodros libbenő szoknyás tangó, a kecesesen szárnyaló bálók királya bécsi keringő vagy csak maga Patrick Swayze a Dirty Dancingből, Richard Gere a Hölgyválaszból vagy Natalie Portman filmszínésznő a Fekete hattyúból. Trendinek számít a csokibarna kubai táncosoktól vérpezsdítő salsa csípő és karmozdulatokat tanulni, vagy a kor divatos fitnessz-wellness ideológiájához jól illő dance aerobikra és zumbára járni. Az ember táncol a születésnapokon, a szalagavatón, az esküvőn, a nappalikban, az utcákon vagy a színpadon. Ma a társasági életben egyre inkább előtérbe kerülnek a társastánc különböző formái, és a szülők előszeretettel küldik gyerekeiket tánciskolákba, miközben maguk is különböző szinten hódolnak a mozgásformának.

Tíz éve már, hogy először húztam fel a csillogó tánccipőmet, és közvetlenül részese lehettem ennek a világnak. Azóta folyamatosan elméleti és gyakorlati továbbképzéseken veszek részt, mert célom tanulni és táncolni egész életen át. Andragógia szakra járva folyamatosan érlelődött meg bennem a gondolat, hogy az iskolában tanultak és a tánctanítás összekapcsolása egy új és eredményes perspektívát nyújthat a felnőttkori tánc oktatás minőségi javításában. Ugy éreztem számos olyan ismeret és szemlélet átépíthető, mint az andragógiai didaktika, személyiségpszichológia, projektmenedzsment vagy elektronikus tanulás. A dolgozatomban foglalkozom a táncoktatás kialakulásával és történetével, ismertetem a társas és versenytánc tanítás-tanulás jelenlegi magyarországi helyzetét, és bemutatom a korszerű andragógiai szemléletű tánc oktatásszervezési stratégiát. Az általam kidolgozott programnak nagy előnye, hogy célirányos és személyre szabott minőségi szolgáltatást nyújt a felnőtt számára. A téma mélyebb elméleti megismerésére és a modell felállítására hazai és nemzetközi szakirodalmi tanulmányokra, szakkönyvekre, publikációkra, konferenciákra és előadásra elhangzottakra és saját kutatásra támaszkodtam.

A dolgozat szerzője: Szoboszlai Andrea
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. Kereszty Orsolya PhD

AZ EGÉSZSÉGNEVELÉS ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI LEHETŐSÉGEI AZ ANDRAGÓGIÁBAN

Kulcsszavak: egészségandragógia; egészségműveltség; ismeretszerzésre, magatartásra ható motívumok

Az egészségnevelés területének fontosságára a hazai andragógiai szakirodalomban több szerző is felhívja a figyelmet, azonban a téma részletes kifejtésével kevésbé találkozni. A magyarországi társadalmi gyakorlatban ugyanakkor a felnőttek egészségnevelésének számos megnyilvánulási formája van jelen. Így ahhoz, hogy ezekről a jelenségekről átfogó képet lehessen kapni, a téma alaposabb vizsgálatára van szükség. Kutatásom az alábbi kérdésre kereste a választ: Lehet-e, és amennyiben igen, milyen andragógiai eszközökkel segíteni, hogy az egyén egészséggel kapcsolatos műveltségét, egészségkultúráltságát fejleszthesse, illetve, hogy ezek révén képes legyen egészségét megtartani, fejleszteni és adott esetben visszaállítani?

A kutatás keretében 10 felnőtt személy egyéni életútját vizsgáltam, a mintavétel félig strukturált interjúval történt. Az egyéni életutak elemzése során a feltárt kategóriák szerint történt annak áttekintése, miként formálódott a felnőttek egészségkultúráltsága, egészségműveltsége, egészségről vallott felfogása, amely alapját képezi az egészséghez, egészséges életmódhoz való viszonyulásnak.

A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy leginkább önszerveződés, civil szervezetek által, családban, baráti, ismerősi körben valósul meg az egészségnevelés, és kevésbé jellemző a szervezett egészségnevelési programokban történő tanulás, illetve hogy a felnőttek egészségnevelésében kiemelkedő helyet foglal el az edutainment. A vizsgált felnőttek ismereteinek számottevő részét a szórakozással egybekötött tájékozódás során szerzik. Ebben nagy jelentősége van a kikapcsolódásnak, amelyben az élmények pozitív hatással vannak az ismeretek befogadására, feldolgozására. A felnőttek egészségnevelésében a formális, nemformális, informális tanulási formának egyaránt szerepe van, külön hangsúlyt képez az informális tanulás, amely a legtöbb szinten megjelenik.

A dolgozat kérdésfeltevéseinek bővítése további kutatásoknak szolgáltathat alapot. Rövid távú terveim között szerepel az andragógia szakos hallgatók egyéni életútjainak vizsgálata, valamint az elemzési kategóriák további árnyalása.

A dolgozat szerzője: Orbán József
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. Szép Zsófia

VÁLLALKOZÁSFEJLESZTÉS AZ ALKALMAZOTTAK KÉPZÉSE ÁLTAL

Kulcsszavak: személyzetfejlesztés, gazdasági versenyszektor, támogatási rendszer, finanszírozás

A korszerű felnőttképzési koncepció középpontjában az egyéni aktivitáson alapuló, személyes tanulási képességek fejlesztése és ennek közösségi szintekre való kiterjesztése áll. Célja, hogy az aktív állampolgárok lépést tudjanak tartani a gazdasági-, társadalmi-, kulturális-, technológiai változásokkal, eredményesen tudjanak bekapcsolódni a munka világába, életvitelük minősége javuljon, sikerek legyenek, amely feltételek beteljesülése lehetővé teszi a kívánt állapot, a tudás alapú közösségi működés létrejöttét.

A felnőttképzés az oktatási platform azon szegmense, amely szervesen kötődik, mind az oktatásiügyhöz, mind a foglalkoztatás- és munkaügyhöz, továbbá a partnerség hídját képezi a gazdaság három szektora között. Rugalmasságából és hivatásából eredően leginkább képes a gazdaság munkaerőpiaci változásaira reagálni, a foglalkoztatás és foglalkoztathatóság kívánalmainak megfelelni.

A szakterületeket, a hatáskört, a jogosultság territóriumát – a tudomány állandó és legitim bázisán túl – a problémák, a felmerülő igények és a kapcsolati pontok, a stakeholder-ek változásai, mozgása realizálják. Így jelennek meg a szervezetek személyzetének folyamatos fejlesztése, a személyzetfejlesztés finanszírozása szakterületek is.

A gazdasági társaságok működésén keresztül vizsgálható a felnőttek élethelyzetét meghatározó tevékenység, a munkavégzés. A munka folyamatossága, hatékonysága és a szervezet versenyképessége nagymértékben függ az emberi erőforrásba történő beruházástól, a munkavégző permanens képzésétől, így az investálás, és annak személyzetfejlesztési szegmense, a szervezet és az egyén érdekeit kölcsönösen szolgálja. A humán erőforrásba történő beruházás finansziális beruházást is igényel, amely direkt és indirekt technikákat is magába foglal. Kiemelt figyelmet szentelnek az indirekt támogatás rendszerének áttekintésére, hiszen ez szolgálja leginkább a vállalkozások személyzetfejlesztési tevékenységének fejlődését.

Kutatásom témáját is e kérdéskör határozza meg, mely szerint a közép-magyarországi régió vállalkozásainak személyzetfejlesztési tevékenységét és az abba bevont indirekt finanszírozási technikákat vizsgálom, online kérdőíves kérdezés módszerének alkalmazásával.

A vázolt súlypontok a dolgozat strukturális egységeit képezik. A vonatkozó tudományos, intézményi, jogszabályi, szakpolitikai hatásokat felmérve, a közelmúlt hazai intézkedéseit és a nemzetközi tapasztalatokat felhasználva mutatom be a versenyszektor személyzetfejlesztésének aktuális helyzetét és lehetséges új irányait.

A dolgozat szerzője: Pénzes Erika
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Szabóné Dr. Molnár Anna PhD

A KÖNYV BIRODALMA A XXI. SZÁZADBAN – FELNÖTTEK KÖNYV- ÉS OLVASÁSKULTÚRÁJA

Kulcsszavak: olvasáskultúra, olvasásszociológia, olvasói magatartás, szabadidő kutatás, andragógia

Az olvasás, mint az egyik legfontosabb alapkészség, hozzájárul a felnőttek sikeres életvezetéséhez, munkavállalásához, a tájékozódáshoz, a naprakész tudás megszerzéséhez. Az IRA (International Reading Association – Nemzetközi Olvasás Szövetség) 6. európai olvasáskongresszusán az alábbi kérdést fogalmazta meg: Van-e az olvasásnak jövője?

A hazai és nemzetközi olvasásszociológiai kutatások adatai nyújtottak kiindulópont az olvasáskultúra és az andragógia tudományának összekapcsolásához. A több évtizedes hagyományokra épülő hazai olvasáskutatás kiemelkedő személyisége Gereben Ferenc és társai rendre arra figyelmeztetnek, hogy egyre inkább zsugorodik az olvasásra szánt idő mennyisége.

A kiváló olvasási készség és az olvasási hajlandóság feltétele a személyiség egészséges fejlődésének, a kreativitás képességének, a fantáziának, a választékos kifejezőmódnak, a jó szövegértésnek, a kritikusan gondolkodó embernek, illetve a sikeres munkavállalásnak.

A szakdolgozathoz készült empirikus kutatás a mélyinterjú módszerével valósult meg, mely lehetőséget biztosított arra, hogy összefüggéseket állapítsak meg a felnőttek életvitele és olvasási szokásai között. Célom az olvasásszociológiai adatokon túlmutató, az olvasás minőségi jellemzőit meghatározó tényezők feltárása és a kapott eredmények elemzése volt. Dolgozatomban többek között arra kerestem a választ, hogy a társadalmi munkamegosztásban résztvevő, gyermeket nevelő felnőttek életében a kulturális fogyasztás tengelyén milyen preferenciaszinten van az olvasás, milyen értéket képvisel az olvasás, milyen tényezők szükségesek az olvasási élmény átéléséhez. Továbbá az olvasás, mint a kultúrafogyasztás szerkezetének egy szegmense a kutatásban részt vett felnőttek életében hogyan tudna a kedvelt szabadidős tevékenységek sorában előrébb lépni, hogyan tudná olvasói magatartását a saját szükségleteinek megfelelően pozitív irányba fordítani.

A dolgozat szerzője: Wertán Sára
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Kraiciné Szokoly Mária PhD

A FELNŐTTKÉPZÉS ÚJ MŰHELYEI

Kulcsszavak: tréning, coaching, készségfejlesztés, tréneri és coach-i kompetenciák, a tréning és a coaching megvalósulása a gyakorlatban

Dolgozatom címe – A felnőttképzés új műhelyei – a tréning és a coaching témakörét öleli fel, újszerű felnőttképzési módszerek bemutatását és összevetését kíséri meg. A téma aktualitását alátámasztja, hogy mind a tréning, mind a coaching divatos, terjedőben lévő módszer, egyre több a tréner és a coach is a piacon, s egyre többen veszik igénybe ezeket a szolgáltatásokat.

Szakedolgozatom első részében a tréning rövid történeti áttekintése után módszertani bemutatására és típusaink tárgyalására vállalkoztam, majd a kevésbé sokat tárgyalt coaching módszertanát és típusait, jellemzőit emelem ki. Különösen gondot fordítok a tréner és a coach kompetenciáinak tárgyalására.

Dolgozatom nagyobb részét egyéni kutatásom teszi ki. Választott kutatási módszerem a mélyinterjú. Úgy gondolom, hogy a téma megköveteli az alaposítást és az egyéni látásmód kutatását, így jobbnak láttam a kérdőívezés helyett kevesebb, de mélyebbre engedő módszert választani, így beleláthattam a tréneri és coach-i gondolatokba, véleményekbe. Négy trénerrel és két coach-csal sikerült beszélnem előre megküldött kérdések alapján. Minden esetben segítőkészek voltak és szakmai hozzáértésükről kaptam bizonyosságot. A kérdéseim között szerepel – a teljesség igénye nélkül sorolok fel néhányat – az, hogy mit gondolnak a tréner, illetve a coach készségeiről és kompetenciáiról, mind személyes, mind szakmai viszonylatban, valamint, hogy tudják körülírni azt a résztvevőt illetve coachee-t akivel különösen jól tudnak együtt dolgozni, mik azok a problémák, melyek felmerülhetnek a folyamatok során, valamint hogyan látják megvalósulni a tréninget és a coachingot a különböző magyarországi szektorokban.

További kutatási területet jelent számomra a coaching, interjúim és szakirodalmi feldolgozásom alatt azokra a további a kérdésekre jutottam, vajon minden esetben szükséges-e a coach számára, hogy vezetői tapasztalattal rendelkezzen, valamint, hogy mi választja el a tréninget a coachingtól, s mi az, amiben mégis hasonlók.

Az andragógia mesterszak levelező tagozatos hallgatóinak munkái

A dolgozat szerzője: Bagdán Katalin
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. Kereszty Orsolya PhD

MAGYARORSZÁGI INDAI TÁNCOT TANÍTÓ ÉS TANULÓ FELNÖTTEK MOTIVÁCIÓIRÓL

Kulcsszavak: felnőtt tánctanulás, tánc tanulási motiváció, közösségi tanulás, hagyományos indiai nevelés

A dolgozat elsődleges célja a Magyarországon indiai táncot előadók és tanulók tanulási motivációinak feltérképezése. A választott téma úttörőnek mondható a magyar szakirodalmak között, mert hasonló témában nem született korábbi kutatás.

Módszerét tekintve a kutatás mélyinterjúk alapján készült, 14 interjúalannyal folytatott, hangrögzítő berendezéssel dokumentált beszélgetés anyagát dolgozza fel. Betekintést ad az indiai táncok történetébe, mely egészen az Indus-völgyi civilizációig, a történelem előtti korig kísérelhető vissza és bemutatja a táncnak szakrális jellegét, melyet a huszadik század első felétől fokozatosan veszített el, míg mára színpadi műfajjá vált.

A tanulás elméleti hátterét kutatva megállapításra kerül, hogy a manapság Európában elfogadott konstruktivista tanulási elmélet nagyban hasonlít a hagyományos indiai nevelési elvekre, amelyek szerint a táncot is tanították és tanítják néhány helyen ma is. A művészetek kisközösségekben való művelésének hasznosságát Dombi Ildikó tanulmányán keresztül mutattam be és kiemelttem a transzpragmatikus tanulás-tudás fontosságát hangsúlyozva a tánc szerepét a transzpragmatikus tudás elsajátításában.

Az interjúkészítés közben kiderült, hogy a táncot művelők átlagosan 20-40 év körüli nők, kik közül sokakat nem a színpadi szereplés vonzotta ehhez a Magyarországon viszonylag rövid ideje művelt művészeti ághoz, bár a technika elsajátításáért mégis évek kemény munkáját áldozták és áldozzák ma is. Tánc tanulási motivációik hátterében elsősorban a kultúra, a filozófia, a tánc szakrális volta iránti érdeklődés áll, ezen túl pedig a nőiességre való törekvés, önmegvalósítás, a fizikai aktivitás és a közösségi lét hat erős motiváló tényezőként rájuk. A kisközösségben tanulók és a tanárok-előadók életére számos pozitív hatása van a táncnak és a közösségben való tanulásnak. Többen úgy gondolják, hogy azokra a képességekre és készségekre, melyeket a tánc tanulása által szereztek, más hasonló szabadidős tevékenység során nem tudtak eddig szert tenni. A kutatás során tehát beigazolódott a hipotézis, mely szerint a tánc tanulók és előadók-tanárok azért művelik az indiai táncokat, mert más hasonló tevékenységekben nem találták meg azokat az értékeket, amelyeket ezekben fedeztek fel.

A kutatás kapcsán további témák vetődtek fel, melyeket fontosnak tartok a későbbiekben tovább kutatni. Ezek az internet a tánc tanulásban, és szakrális táncok a mai Európában.

A dolgozat szerzője: Bardócz-Tódor Enikő
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. Arapovics Mária PhD

MÚZEUMANDRAGÓGIA A SZENTENDREI SKANZENBEN

Kulcsszavak: andragógia, múzeumandragógia, Szabadtéri Néprajzi Múzeum, skanzen

A múzeumandragógia rendkívül fiatal tudományág, pontos elméleti körülírása még várat magára. Nehezíti a helyzetet, hogy általában az andragógia fogalma körül is van még bizonytalanság, gyakoriak a szlogenkompetencia szintű megközelítések. Ebben a helyzetben a gyakorlatorientált dolgozatoknak nagy jelentősége lehet, hiszen ha megfelelő mennyiségű andragógiai tapasztalatot rögzítünk, az segíthet az általános jellemzők megtalálásában. Dolgozatomban egy konkrét intézmény andragógiai tevékenységéről számolok be.

A bevezetőben MA tanulmányaimra támaszkodva röviden ismertetem az andragógia fogalmát, ezután a szakirodalomra, valamint húszévnnyi munkatapasztalomra, alapozva bemutatom jelenlegi munkahelyemet, a skanzent, majd a kettő viszonyának felvázolásával indoklom témaválasztásomat. Megállapítom, hogy a múzeumandragógia (ha nem is ezen a néven) kezdetektől jelen van a skanzenben, majd utalok arra a tényre, hogy az andragógia elméleti meghatározása még ma sem elég kiforrott. Ezután ismertetem a skanzenbeli múzeumandragógia vázlatos történetét 2006 és 2010 között. Kutatásom módszere elsősorban dokumentumelemzés. A foglalkozásokat gyakorlati-elméleti és egyéni-csoportos dimenziók mentén csoportosítom, ezekből vonok le következtetéseket azok hatékonyságára nézve. Ezután a foglalkozások számszerű, mennyiségi elemzése következik. Ehhez kapcsolódik egy kis mintán végzett felmérés ismertetése. A dolgozat befejező részében megkísérelem meghatározni az andragógia fogalmát. Végül a tapasztalatok alapján új múzeumandragógiai tevékenység bevezetésére teszek javaslatot.

A dolgozat eredményeként a vizsgált öt évre nézve elkészítettem a foglalkozások teljes felsorolását, látogatási statisztikai adatokat gyűjtöttem egybe, illetve egyszerű módszert alkalmaztam az egyes foglalkozások becsült hatékonyságának megítélésére. Bár nem tekinthető eredeti gondolatnak, de újszerű eredmény az andragógia fejlődés-lélektani felosztásának kifejtése, ami ez idáig írásban még nem jelent meg. Ennek alapja Karácsony Sándor pedagógiára vonatkozó fejlődés-lélektana, melynek megállapításait az andragógiára alkalmaztam oly módon, hogy a gyermek lelki fejlődési szakaszainak az öregedő ember lelki fejlődési szakaszait feleltettem meg.

A dolgozat eredményeit egyrészt a skanzen munkájának továbbfejlesztésében lehet felhasználni, másrészt az andragógia felosztásának további finomítására, részletezésére.

A dolgozat szerzője: Bátori Ildikó
Szak: Andragógia MA/levelező tagozat
Témavezető: Dr. Arapovics Mária PhD

A GENERALI- PROVIDENCIA BIZTOSÍTÓ ZRT. KÉPZÉSI RENDSZERE BIZTOSÍTÁSI TANÁCSADÓ-E AZ, AKI ANNAK VALLJA MAGÁT?

Kulcsszavak: vállalati stratégia, szervezeti kultúra, emberi erőforrás, biztosítási tanácsadóképzés

A Generali-Providencia Biztosító Zrt.-nél 17 éve dolgozom. Amikor beléptem, nem volt mindenre kiterjedő oktatás, kizárólag a termékinformációkat oktatták, a többi ismeretet munkatársaim megfigyelésével sajátítottam el. Mára megváltoztak a körülmények, és az elvárások is. Egy hosszútávra tervező cégnek kiemelt figyelmet kell munkatársai képzésére fordítani. A vállalatnál dolgozó képzett munkaerők alapvető fontosságúak ahhoz, hogy egy cég sikeres lehessen, és fent tudjon maradni egy profitorientált világban. A hatékonyság, eredményesség a változó igényekhez való alkalmazkodás alapkövetelmény. A társaság sikerének zálogát a stabil, magasan képzett, motivált és elkötelezett üzletkötői hálózata és vezetői jelentik.

A vállalati képzést a vállalati stratégia, a szervezeti kultúra, a jövőkép és küldetés kapcsolatán keresztül vizsgálom. A szervezeti kultúra ápolása, formálása és az oktatás szerves része a vállalati stratégiának, ezáltal fontossá válik az oktatás milyensége, minősége is. A szervezeti kultúra feltárása nem könnyű feladat. A legbiztosabb módszer a résztvevő megfigyelés. Kérdezéssel nem, vagy csak részben van lehetőség arra, hogy megtudjuk, vagy elsjajátítsuk egy adott szervezet kultúráját. Ha igazán tudni szeretnénk, hogy az adott szervezetben mi a kultúra alapja, miként élnek a mindennapokat az ott dolgozók, akkor ott kell élnünk, ott kell dolgoznunk. Munkámat a szakirodalmak és a cég belső anyagainak, folyamatainak és a saját tapasztalatok, megfigyelések, valamint a szakképzési- és biztosítási törvény feldolgozásával végeztem.

A képzés megismerésével, bemutatásával látható, hogy a szervezetben mindenre kiterjedő az oktatás, ugyanakkor az előzetes tudás, vagy a kompetencia mérése még nem kidolgozott. A tapasztalat azt mutatja, hogy a felvételre került munkatársak egy része annak ellenére, hogy a toborzás-kiválasztási folyamaton a kritériumoknak megfeleleltek, sikeresen elvégezték az alapképzést, néhány hónap aktív tevékenység után elhagyják a vállalatot. Meg kellene vizsgálni, hogy mi ennek az oka? Fel kellene mérni „pontosan”, hogy a sikeres tanácsadói tevékenységhez milyen képességekre, készségekre van szükség, és mi a fluktuáció valódi oka. Ez lehet egy exit interjú, amit minden kilépővel le kellene folytatni. Ez azért lenne nagyon fontos, hogy az oktatásra fordított idő, energia és pénz ne vesszen kárba és a szervezet pontos képet kapjon a távozások valódi okáról.

Dolgozatom központi témája a tanácsadó képzés volt, így nem térhettem ki az Emberi erőforrás osztály egyéb területeinek (toborzás-kiválasztás, kompenzáció, teljesítményértékelés) vizsgálatára, amit érdemes lenne az egész szervezetet átfogó, kérdőíves vizsgálatban tovább folytatni. Véleményem szerint SWOT analízissel, és a DACUM módszer segítségével, pl. a munkakörelemzéssel, kompetenciafejlesztéssel pontosabb eredményeket lehetne elérni, és a hatékonyságot növelni.

A dolgozat szerzője: Berényi Ildikó
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. habil. Pethő László PhD

A KRIMINÁLANDRAGÓGIA GYÖKEREI, LEHETŐSÉGEI ÉS KORLÁTAI

Kulcsszavak: bűnözés, fogvatartás, börtönártalom, nevelés, foglalkoztatás, reszocializáció

A büntetés egyidős a társadalommal, tükrözi annak korát, sajátosságait, uralkodó felfogását, a bűnözés ellen folytatott harc eszközeit. A közvélemény viszonyulása a bűn-bűnelkövető-büntetés rendszerhez szélsőséges: teljes mértékben elutasító vagy érdektelen, érzelmileg vagy egzisztenciálisan érintett, nehéz áttörni azt a falat, amelyet a társadalom emelt civilek és elítéltek között.

Témaválasztásomban az vezérelt, hogy egy fontos, de meglehetősen periferikusan kezelt terület vizsgáljak: a kriminálandragógiát. A büntetés-végrehajtási intézményekben folyó nevelés, foglalkoztatás és képzés lehetőségeire, problémáira szeretném a felnőttoktatói szakma figyelmét irányítani. Dolgozatomban vizsgálom a büntetés történetét, a börtön kialakulását, a bűnözés, a bűnelkövetés a bűnözővé válás okait, hátterét, a bűnözés hazai helyzetének alakulását, az elítéltek elhelyezését és annak körülményeit, a fogvatartás feltételeit, a börtönpopuláció jellemzőit. Ismertetem az új európai börtön szabályokat, mennyire tud Magyarország az Európai Unió ajánlásainak megfelelni.

Munkám központi eleme a kriminálandragógia gyökereinek, hagyományainak és mai korszerű eljárásainak középpontba helyezése, európai börtönnevelési irányzatok bemutatása. Vizsgálom a Heves Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetet, ahol egy általam kidolgozott 30 órás „kreatív kézműves” foglalkozás sorozatot vezettem, a megvalósítás módszereiről, tapasztalatairól, eredményeiről számolok be. A foglalkozás vezetése mellett, kérdőíves adatgyűjtési technikát alkalmaztam a fogvatartottak körében. Azt vizsgáltam, hogy milyen lehetőségük van a fogvatartottaknak a tanulásra, hogyan vélekednek a tanulási formákról. Mélyinterjút készítettem két elítélttel, és egy nevelővel. Résztevői megfigyeléseim során megismerhettem az elítéltek életkörülményeit, mindennapjait, az intézet működését, gazdasági, pénzügyi nehézségeit. Vizsgálom az elítéltek nevelésével foglalkozók felkészültségét, ismereteit, presztízsét. Bemutatom a pártfogói rendszer működését.

Hipotéziseimet igazoltnak látom, mely szerint az oktatás, képzés, foglalkoztatás elősegíti a fogvatartottak beilleszkedését a társadalomba. A rendszeres foglalkoztatás csökkenti a börtönártalmakat. A képzésben résztvevő elítéltek, akik végzettséget szereznek nagyobb eséllyel, helyezkednek el a munkaerő-piacon. Szükség van a neveléstudományok szakembereinek a bevonására, ma még nem elég fejlett a bűnmegelőzés és az utógondozás.

A dolgozat szerzője: Boros Tibor
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. Bali János

A KULTURÁLIS SZOLIDARITÁS FENOMENOLÓGIÁJA

Kulcsszavak: kulturális szolidaritás, hegemonia, indokrináció, jogi-hatalmi viszonyok, kultúraátadási viszonyok, spontán közösség, motivációs húzás, élmény

Célom egy áttekintő magyarázat (modell, narratíva, fogalmi keret) megalkotása a társadalmi folyamatokról, elsősorban magyar szemmel, a magyarországi aktualitásokból (problémákból, szükségletekből, megközelítésekből) kiindulván, az andragógia szerteágazó kapcsolódási pontjainak jobb megértése érdekében. A felállítani szánt modellemben kulcsfogalomnak tekintem a kulturális szolidaritás fogalmát. Kutatásom aktualitását részben a posztmodern filozófia világméretű terjedése, részben a magyarországi értelmezési keretek feltételezett szűkösége, egyoldalúsága vagy tisztázatlansága adja.

Elméleti kutatásról lévén szó, a társadalomtudományi, azon belül elsősorban a filozófiai, közgazdasági, szociológiai, kulturális antropológiai, neveléstudományi és pszichológiai szakirodalom az az alap, amelyből fogalmakat, modelleket idézek fel, hogy azokat értelmezsem, s vagy eredeti formájukban vagy módosítva beépítsem egy új értelmezési keretbe. A kutatás egyik fő hipotézise az, hogy érthetőbbé, egyértelműbbé tehető a társadalmi folyamatok modellezése, a másik pedig az, hogy a kulturális szolidaritás fogalmának bevezetése is ebben az irányban hat.

A többszemponútú gondolkodás nemcsak azt teszi lehetővé, hogy az oktatás kérdései kiszélesedjenek, hanem azt is, hogy az ember ontológiai lényegét kereső nagy narratívák érthetőbbé váljanak. Az új felismerések következetes végigvitele esetén a magyar történelem fordulópontjai is más megvilágításba kerülnek.

Az elméleti kutatás esetleges sikerének jelentősége attól függ, hogy sikerül-e integrált társadalomtudományi diskurzust kezdeni a témáról. Az új leíró modell elfogadtatása hozzájárulhat új normatív modellek kidolgozásához. Hosszabb távon elképzelhető az oktatási és felnőttképzési rendszer átszervezése, a tanári funkciók pontosabb megértése, módszertani megújulás, a felnőttképzés hozzáférhetőbbé és népszerűbbé tétele, harmonikusabb közélet.

A dolgozat szerzője: Daróczi Zoltán
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Szabóné Dr. Molnár Anna PhD

ÉLMÉNYANDRAGÓGIA

Kulcsszavak: motiváció, hozott tudás, terhelhetőség, csapatépítés, elmélyítés, kompetencia, attitűd változás, aha élmények

Közel 17 éve oktatok különböző csoportokat, ezeknek nagy része felnőttek, akik különböző okok miatt kezdtek el tanulni, s ültek be újra az „iskolapadba”.

A felnőttek valamilyen kialakult világgéppel, gondolati sémákkal jönnek újat tanulni, és meghatározott elvárásaik vannak a képzésekkel kapcsolatban.

Az Élményandragógia, illetve élményképzés olyan módszerek összességét is jelenti, amelyek a hallgatók belső erőforrásaik figyelembe vételével rájuk szabott oktatási módszertanokat alkalmazva a lehető leghatékonyabban segíti elő a tanultak hosszú távú beépülését.

Témaválasztás oka: 17 év oktatói tapasztalattal mögöttem azt látom, hogy az információáramlás robbanásának közepette egy ismeretanyagot úgy kell átadni, hogy ötvöződjön az élmény és a felejtetlenség érzete. Újszerűsége a témának, hogy olyan oktatói elemeket keresek és kutatok, amelyekkel még jobban lehet mélyíteni a képzés hatékonyságát.

A vizsgálat célja: az egészségügyi szakdolgozók képzéseken megélt tapasztalatait feldolgozni, s ennek függvényében új módszerek keresése.

Megoldásra váró kérdések: elméleti és gyakorlati részek arányai, az önismereti technikák beépítési lehetőségei.

A módszertan megalapozottságát igazolja, hogy az ilyen jellegű képzésekben résztvevők minőségileg más szinteken is tudják alkalmazni a tanultakat.

A kutatás célcsoportja az alternatív terápiákat tanulók közössége.

A mintaválasztási mód: a képző intézményünkben tanulók megkeresése.

Adatgyűjtési módszerek: kérdőív és egyéni interjúk

Az elért eredmények alapján az bontakozik ki, hogy:

1. csoportdinamikai szempontból is vizsgálni kell a tanulócsoportokat
2. ajánlott beépíteni a relaxációs, koncentrációs, vizualizációs gyakorlatokat
3. a szellemi terhelést mozgásgyakorlatokkal eredményesen lehet oldani

Saját eredmények: a speciálisan összeállított agyműködést elősegítő mozgásgyakorlatok, és a tudatosság csatornáit kinyitó zenei- és hanghatások eredményessége.

Összegzésképpen ajánlott törekedni a tanulóközösség csoporttá válásának segítésére, valamint a szellemi terheléseket oldó zenei-, hanghatások s mozgásgyakorlatok megfelelő összehangolására.

A dolgozat szerzője: Farkas János Pálné
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Üröginé Ács Anikó

AZ ÉSZAK MAGYARORSZÁGI NÉMET KISEBBSÉGI ÖNKORMÁNYZATOK SZÖVETSÉGE EGYESÜLET (ÉMNÖSZ) MŰKÖDÉSE, TEVÉKENYSÉGE

Kulcsszavak: informális tanulás, hagyományörzés, sváb, kisebbségi önkormányzat

A témaválasztást egyrészt személyes érintettségem, sváb gyökereim, másrészt a napjainkban kulcsfontosságú nemzeti öntudat és autonómia kérdése, a magyarországi kisebbségi politika változása, a civil szervezetek helyi társadalomépítő missziója, illetve az informális tanulás felértékelődése indokolja.

Az ÉMNÖSZ-t 1997-ben hozták létre a Pest, Nógrád és Heves megyei német nemzetiség nyelvének ápolása, tárgyi és szellemi kultúrájának megőrzése, gyarapítása közösségi önazonosságának megtartása érdekében. A kisebbségi önkormányzatok legfontosabb feladata a német nemzetiségű lakosság igényeinek és érdekeinek felmérése, megfogalmazása, képviselése, a német nyelvhasználat erősítése, az összetartozás érzésének ápolása. (Lehet, hogy eretnokség, de véleményem szerint) A kisebbségi lét erősíti a magyar nemzethez tartozás érzését is, amely összetartó erőre, nemzettudatra szüksége van az egyénnek és a közösségnek egyaránt. A kutatás fő témája a kulturális egyesületekben történő hagyományörzés által végbemenő (személyiség módosulás, azaz) informális tanulás illetve az általa kiteljesedő önmegvalósítás és autonómia.

Szakdolgozatom bevezetésében az informális tanulás fontosságát, hangsúlyosságát illetve definícióját követően a magyarországi németek és az ÉMNÖSZ történetét dolgozom fel, amelyet a kisebbségi önkormányzatok működésének jogi háttere, az 1993. évi LXXVII. Törvény és a kisebbségi önkormányzatokra vonatkozó törvényi szabályozás rövid áttekintése követ. Az egyesület működését, tagjainak – civil szervezetek, kulturális egyesületek, művészeti csoportok – tevékenységét kérdőíves kutatáson keresztül elemzem. A kutatás célcsoportja a 48 tagönkormányzat helyi képviselőin keresztül a településeken működő hagyományörző kulturális csoportok.

Az ÉMNÖSZ hatékonyabb működésének alapjait szolgáló tervek új együttműködési formákra és pályázati lehetőségekre valamint a tagság összetartó erejének támogatására épülnek. A kutatás befejezése 2011 őszén várható.

A dolgozat szerzője: Fejesné Lénárt Krisztina
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. Kereszty Orsolya PhD

SZELÉNÉ PROGRAM – NŐI ÖNISMERETI, SELFNESS PROGRAM KIDOLGOZÁSA

Kulcsszavak: önismereti csoport, nő, tréning, nemi szerepek

Dolgozatom egy női önismereti élményprogram kifejlesztésének folyamatát mutatja be. A programot olyan nőknek szánom, akik kedvet éreznek önmaguk megismeréséhez, akik szükségesnek tartják, hogy támogató közegben kerüljenek önmagukhoz közelebb. A Szeléné program a tréninggyakorlatokat mozgásos, és táncelemekkel ötvözi, a test és lélek harmóniájának megteremtése érdekében.

Dolgozatomban megvizsgálom, hogy az utóbbi évszázadban hogyan változott a nők helyzete, milyen új kérdéseket, döntéseket vetett ez fel az életükben. Átfogóan bemutatom azokat a táplálkozási zavarokat, amelyek a megfelelni vágyás hajszájában kerítik hatalmukba az embereket. Az önismereti fejlesztő csoportok kialakulásának tárgyalása és a csoportfolyamatok bemutatásán keresztül keresem a megfelelő platformot a női önismereti csoport működéséhez. Az Internet kínálta lehetőségekkel feltérképezem a fővárosban és környékén elérhető női önismereti tréningeket, tematikájukat és időtartamukat.

Szakirodalmi alapokra támaszkodva létrehozok egy működőképes programot, amely alapot adhat a nők egymás közötti kommunikációjának beindításához, a bennük szunnyadó képességek és lehetőségek előhívásához. Ehhez jól bevált tréningfeladatokat ötvözők saját tapasztalataimmal és néhány saját fejlesztésű gyakorlattal, a hétvégi program során jógaival, tánccal és meditációval, amely mind testileg, mind lelkileg feltöltődést nyújt a résztvevőknek.

Kíváncsi vagyok arra, hogy a programon résztvevő nőket mi motiválja a jelentkezésre, milyen céljuk van a részvétellel. Ezt kérdőíves felméréssel vizsgálom, majd egynapos próbatréning keretében tesztelem is az általam összeállított programot. A résztvevők és a saját élményeimet a tesztprogram befejeztével elemzem, melynek adatait a tesztelés szubjektív tapasztalataival együtt a dolgozat végén értékelem.

Feltételezem, hogy a részvételre jelentkezők nyitottan állnak majd a feladatokhoz, és körükben hamar elindul egyfajta egymás közötti, segítő interakció. Számítok arra, hogy a nők szívesen vesznek részt a női önismereti programban, és hogy a felkínált tevékenységek nagy érdeklődésre tartanak számot körükben.

A kérdőívek elemzése és a próbaprogram során az előfeltevéseim beigazolódtak és választ kaptam arra is, mi motiválja a nőket a női önismereti programban való részvételre.

A dolgozat szerzője: Fodor Anna
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. Kiss István

ÉLETPÁLYA-ÉPÍTÉSI STRATÉGIÁK FELSŐOKTATÁSI HALLGATÓK KÖRÉBEN
– AZ ELTE ANDRAGÓGIA MA NAPPALI ÉS LEVELEZŐ TAGOZATOS
HALLGATÓINAK ÉLETPÁLYA-ÉPÍTÉSI STRATÉGIÁI

Kulcsszavak: életpálya-építés, pályaaorientáció, tudatosság, pályatanácsadás

A dolgozat célja az ELTE Andragógia MA hallgatók életpálya-építési stratégiáinak vizsgálata. Az ELTE-n a most (2010–2011-es tanévben) másodévesek az egyetemen elsőként végző Andragógia MA hallgatók, így életpálya-építési stratégiáik most kerülnek elsőként vizsgálat alá. A dolgozat főbb kutatási kérdései: milyen tényezők miatt választották a hallgatók ezt a szakot, és korábban az alapszakjukat; milyen különbségek mutatkoztak a nappali és levelező tagozatos hallgatók döntése között; mennyire tudatosan készülnek a hallgatók a pályájukra; az életpályájuk tervezését mennyire tartják a kezükben; valamint mennyire ismerik és élnek a pályatanácsadás nyújtotta lehetőségekkel.

A kutatásban az ELTE első- és másodéves Andragógia MA-s nappali és levelező tagozatos hallgatói vettek részt. A kutatást megelőzte egy elővizsgálat, melyben kisebb létszámú megkérdezett válaszolt a pályaválasztási döntést befolyásoló tényezőkkel kapcsolatos nyílt kérdésekre. A fő kutatásban is kérdőíves módszer került alkalmazásra, mely nagyrészt zárt kérdéseket tartalmazott.

A kapott eredményekből az látszik, hogy a levelezőzők esetében kevésbé volt meghatározó a döntéseikben a család és a barátok véleménye, azonban mindkét csoport önállóbb volt a döntésnél az MA estében. Felmerült a hallgatóknál az MA választásában a BA-s csoporttársak szerepe is. Mind a nappalisoknál, mind a levelezősöknél az MA esetében voltak fontosabbak a kereseti lehetőségek. Karrierépítés szempontjából a nappalisoknál (az MA esetében) a doktori képzés, publikálási lehetőségek merültek fel, míg a levelezősök inkább a „több lábon állást”, biztonságot láttak benne. A levelezősöknél többen tartották fontosnak a döntésben a család és a munka összeegyeztethetőségét, mint a nappalisok. Mindkét csoportban, mindkét szinten az érdeklődés volt a hallgatókat a döntésben leginkább befolyásoló tényező. A hallgatók (mindkét csoportban) a döntésükben fontos tényezőként említették az ELTE hírnevét. A válaszokból az is kiderült, hogy a hallgatók nem jellemzően élnek a pályatanácsadás lehetőségével, de egy későbbi döntési helyzetben többen elképzelhetőnek tartják, hogy kérnék tanácsadó segítségét.

A kutatás további lehetséges irányvonalaként jelenhet meg az andragógia MA-sok céljainak, további terveinek kutatása, tanulmányaik befejezése után a tanulmányok hatásának vizsgálata.

A dolgozat szerzője: Görög Zsófia
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. Kereszty Orsolya PhD

MŰVELŐDÉSI MOZGALMAK MAGYARORSZÁGON – TÖRTÉNETI MEGKÖZELÍTÉSBN

Kulcsszavak: művelődés, közművelődés, nevelés, oktatás, 1867-1989, Magyarország

A szakdolgozat témája azon művelődési mozgalmak, irányzatok, művelődéssel kapcsolatos törvények, jogszabályok és irányelvek áttekintése, melyek a dualizmus korától egészen napjainkig meghatározóak voltak nemzetünk történelmében. A vizsgálat célja annak megfigyelése, hogy a XXI. században divatos irányzatokra mekkora és milyen hatást gyakorolt a nemzeti múlt.

A kutatás arra a kérdésre keresi a választ, hogy a napjainkban közkedvelt fogalmak (egész életen át tartó tanulás, tanulóközpontúság) és művelődési irányok, melyek a kompetencia alapú tudás és műveltség megszerzésére irányulnak, mikor, hol és milyen módon jelentek meg először történelmünkben, milyen mértékben származtathatók a nemzeti alapon hagyományozódó műveltségi mozgalmakból; az egyértelmű nyugat-európai hatás mellett hol és hogyan jelenik meg bennük elődeink befolyása.

A dolgozat természetesen kitér a művelődés, műveltség, mint fogalom elméleti meghatározásának nehézségeire, a szakértők dilemmáinak felvázolására is.

A szakirodalom összeállításakor kiemelt hangsúlyt kapott azon szakemberek (politikusok, oktatók és a művelődés egyéb területein munkálkodók) írásainak áttekintése, akik az adott korszakok valamelyikében jelentősen hozzájárultak a fejlődéshez, olyan újító kezdeményezések képviselői, támogatói voltak, melyek a haladást szolgálták.

A nagyobb korszakok fejezetekre tagolják a szakdolgozatot, melyekben szerepet kap az adott időszak művelődéssel kapcsolatos jogszabályainak, határozatainak vizsgálata mellett a művelődésről alkotott korabeli elképzelés, a különböző társadalmi rétegek művelődési lehetőségei és ezzel kapcsolatban az oktatás helyzete is. A kor művelődés kapcsán tevékeny szellemi vezetőinek elméletei, tevékenységei is helyet kapnak benne. A vizsgált témakör – már a művelődés fogalmi bizonytalansága és széleskörű értelmezhetősége miatt is – kimeríthetetlen. Akár az oktatás, akár a művészetek vagy egyéb informálisan megszerezhető tudás, összefüggések alapján továbbgondolható, részletezhető, megközelíthető akár a meghíúsult tervek irányából is. A kutatás a szakdolgozat terjedelmi követelményeit is szem előtt tartva párhuzamok keresésére és jelen és múlt ok-okozati összefüggéseinek feltárására törekszik.

A dolgozat szerzője: Harkai Erzsébet Vilma
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. Maróti Andor PhD

AZ ANDRAGÓGIA, MINT TUDOMÁNY FELFOGÁSA HAZÁNKBAN ÉS HOLLANDIÁBAN - ÖSSZEHALONLÍTÓ ELEMZÉS

Kulcsszavak: komparatív andragógia, felnőttoktatás, kompetencia elismerés, Hollandia

Dolgozatom témaválasztásánál több tényező motivált. Előtanulmányaimat a bölcsészkar holland szakán végeztem, így szerettem volna kihasználni nyelvismeretemet, amely segítségemre is volt, mind a helyszíni kutatásomban, mind a szakirodalom tanulmányozásában.

További motivációt jelentett számomra az andragógiának, azaz igénye, hogy feltárja a nemzetközileg hasznosítható tendenciákat, melyek segítségével jobban értelmezhetőbbé válnak az egyes országok tapasztalatai, jellemzői, amiknek ismerete hozzájárulhat hazánk felnőttképzésének fejlesztéséhez.

Elsősorban elméleti alapokon tárgyalom és kutatom az összehasonlító, komparatív andragógiai felfogás módszerét követve a két ország jellegzetességeit. Igyekeztem a hasonlóságokat, azonosságokat és jellemző különbségeket bemutatni. Fontosnak tartottam a két ország fogalomhasználatának tisztázását az andragógián belül, az alkalmazott módszerek feltárását, különös tekintettel a már említett jó példák bemutatására.

Dolgozatom írása közben több kérdésre kerestem a választ: Az andragógia milyen jelentőséggel bír az oktatásban, továbbképzésben és a munkahelyi elhelyezkedésnél? Milyen relációk vannak hazánk és Hollandia között az andragógia tudományát szem előtt tartva? Kérdéseimre a választ különböző szakirodalmakban kutattam.

A prekoncepcióm az volt, hogy a két ország andragógia tudományáról alkotott felfogása hasonlóságokat mutat, hogy mind két helyen nagy hangsúlyt fektetnek a kompetencia alapú felnőttoktatásra. Hiszen, ahogy hazánkban, úgy Hollandiában is a felnőttoktatás egyik meghatározó gazdasági célja a munkanélküliek tovább-, illetve átképzése.

Feltételeztem továbbá, hogy az andragógiai képzés, a tanulók számára, ahogy Magyarországon, úgy Hollandiában is külön szakként választható.

Feltételezéseim csak részben igazolódtak be, az egyik különbség az andragógia oktatásának módjában van. A kutatást tovább lehetne mélyíteni ezen a területen, hogy míg hazánkban egyre több egyetem nyújt andragógiai képzést, addig Hollandiában a pedagógiai képzés részeként, mint választható szakirány található meg. Ennek szakmai vagy csak gazdasági okai vannak? Az előbbiek vizsgálata szerintem, azért is fontos, mert Hollandiában, a felnőttképzésben résztvevők aránya magasabb, amit statisztikai adatok is alátámasztanak.

A dolgozat szerzője: Katus Mónika
Szak: Andragógia MAL
Témavezető: Dr. Bali János

A JÁNOS-HEGY. A POLGÁRSÁG KIRÁNDULÁSI KULTÚRÁJÁNAK ÚJRAÉRTELMEZÉSE A FELNÖTTKÉPZÉSBEN

Kulcsszavak: János-hegy, kilátó, hegyvidék, vasárnapi kirándulás

A János-hegy központi szerepet tölt be Budapest életében – nemcsak a kirándulni vágyókat csalogatja ki a zsúfolt nagyvárosból, hanem a felnőttek számára további ismereteket nyújt a non-formális csatornákon keresztül. A témaválasztás aktualitása: a hegy tetejére épült kilátó 2010-ben ünnepelte fennállásának 100. évfordulóját, mely alkalomhoz egy egyéves rendezvénysorozat párosult. A dolgozat először történeti áttekintéssel kezdődik: bemutatásra kerül a két világháború közti időszak, mely kiemelkedő fontosságúnak tekinthető a polgári kirándulási kultúra tekintetében, a kilátók építésének sora jellemezte ezt az időszakot a polgárság korabeli igényei szerint. Kérdőíves felmérés alapján került kiértékelésre a mai felnőttek igénye a János-hegyi rendezvényekkel és információs lehetőségekkel kapcsolatosan. A módszer alapján a mintavétel kiterjedt budapesti és vidéki felnőttekre egyaránt, akik a szabadidejüket hasznosan és információkkal gazdagodva szeretnék eltölteni.

A kérdőívek eredményei alapján sok kérdés került megfogalmazásra, de ami az elsődleges gyengeségek között felmerült: nincsenek kihasználva a hely adottságai, a rendezvényekről pedig nincs elég tájékoztatás. Vajon egy megfelelő színvonalú vendégház, vagy egy kisebb művelődési ház, mely magában foglal megfelelő színvonalú és informatív – színvonalas gasztornómia, jászóház - egységeket is, megoldást hozhat a problémára?

A dolgozat végén – a 2010-es milleniumi rendezvénysorozat szabadidős programjait továbbgondolva – egy új hagyományteremtő és kulturális értéket adó felnőttképzési programjavaslat kerül kifejtésre, melyben a lehetőségekre és lehetséges megoldások megjelölésére kerül sor a János-hegy felnőttképzési vonatkozásaiban a különböző non-formális területeken, figyelembe véve a hely erősségeit és gyengeségeit egyaránt. További kutatási terület lehetne ebben a témában – a helyi intézményekkel (önkormányzat, Helytörténeti Gyűjtemény) – karöltve egy nagyobb felmérési minta alapján bővebb, szezonális programkínálat kidolgozása: színvonalas rendezvények, szervezett és informatív túrák felnőttképzési szakember vezetésével, nagyobb jelentőségű tájékoztatás megfelelő szakirodalom alapján.

A dolgozat szerzője: Koros Eszter
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Kraiciné Szokoly Mária PhD

KÍSÉRLET A FELNŐTTKÉPZÉSI PROJEKTMENEDZSMENT KÉPZÉSI PROGRAM ÉS TANANYAG MEGALKOTÁSÁRA

Kulcsszavak: képzési program, tananyag, projektmenedzsment, módszertan

Dolgozatomban képzési és oktatási területre specifikált, alapszintű projektmenedzsment ismereteket tartalmazó képzési program, valamint tananyag megalkotására, kipróbálására vállalkoztam. Témaválasztásomat indokoltta tette, hogy a képzési szükséglet ellenére, a hazai felsőoktatási intézmények andragógia szakjainak képzési programjában nem található meg egy alapszintű projektmenedzsment modul, miközben a felnőttképzés finanszírozásának átalakulásával, valamint a munkaerő-piaci igények bővülésével, az andragógusoknak képessé kell válnia a projektmenedzszeri feladatok ellátására. A kutatás célja egy moduláris felépítésű projektmenedzsment képzési program és tananyag kidolgozása, tesztcsoporton történő kipróbálása, valamint megfigyelt tapasztalások feldolgozása volt.

A kutatás andragógiai fejlesztésre fókuszál, melynek elsődleges célcsoportjaként a referenciakurzuson részt vett tesztcsoport tekinthető. A legfőbb alapfogalmak és összefüggések tisztázását követően, feltérképeztem a felnőttképzési nemzetközi projektek legfőbb sajátosságait, valamint megvizsgáltam a projektmenedzsment hazai felsőoktatásban elfoglalt helyét. DACUM- munkakörelemzésre építve határoztam meg a tananyag tartalmát, melynek gyakorlati kipróbálása az ELTE PPK, Neveléstudományi Ma szakos hallgatónak bevonásával megvalósult meg. A kipróbálás értékelése SWOT analízis formájában, a résztvevők által kitöltött kérdőívre építve történt.

A kutatásom során kiderült, hogy az ELTE PPK Andragógia, Pedagógia BA és MA szakjain szükséges egy alapszintű projektmenedzsment modul bevezetése. Ugyanis a munkaerő-piacon való érvényesüléséhez elengedhetetlen a hallgatók számára projektmenedzszeri kompetenciák elsajátítása, mely csakis a képzési kínálat bővítésével valósítható meg. Az alapszintű projektmenedzsment ismeretek megszerzéséhez elégséges 30 órás képzési program alkalmazása, ha a kontaktórák gyakorlati feladatokkal támogatottak. Készség szintű ismeretelsajátítás csak akkor lehetséges, ha a gyakorlati orientáció, feladat-kidolgozás a kontaktóra keretei között valósul meg, és az elméleti ismeretek átadásához szükséges időkeret a rendelkezésre áll. A célcsoport előismeretihez illeszkedő specifikus tananyagelemek, valamint gyakorlati példák, segítik integrálni az új projektmenedzsment ismereteket a hallgatók már meglévő tudásába.

Tapasztalatim felhasználhatók az ELTE PPK szakjain megvalósuló projektmenedzsment tartalmú képzési programok kidolgozása esetén, valamint egy több szintből álló projektmenedzsment képzési programcsomag alappillérjének megalkotásakor.

A dolgozat szerzője: Kottász Katalin
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. Henczi Lajos PhD

A RAIL CARGO HUNGARIA BELSŐ KÉPZÉSI RENDSZERÉNEK JOGSZABÁLYI ÉS ANDRAGÓGIAI VIZSGÁLATA

Kulcsszavak: képzés, átképzés, folyamatosság, motivációk

A Magyar Állam Vasutak Zrt.-ből kivált Rail Cargo Hungaria Zrt. fiatal, ám mégis évszázados szakmai és oktatási tapasztalattal rendelkező vállalat. A törvényi, jogszabályi feltételeket figyelembe véve új, korszerűsített struktúrák kiépítésére van szükség. A cég megújulásának és jó piaci pozíciójának kulcsa a képzett, elkötelezett munkaerő.

A belső képzések, átképzések, felkészítések speciálisak, célorientáltak és gyorsan alkalmazkodnak az igényekhez. Segítségükkel folyamatosan fejlődnek a dolgozók munkavégzéshez szükséges és a hozzá kapcsolódó szociális kompetenciái. Véleményem szerint a dolgozók felismerték, hogy elavult tudással kicsik az esélyeik a munkaerőpiacon. A munkavállalók értékelik a segítséget, a vállalati befektetést, amit a tudás megszerzéséhez nyújt a cég.

Negyvenegy kérdésből álló anonim on-line kérdőívben kértem a munkavállalók véleményét a vállalati képzéssel kapcsolatban. Kitértem a tanulás motivációinak okaira, valamint a tanulási stílus meglétét firtattam. Vizsgáltam, a vállalat mennyire támogatja dolgozói egyéni tanulási igényeit. Az oktatókkal interjút készítettem munkájukról, módszereikről, megbecsültségükről.

Az elemzések során különbség mutatkozott a szakirodalomban fellelhető felnőttkori tanulási motivációk tekintetében. A tudásvágy a Rail Cargo Hungaria Zrt. dolgozói között erősebbnek mutatkozott, mint a munkahelyfűtés. A vállalat lehetőségeihez képest támogatja munkavállalóit akkor is, ha nem szakirányú képzésen vesznek részt, és ez a stratégia helyes, mert a sokrétű tudás minden formája hasznosulhat a Társaság folyamatos fejlődésében.

A Rail Cargo Hungaria Zrt. andragógiai szempontból vizsgálható lehet még, ha a terveknek megfelelően az érvényben lévő törvényeknek és rendeletnek megfelelően lebonyolítják az intézmény akkreditációt és a belső képzések bejelentését, valamint korszerűsítik oktatási rendszerüket, elindítják a kompetencia alapú képzéseket. Ennek módszertana, bevezetése, fogadtatása külön kutatás tárgya lehet.

A dolgozat szerzője: Kurtyánné Moravec Zsuzsanna

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Dr. Henczi Lajos PhD

A NYÍRSÉGVÍZ ZRT.- NÉL KIALAKÍTOTT BELSŐ KÉPZÉSI RENDSZER JOGSZABÁLYI ÉS ANDRAGÓGIAI JELLEMZŐINEK VIZSGÁLATA

Kulcsszavak: humánerőforrás fejlesztés, munkahelyi képzés, hatékonyság

A modern társadalmak gazdasági célkitűzéseinek megvalósítása érdekében kiemelten fontos emberi erőforrás fejlesztés stratégia elemeinek egyike a munkahelyi oktatás fejlesztésének programja;

Theodore W. Schultz szerint a munkaerő gazdasági szerepében meghatározó jelentőségű emberi tudás egy hosszú, költséges folyamat eredményeképpen alakul ki, amely a beruházási folyamathoz hasonlít, és az emberi tőkébe való beruházást jelenti. Az emberi tőkeképződés olyan beruházás, amelynek során növekszik az egyén termelékenysége, s növekszik az egyén jövedelme, az egyes gazdasági szervezetek és az egész gazdaság teljesítőképessége. A NYÍRSÉGVÍZ Zrt. e tézisnek megfelelően alakította ki humánerőforrás fejlesztési stratégiájának részeként képzési rendszerét,

A Minőség és Teljesítmény Értékelő Rendszer keretében folytatott munkavállalói interjúk képet adtak a munkavállalók egyéni igényeiről, melyek Társasági igényekkel történt szinkronizálása adja a képzési struktúrát. A képzésekbe a munkavállalók 60%-a vesz részt, az oktatási folyamat során pedig a szerepek – oktató és oktatott – téma specifikusan változóak, időszakonként kiegészítve külső szakértői tevékenységgel.

Kérdőíves felmérésem a képzési folyamat valamennyi résztvevőjére kiterjed, vizsgálva azt, hogy a képzések milyen módon hasznosíthatóak a mindennapi munkavégzés során, másrészt azt, hogy az alkalmazott felnőttképzési módszerek milyen hatékonyságúak.

A külső szakértők és az oktatóként bevont munkatársak körében készített felmérés és személyes interjúk során a módszertani megalapozottságot, és az oktatási folyamatában szerzett tapasztalatokat elemeztem. A menedzsment tagjaival készített interjúk gazdasági és humánpolitikai szempontból adtak képet a képzésről.

A vizsgálat alapján megállapítható, hogy a képzések értékeléshez és hatékonyságának meghatározásához jelenleg alkalmazott módszerek és eszközök szakértői bevonással tovább fejleszthetők, a kapott eredmények egzaktabbá és átláthatóbbá tehetők.

A jövőben a témában kapcsolatos legfontosabb feladatnak a gazdasági hatékonyság vizsgálatára vonatkozó módszerek bővítését összehasonlító elemzések és kutatások készítését tartom, melyekkel a munkahelyi képzések hatékonysága mind gazdasági, mind humánerőforrás fejlesztési szempontból javítható.

A dolgozat szerzője: Magyar Erika
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. Arapovics Mária PhD

A MULTIFUNKCIONÁLIS POSTA KIHÍVÁSOK ÉS LEHETŐSÉGEK A FELNŐTTOKTATÁSBAN

Kulcsszavak: multifunkció, felnőttoktatási stratégia, piacnyitás

A Magyar Posta Zrt. az egyik még 100 százalékban állami tulajdonú cég. A vállalat a magyar cégek között az egyik legnagyobb dolgozói létszámot foglalkoztatja, ami az országos postai szolgáltatás nyújtásához elengedhetetlen. A „Posta” az emberek életének része, legyen szó akár levél, csomag, vagy a „sárga csekk” feladásáról. Az én életem része is, mert immár 4 éve állok a céggel kapcsolatban. A piacnyitás éve 2013., ezért a téma aktualitása megkérdőjelezhetetlen. Vajon a multifunkcionális posta utópia, vagy a posta fejlődésének, fennmaradásának záloga? A postai dolgozók felnőttoktatása, képzése megfelelő-e, és képessé teszi-e a postás-társadalmat a piacnyitás várható változásaira való gyors reagálásra, a talpon maradásra?

Dolgozatom célja az volt, hogy feltárjam a posta jelenlegi állapotát, a multifunkció létjogosultságát, valamint az, hogy a postai dolgozók képzési rendszerén keresztül bemutassam a postai felnőttoktatás múltját - jelenét - jövőjét.

Vizsgálódásom fő alapjaként interjúkat készítettem különböző beosztású és életkorú postai dolgozókkal. A beszélgetések alapján elmondható, hogy valós és értékelhető információkhoz jutottam mindkét feltevésemmel kapcsolatban. „Audiatur et altera pars!”, vagyis „Hallgattassék meg a másik fél is!” (latin közmondás) elv alapján kérdőívet készítettem a postai szolgáltatásokat igénybe vevő ügyfelek részére, amelyben az ő véleményüket is kikértem a fenti kérdésekben. Érdekes és tanulságos volt a két oldal álláspontjának megismerése, a párhuzamok, a különbségek és az egybeesések feltérképezése.

A multifunkció létjogosultságát valamennyi interjúalanyom elismerte, de az ezzel járó veszélyekre is felhívták a figyelmet. A kérdőíves kutatás nagyobb réteget megszólító módszer, annak eredménye nem esett egybe a mélyinterjúkon feltárt kihívásokkal és lehetőségekkel. A szakirodalom (hazai és nemzetközi) alapján nagyobb egyezőségre számítottam a szolgáltatói oldal és a vásárlói réteg hozzáállásával kapcsolatban. Érdemes lenne további kutatásokat végezni Magyarország lakossága körében (úgy a postai dolgozók körében, mint a postára járók körében), arra vonatkozóan, hogy hogyan lehetne még színvonalasabb, még versenyképesebb kínálatot kialakítani a posta felnőttoktatási stratégiájában, valamint a termék-, és szolgáltatás palettájának bővítésében úgy, hogy mindkét fél maximálisan elégedett legyen.

Dolgozatom zárásaként értékeltem a beérkezett információkat, levontam a tanulságokat és javaslatokat tettem a posta jövőjét érintő stratégiai kérdésekben.

A dolgozat szerzője: Magyar Veronika
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. Henczi Lajos PhD

A SZERENCSEJÁTÉK ZTR.-NÉL MEGVALÓSÍTOTT BELSŐ KÉPZÉSI RENDSZER JELLEMZŐINEK ANDRAGÓGIAI VIZSGÁLATA

Kulcs szavak: felnőttképzés, vállalati képzés, belső oktatás, kérdőív.

Egyrészt azért választottam ezt a témát, mert én a Szerencsejáték Zrt.-nél dolgozom, másrészt nagyon érdekel az andragógiának ez az ága.

Véleményem szerint a vállalati képzések méltatlanul hanyagolt és kevésbé vizsgált ága az andragógiának. Én magam tanulmányai során, sem az andragógia BA sem az MA képzésen nem tanultam róla önálló tárgyként, csak említés szintjén lett a témával foglalkozva. A vállalati képzések mindazonáltal a munkaerő-piaci képzések nagy százalékát teszik ki. A vizsgálatok szerint minél nagyobb egy vállalat annál több képzést indít dolgozóinak és többet is fordít képzésekre.

Olvasmányim alapján a vállalatok még nem ismerték fel a lifelong learning támogatásban saját szerepüket. A vállalatok képzései a szakképzések irányába mutatnak

Az is egyértelművé vált, hogy a munkahelyi szakképzésnek kiemelt jelentősége van mind a gazdasági növekedés segítése és a munkanélküliség problémájának megoldásában és a szociális biztonság megeremítése tekintetében.

Egyre több vállalat indít iskola rendszerű képzést, melyekben a saját specifikus igényeikhez képzik a leendő munkavállalóikat, de a legtöbb vállalati képzés tanfolyam jellegű, munkához kapcsolódó képzés. Új lehetőség az oktatásban a számítógéppel segített önálló tanulás – az e-learning – ami a fejlődő világunkban növekvő szerepet játszik. Ez további lehetséges irányvonal melynek mélységeit vizsgálni a leendő andragógusok előtt álló nagy feladat lesz.

A Szerencsejáték Zrt. belső vállalati képzését is ilyen jellegű képzések jellemzik. Ezen felül vannak még továbbképzések, felújító képzések. A vállalat saját oktatási osztállyal és saját oktatókkal rendelkezik.

A kutatást kérdőívezéssel kezdtem, két kérdőív készült. Megkérdeztem mind az oktatókat mind az oktatást végzetteket. A kérdőív eredményei alapján vizsgálom az oktatás rendszerét, fejleszthetőségét, hiányosságát, az oktatók felkészültségét és oktatási módszereit.

A téma szakirodalma sajnos nem túl nagy, leginkább tanulmányokra és szakmai folyóiratokban megjelent cikkekre illetve a vállalat saját anyagára támaszkodhattam.

A vállalati képzések lehetőségeinek iránya egyre szélesebb és a vállalatok egyre inkább felismerik, hogy megéri befektetni az emberi tőkébe. Ha minél több vállalat felismeri a képzések fontosságát, akkor egyre több és értékesebb munkavállaló jelenik meg a munkaerőpiacon.

A dolgozat szerzője: Mender Ildikó
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. habil. Fehér Katalin CSc

A FELNÖTTEK OKTATÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI MAGYARORSZÁGON A FELVILÁGOSODÁS KORÁBAN

Kulcsszavak: andragógia, felvilágosodás, felvilágosult abszolutizmus, népnevelés

Dolgozatomban a felvilágosodás és az andragógia kapcsolatát vizsgáltam. Mindenekelőtt a két fogalom között nincs rendszeres kapcsolat, lévén, mire az andragógia, mint önálló, a mai formájában működő intézmény létrejött, a felvilágosodás már régen véget ért. Ennek megfelelően a téma kapcsán elsősorban arra a kérdésre kell választ találnunk, hogy hogyan hatott ez a korai eszmeáramlat az andragógia későbbi kialakulására.

A felvilágosodásnak köszönhetünk számos olyan elvet, amelyek meghatározó szerepet játszanak az andragógia tudományában is. A felvilágosodás, mint eszmeáramlat tűzte ki célul az egyén felszabadítását, a gondolkodás szabadságának megadását mindenki számára. Arra pedig először a felvilágosult abszolutizmus vállalkozott, hogy az alattvalók nagy tömegei számára kínáljon az állam hasznára fordítható oktatást. A dolgozatban alapvetően a magyar helyzetre koncentráltam.

A témából fakadóan eredeti kutatás elvégzésére kevés lehetőség kínálkozott. Ennek megfelelően a két fogalom alapos vizsgálatával és a közöttük fennálló kapcsolat elemzésével foglalkoztam. Hipotézisem szerint a felvilágosodás két formája (az eszmeáramlat és az uralkodásba „integrált” forma) másképpen, de meghatározóan formálta az oktatás egészét, a felnőttoktatást is beleértve. Ezt a korszak dokumentumai és a korszakról készült szakirodalmi művek összevetése által igyekeztem igazolni.

Az eredmények alapján a felvilágosodás sok tekintetben meghatározó szerepet játszott az andragógia formálódásában. A felvilágosodás sok tekintetben utópista, a társadalmi felemelkedést elérhetőnek tartó felfogása „felelős” a népjobbító törekvések töretlen optimizmusáért, míg a felvilágosult abszolutizmus koncepciója köszön vissza minden, a népet fejleszteni, valamilyen célok érdekében „felhasználhatóvá” tenni kívánó megközelítésből.

A két felfogás tehát a mai napig meghatározó az andragógia szempontjából. A dolgozat fő eredménye, hogy ezen a viszonylag kevésbé kutatott területen igyekezett feltárni a fő kapcsolódási pontokat és azonosítani azokat a ki nem mondott előfeltevéseket, amelyek az andragógia kapcsán ma is működnek.

A dolgozat szerzője: Mezeiné Bátori Valéria

Szak: Andragógia MA

Témavezető: Dr. Kelényi István

PETŐFI SÁNDOR ÉS ORLAI PETRICS SOMA MŰVÉSZ-BARÁTSÁGA (AVAGY MŰVÉSZI KAPCSOLATÁNAK KÖLCSÖNHATÁSAI)

Kulcsszavak: barátság, költészet, festészet - művészi kölcsönhatások

A téma beleillik a manapság egyre fontosabbá váló kutatási irányba, mely a nagy személyiségek alakjain keresztül mutatja be egy-egy kor szellemi-művészeti arculatát, szemben a korábbi tömegmozgalmi szerep hangsúlyozásával.

A témaválasztás kézenfekvő, Mezőberény szülötte Orlai Petrics Soma. Petőfi Sándor több látogatása (1842, 1843, 1849) és baráti kapcsolatuk is helytörténeti érdekességű! A két nagy egyéniség alkotói életművének egészére kiható tanulságai vannak.

A téma újszerű, mert művelődéstörténeti szempontból ezt nem dolgozták még fel, költészet és festészet, a téma hatásainak összefüggésében.

A módszertan eszközei, elsősorban irodalomtörténeti és művészettörténeti adatok kutatása, valamint interdiszciplináris megközelítésű. Tehát az elemzések motívumkutatáson és összehasonlításokon alapulnak!

Az eredmények nem csupán kultusztörténeti szempontból fontosak és érdekesek, hanem a helyi közösség szempontjából is, mint a múlt, a történelem, a kultúra egykori eredményeinek megismerése. A mai Mezőberényben élő lakosoknak is exemplum, példaértékű! Az emlékezés fontos az ember számára, a nagy személyiségek tisztelete, emlékeztetnek ápolása, mementója identitástudatunknak! Számos utca, intézmény, szobor, emlékoszlop, emléktábla, egyesület, civil szervezet, évenként hagyományosan visszatérő rendezvény őrzi mindkettejük nevét városunkban!

Cél, hogy tudatosítsuk Petőfi Sándor és Orlai Petrics Soma életének városunkban összekapcsolódó eseményeit, nem csak tíz évre, hanem örökre kötetett barátságukat, ezáltal a mezőberényiek helytörténeti érdeklődését felkeltsük. Cél erősíteni azt a köteleket, ami elődeink iránti tiszteletből és a jövő alkotó építéséből táplálkozik.

Eredménye pedig kulturális, a hagyományörzés körébe tartozván a kultuszuk élő ápolása lehet. Ünnepeken és megemlékezéseken megnyilvánuló lokálpatrióta érzésünknek megerősítését szolgáljuk ezzel, Petőfi szellemében, felismerve a kor igazi jelentőségét.

A helyi turisztikai kalauzban is helyt fog kapni múltunk művelődéséből mindaz, amit újabb adatként felfedezünk, adalékként kikutatunk. Ezzel folytathatjuk a helyi értékek megörökítését, megőrzését.

A dolgozat szerzője: Nákovicsné Praznovszky Gabriella
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. Bali János

IDŐSKORÚAK INTERNETES KÉPZÉSE AZ ÚJBUDA 60+ PROGRAM KERETÉN
BELÜL
AZ „ÚJBUDAI ELEKTRONIKUS EMLÉKFAL” HELYI FELNŐTTKÉPZÉSI ÉS
KÖZÖSSÉGÉPÍTŐ KÍSÉRLETI PROGRAM

Kulcsszavak: aktív időskor, 60 év feletti internetoktatása, közösségfejlesztés, Újbuda 60+

Sokszor halljuk, hogy életünk tempója felgyorsult. Elcsépeltté váltak azok a mondatok, hogy „az idő pénz”, vagy „egymásra sem jut időnk”. Elsiklunk ezek mellett, pedig mögöttük valódi értékrend-változás bújik meg. Kultúránk a lendülettel teli fiatal generáció felé fordult. Ennek azonban az ára az, hogy döntéseinkben észrevétlenül eltolódott az élettapasztalat és a kockázatvállalás aránya. A jövő, amiben gondolkodunk, megragad a holnapnál. Valódi jövőt azonban csak a múltunkra alapozva tervezhetünk, melyhez szükségünk van azokra a tapasztalatokra, életutakon át gyűjtött bölcsességre, amelyeknek őrzőit nagyszüleinkként, szüleinkként ismerjük.

A felmérések azt mutatják, hogy az utóbbi évtizedekben szignifikánsan csökkent a termékenység, ugyanakkor az átlagéletkor, az orvostudomány fejlődésének köszönhetően egyre inkább kitolódik. Az erre irányuló tanulmányok hosszú távú prognózisa szerint a világ népességében 2000 és 2050 között a 60 évesnél idősebbek aránya megkétszereződik. Emellett figyelembe kell vennünk, hogy nem csak a várható életkor, hanem a megélt évek minősége is megváltozott. Sok hatvan év feletti épp olyan aktív, mint nyugdíjas kora előtt volt. Mind mentális, mind fizikai egészségüket megőrizve épp úgy él bennük az igény, mint korábban, hogy a társadalom számára hasznossá tehessék magukat.

Dolgozatunk célja egy – az elméleti alapokból, és „jó példából” építkező felnőttképzési és közösségépítő program kidolgozása, mely egyaránt hivatott a lokális közösségek erősítésére, az idők társadalmi szerepvállalásának elősegítésére, és a generációs feszültségek oldására. Ehhez igazítva írásunkat három fejezetre tagoltuk. Elsőként az időskorral, geroeducációval, közösségépítéssel kapcsolatos elméleti téziseket igyekszünk csokorba gyűjteni, majd ezt követően a idők internetoktatásának nemzetközi és hazai gyakorlatát vesszük górcső alá, hogy írásunk zárásaként a levont következtetésekből és tapasztalatokból kifejtjük saját programunkat, az Újbudai Virtuális Emlékfal projektet. Több okból is kiemelt részt szenteltünk az Újbuda 60+ Programnak. Egyrészt úgy gondoljuk, hogy a kerületben megvalósított időspolitika példaértékű, másrészt az általunk kidolgozott képzés az Újbuda 60+ Program részét képező internetoktatás továbbgondolása.

A program megvalósíthatóságának vizsgálatát mélyinterjúkkal, kérdőíves felmérés eredményeivel támasztjuk alá.

A dolgozat szerzője: Polonyi Petra
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Szabóné Dr. Molnár Anna PhD

A TRÉNING,- MINT INTENZÍV FEJLESZTÉSI ESZKÖZ AZ ANDRAGÓGIÁBAN

Kulcsszavak: Tapasztalati tanulás, csoportdinamika, hatékonyság, utánkövetés

A 21. századi gazdasági és munkaerő-piaci helyzetben elengedhetetlen a humán tőke fejlesztése és gyarapítása. Ezáltal rá vagyunk kényszerülve, hogy rendszeresen képezzük magunkat, hiszen a tudás elévül, szinte évek alatt. Azért választottam a tréningmódszer bemutatását, mert a legintenzívebb és leghatékonyabb képzési módszernek tartom, hiszen gyakorlatorientáltsága és a tapasztalatára épülő jellege miatt a leggyorsabban elsajátíthatóak az ismeretek és az egyes készségek. Dolgoztomban bemutatom a tréning szereplőit, a tapasztalati tanulás fontosságát, a csoportdinamika jelentőségét, a csoportmunka előnyét és hátrányát, a szervezési feladatokat és az utólagos hatékonyságvizsgálat nehézségeit. Továbbá szeretnék választ kapni a következő kérdésekre: A tréning valóban olyan ismereteket ad, melyet a mindennapi életben használni tudunk? Melyek a tréning hatékonyságának a feltételei? A megkérdezettek szívesen vesznek-e részt tréningeken? Van-e utólagos hatékonyságvizsgálat a megbízó és a tréner részéről? Ha igen, mivel lehet mérni, hogy a résztvevők használják-e a későbbiekben a tréningen tanultakat?

Fontosnak tartom a résztvevők véleményének a megismerését is, ezért primer kutatást készítettem önkényes kiválasztási mód alapján a Pest megyében élők körében. A kérdéseim kiterjedtek a tréningek hatékonyságára, a résztvevők személyes tapasztalataira, elvárásaira a trénerekkel és a tréninggel kapcsolatban. Feltételezem, hogy a legtöbb ember fontosnak tartja a tréningeket, ezzel szemben nem szívesen áldoznak saját pénzükből arra, hogy képezzék magukat. Továbbá úgy vélem, hogy a tréning résztvevői be tudják építeni a mindennapi munkájukba a tréningen tanultakat. Emellett nagyon érdekel, hogy milyen lehetőségek állnak rendelkezésre az utólagos hatékonyságvizsgálatot illetően. Ezt a kérdést egy HR szakemberrel, illetve egy trénerrel készített interjúból szeretném kideríteni, akiket szintén önkényes kiválasztás alapján választottam.

A résztvevők körében végzett kérdőíves felmérésem eredménye beigazolta a feltevéseimet, amely szerint a dolgozók tisztában vannak a tudás permanens fejlesztésének az igényével és fontosságával. A vizsgálatból látszik, hogy a résztvevők évente vesznek részt valamilyen tréningen, illetve a tanultakat hasznosítani is tudják a gyakorlatban, mindennapi munkájuk során, azonban kevesebb összeget fordítanak egy tréningre, mint amennyibe valójában kerülné. Az interjúk lefolytatása után arra a következtetésre jutottam, hogy mind a tréner, mind pedig a szervező fontosnak tartják az utólagos hatékonyságvizsgálatot. A HR szakember és a tréner is egy kérdőíves felmérést végez a dolgozókkal a hatékonyságot illetően. A kérdések kiterjednek a szervezésre (szállás, étkezés, időrend), másrészt a résztvevők érzelmi megnyilvánulásaira.

A tanulási - tanítási folyamatban szem előtt kell tartani, hogy az „életre” kell tanítani. Ennek tudatában felvetődik a kérdés, hogy lehet-e tartósan létezni képzés nélkül? Elkerülhető-e az anyagi és erkölcsi lecsúszás, a lemaradás tanulás nélkül? A válasz egyértelmű, permanens tanulás nélkül nem, nem tudunk megfelelni a kor kihívásainak.

A dolgozat szerzője: Sági Mária Zenina
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. Maróti Andor PhD

**A KÉPZŐK KÉPZÉSE: AZ ANDRAGÓGIA MESTERKÉPZÉS LEVELEZŐ
TAGOZATÁNAK REJTETT TANTERVI ELEMEI
(TAPASZTALATOK HALLGATÓI SZEMMEL)**

Kulcsszavak: képzők képzése, rejtett tanterv

Az andragógia elmélete a felnőttképzés gyakorlatára nézve mind szervezési, mind kivitelezési szempontból irányelveket fogalmaz meg, széles módszertani ismeret áll a rendelkezésre, ennek ellenére azonban gyakori az a tapasztalat, hogy a felnőttképzésben (is) az oktatók, tanárok, előadók jó része még mindig nagyobb hányadban a hagyományos tanításfelfogást követi, és például a módszerválasztás terén a frontális ismeretátadást részesíti előnyben. A felnőttek képzésében rejlő lehetőségeknek, így például a levelező képzés, vagy a távoktatás által nyújtott potenciálnak csak egy részét használjuk ki, a hatékonysága pedig töredéke annak, amilyen lehetne. Ennek okát kutatva egy rejtett tantervet feltételeztem a képzők képzése során, amely az explicit tanterv által hordozott modern andragógiai eredményeket a végzett hallgatókban felül- vagy átírják. Hipotézisem alapján a rejtett tanterv egyik kardinális eleme a kapott oktatói minta. Emellett feltételeztem, hogy a levelező oktatás sokkal inkább a nappali képzésforma rövidített változata, mintsem önálló módszertannal felépített felsőoktatási felnőttképzési forma.

Hipotéziseim bizonyítására kérdőíves felmérést készítettem, amelyet online formában jutattam el az Eötvös Loránd Tudományegyetem és a Pécsi Tudományegyetem andragógia mesterképzésben tanuló, végzős, levelező képzésben résztvevő hallgatóihoz illetve az Eötvös Loránd Tudományegyetem andragógia mesterképzésében résztvevő oktatóihoz. A válaszadók személyes véleménye alapján igyekeztem feltételezéseimet igazolni.

A felsőoktatásban a rejtett tantervi vizsgáltok nagyon ritkák, az andragógusképzés újszerűsége miatt pedig ez a kutatás a területen eddig egyedülálló. Mivel a felnőttképzési terület sok rokonságot mutat a pedagógusképzéssel, így bizonyos tanárképzési kutatások eredményeiből is merítettem ötletet, illetve a két szakma relevanciája miatt a kutatásom eredménye a pedagógusképzés számára is hordozhat értékes információt.

A dolgozatnak nem volt célja az okok feltárása, inkább a rejtett tanterv meglétére felhívni a figyelmet, hogy az explicit tanterv következetesebb, tudatosabb kivitelezésével annak hatékonyabb érvényesülése legyen várható. A kutatási módszerek és eredmények pontosítása illetve az okok feltárása lehetséges irányvonal a téma elmélyítésében.

A dolgozat szerzője: Sipos Anna
Szak: Andragógia MA
Témavezető tanár: Dr. Striker Sándor PhD

HOLLAND HÁZAK BELGIUMBAN

Kulcsszavak: Flandria, bevándorlás, holland, mint második nyelv, előzetes tudás felmérése, lemorzsolódás

Belgium Flamand területén jelenleg 8 Holland Nyelvi Ház működik, melyek elsődleges feladata, hogy Holland, mint második idegen nyelvi kurzusokra irányítja a felnőtteket. A Holland Házak fő feladata az érdeklődők előzetes tudásának és tanulási képességeiknek felmérése, és a céljaiknak, időbeosztásuknak legmegfelelőbb kurzus kiválasztása. A jelentkezők bekerülnek egy adatbázisba, ami tartalmazza mindazon intézményeket az adott területen, melyek Holland nyelvi tanfolyamokat indítanak. A Holland Házak feladata tehát kiválasztani a jelentkező számára legmegfelelőbb kurzust, illetve intézményt. Munkájuk azon az elven alapszik, hogy ha azonos érdeklődésű és beállítottságú hallgatók kerülnek egy csoportba, csökken a lemorzsolódás esélye. Témaválasztásomat a Flandriában eltöltött öt hónapos szakmai gyakorlat és kutató munka igazolja. Kutatásom célja felmérni, hogy az előzetes tudás alapos felmérése és a tanulási célok megfelelő összehangolása valóban csökkenti-e a lemorzsolódás arányát a felnőtt hallgatók körében.

A kutatás célcsoportja minden szempontból tanulmányozásra méltó, hiszen Belgium lakosságának igen nagy része bevándoroló felnőttekből és családjaikból áll. Ezek a migrációs folyamatok igen felgyorsultak az elmúlt pár évben, a bevándorlók nyelvi hiányosságainak megoldása mindennapi problémát jelent a Flamand Felnőttképzésben. Beilleszkedésükhöz nemcsak az igen jól megszervezett Civil Integrációs Program, de a Holland nyelvi kurzusok is segítséget nyújtanak. Adatgyűjtésem során mélyinterjúkat készítettem a Holland Házakkal és a Flamand Felnőttképzés különböző szintjein működő intézmények vezetőivel. Számos Holland és Angol nyelvű tanulmány, illetve adat, statisztika áll rendelkezésemre. Emellett a gyakorlatom során magam is részt vettem egy féléves Holland nyelvi kurzuson.

Kutatásom során szoros együttműködést tapasztaltam a különböző Flamand felnőttképzéssel foglalkozó intézmények között. Érdekes kezdeményezések és projektek futnak jelenleg is, melyek segítenek emelni a Holland nyelv iránt érdeklődők számát. A tanfolyamok szervezésének rugalmassága, az előzetes tudás és a tanulási képességek alapos felmérése valóban visszaszorítja a lemorzsolódó hallgatók számát. A Holland Házak népszerűsége és a hallgatók számának állandó növekedése igazolja módszereik helyességét.

Érdeemes tovább kutatni a Holland Házak szerepét Belgium egész területét tekintve, illetve megnézni, mi történik a másik hivatalos nyelv, a francia tanításában. Szervezeti szempontból érdekes a Holland Házak függetlensége, mivel csak részben tartoznak a Flamand Oktatási Minisztérium irányítása alá, és Belgium aktuális politikai helyzete is nagyban befolyásolja működésüket.

A dolgozat szerzője: Szabó Adrienn
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. Arapovics Mária PhD

A FELNŐTTKÉPZÉS LEHETŐSÉGEI A MAGYARORSZÁGON MUNKÁT VÁLLALÓ KÍNIAIK INTEGRÁCIÓJÁBAN

Kulcsszavak: multikulturalizmus, migráció, transznacionalizmus, sztereotipizálás

Immár 6 éve dolgozom egy kínai multinacionális vállalatnál, ahol mindennapjaimban folyamatosan szembesülök a kommunikációs problémákon kívül azzal, hogy például mennyire nem ismerik a magyar üzleti élet szabályait, az adózási törvényeket, a juttatási rendszereket. Mivel cégünk egyre bővül, és egyre több más kínai cég veti meg a lábát hazánkban, fontosnak tartom egy felnőttképzési tanfolyam-jellegű tréning kidolgozását annak érdekében, hogy hatékonyabb legyen az üzleti élet, illetve a munkavállalókkal folytatott kommunikáció.

Kutatásom elsősorban akciókutatás; meglévő gyakorlatok kritikája alapján próbálok egy problémát megoldani, esetleg új elméletet felvetni. Célja leginkább egy felnőttképzési program összeállításának alapját elősegítő információk összegyűjtése és értékelése. Leginkább jellemző módszerem az évek során felhalmozódott információk értékelése és átértékelése, melyeket egy munkakörnyezetben eltöltött folyamatos résztvevő megfigyelés eredményének tekinthetek, nevezhetjük őket primer kutatási technikáknak. Nem átlagos sztereotípiák megerősítésére vagy lerombolására tesztek kísérletet, sokkal inkább specifikusan az üzleti élet szokásaihoz kapcsolódó jellegzetességeket szeretném feltárni. Nem feltétlenül szeretném elhatárolni egymástól az interjút és a mélyinterjút, hanem sokkal inkább arra szeretnék rávilágítani, hogy nekem itt most elsősorban nem szociológiai jellegű adatgyűjtésre van szükségem, mint inkább publicisztikai jellegű információáradatra.

Sokáig kerestem kifejezetten külföldiekre vonatkozó felnőttképzési programokat, de nem csak hogy hazánkban nem jellemző az ezzel való foglalkozás, hanem még az Európai Unióban is igen szegényes statisztikákba botlottam. Ugyan az Európai Unió lisszaboni stratégiájának egyik kulcseleme a foglalkoztatottság és a társadalmi integráció elősegítése, ennek érdekében pedig az egész életen át tartó tanulás európai térségének kialakítása, valójában ez a felfogás még mindig csak az adott ország adott állampolgáraitra vonatkozik. Az élethosszig tartó tanulás nemcsak felkészülés az életre, hanem annak fontos része. A széles körű interpretáció magában foglalja az esélyegyenlőség, a nemzetköziség, az eredményesség és a képzettség minőségének gondolatvilágát is.

A dolgozat szerzője: Szakács Zsuzsanna
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. Arapovics Mária PhD

A MÚZEUMGERONTAGÓGIA HELYZETE ÉS LEHETŐSÉGEI

Kulcsszavak: idős tanulók, múzeumok, közművelődés

A szakdolgozatomban a múzeum és a felnőttek, különösképpen az idősek kapcsolatát vizsgálom. A gyerekeknek rengeteg programot szerveznek ma már az ország minden részén a múzeumok. De mi a helyzet az idősekkel? Társadalmunk több mint negyede idős és számuk egyre növekszik. Van szabadidejük és igényük a programokra, társaságra. Miért szervez mégis olyan kevés múzeum nekik is programokat hazánkban? A dolgozatom célja az, hogy felhívjam a múzeumok figyelmét az idősekre, mint célcsoportra.

A dolgozat fő kérdései: Milyen az idősek helyzete Magyarországon? Mik a nyugdíjasok életének nehézségei és milyenek művelődési szokásaik? Más országokban illetve hazánkban milyen időseknek szóló múzeumi programok vannak? Szeretnének-e Debrecenben nekik szóló múzeumi programokat az idősek és milyen lehetőségeik vannak erre?

Ennek megfelelően a fő tartalmi elemek a következők: A dolgozat első részében bevezető gondolatokat találnak múzeumról és tanulásról: Szó van a múzeumi kultúráközvetítés rövid történetéről, a múzeumi andragógia és gerontagógia gyökereiről, a múzeumi tanulás sajátosságairól. A második rész az idősekről szól: szellemi képességeikről, a nyugdíjas évek változásairól, az idősek művelődési szokásairól, magyarországi helyzetükről és az önkéntességről. A harmadik részben kitérek a külföldi és a magyar múzeumi „jó gyakorlatokra”. A negyedik részben pedig ismertetem a kutatás és az interjúk eredményeit, összevetem őket egymással és következtetéseket vonok le belőlük. A szakdolgozat empirikus részének elkészítéséhez kérdőíveket készítettem aktív debreceni nyugdíjasokkal, illetve interjúkat debreceni múzeumok és galériák múzeumpedagógusaival és kulturális szakembereivel és ezek eredményeit elemeztem. Kiderül, milyen igényeik vannak a debreceni nyugdíjasoknak a múzeumok felé és hogy mi a véleményük erről a helyi múzeumpedagógusoknak. Erre fog válaszolni a dolgozat.

A dolgozat szerzője: Szász József Andor
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Fesztbaum Zsófia

NÉPFŐISKOLA ALAPÍTÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI EGY ALFÖLDI TELEPÜLÉSEN

Kulcsszavak: népfőiskola, felnőttképzés, kutatás

Az Alföld közepén létezik egy 3500 fős település, Orgovány, életem első 14 évének színhelye. A település mindössze egy általános iskolával rendelkezik, a legközelebbi felnőttképzéssel foglalkozó intézmény a 30 km-re fekvő megyeszékhelyen, Kecskeméten érhető el. A községben meglehetősen magas a munkanélküliek száma és az életszínvonal is alacsony. Dolgozatomban azt vizsgálom, milyen létjogosultsága van egy népfőiskola felállításának Orgovány községben, milyen módon, milyen képzési tervvel, milyen anyagi háttérrel és milyen résztvevői bázissal kezdhetné meg működését a településen és annak közvetlen környezetében. Témaválasztásom okai részben a településhez fűződő gyökereim, másrészt a „népfőiskolai térképet” vizsgálva az Alföld ezen régiója egy „fehér folt”. Nem utolsó szempont, hogy lehetőségem volt Dániában, a népfőiskola hazájában eltöltenem rövidebb időt, hogy megismerkedjek a dán felnőttképzési módszerrel és ezáltal felfedezzem ennek előnyeit és fontosságát hazánkban is.

Hogy valamennyi kérdésre kielégítő választ kapjak, három különböző kutatási módszert alkalmaztam: A település önkormányzatától egy véletlenszerű minta alapján 72 ember töltötte ki az általam összeállított kérdőívet. A megkérdezettek valamennyien felnőtt korúak voltak és a település lakosai. Az anonim adatfelvétel során a megkérdezettek tanulási szándékát, az azt befolyásoló tényezőket vizsgáltam. A fókuszcsoporthoz vizsgálaton 8 orgoványi felnőtt korúval folytattam strukturált beszélgetést, melynek előnye a kutatásban résztvevők érzéseinek, véleményeinek, meggyőződéseinek feltárása, továbbá kiváló lehetőség nyílt a célcsoport spontán reakcióinak regisztrálására, a vélekedések mögött meghúzódó érzelmi-indulati motivációk feltárására. Hogy tökéletes képet kapjak a népfőiskola alapításának eszméi és anyagi támogatottságáról, mélyinterjú készült a település polgármesterével, az iskola igazgatójával és egy helyi vállalkozóval.

Az adatfelvételek során elkészített összegzésből kiderül, hogy a településen élő alacsonyabb iskolai végzettségű felnőttek nem feltétlenül támogatják a népfőiskola gondolatát, anyagilag semmivel nem tudnának ehhez hozzájárulni. A középkorú és ifjabb, minimum érettségivel rendelkező megkérdezettek mindenképpen támogatják a felnőttképzés gondolatát településükön, elsősorban munkavégzéshez szükséges képzés, valamint nyelvi és informatikai képzés szükségességét preferálják. A településnek nincs pénze a képzés teljes finanszírozására, azonban megfelelő érdeklődés esetén nyitott valamiféle támogatási lehetőség feltérképezésére. Az általános iskola igazgatója maximális támogatottságát fejezte ki, valamint a helyi vállalkozó egy sikeres népfőiskola beindítása esetén akár komolyabb összeggel is hozzájárulna az iskola hatékony felállításához.

A dolgozat szerzője: Szűcs Zsuzsanna
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. Bali János

A REFORMKORI TRADÍCIÓRA ÉPÜLŐ KULTÚRAKÖZVETÍTÉS LEHETŐSÉGEI BALATONFÜREDEN

Kulcsszavak: közösségfejlesztés, közvetítő szerep, tradíció, értéktudatos megújulás

Szakdolgozatom témájaként lakóhelyem, Balatonfüred kultúraközvetítésének lehetőségeit választottam, mert azt szeretném kutatni, hogy a reformkorig visszanyúlva, milyen lehetőségek rejlenek még a közösségfejlesztés területén. A szakdolgozatot egyfajta hiánypótló dokumentumnak is szánom, valamint témaválasztásom aktualitása az ünnepi rendezvénysorozat, amelyet április első napjaiban rendeznek a városban, a település 800 éves, a várossá nyilvánítás 40 éves évfordulójának tiszteletére. A fürediek nagy közösségi összetartó ereje, a kulturális alapú városfejlesztés két évtizedes munkája, a sikeres uniós pályázatok mind hozzájárultak ahhoz, hogy Magyarország az Európai Unió soros elnöksége idején éppen Balatonfüredet jelölje ki a nemzeti és európai értékek összefüggései bemutatásának helyszínéül.

Az andragógus mint kultúraközvetítő, ma egyre inkább egy naprakész „információmenedzser”, aki szakmai szemmel nézve szíven viseli a kultúra minél szélesebb rétegekhez való eljuttatását. Balatonfüred szerencsés helyzetben van, hiszen tárgyi, szellemi és környezeti értékeket örökölt, kulturális marketingtevékenységével minőségi turisztikai kínálatként kell közvetítenie. Kutatásomban a város kettősségéből indultam ki: a helyiek és az ide látogatók számára a kultúra egyes szegmensei nincsenek összhangban. Leendő andragógus szemmel úgy vélem, az egyén – korhatár nélkül – váljon részesévé a kultúraalkotásnak, megőrzésnek, építésnek. A másik hipotézisem arra irányult, hogy hiányzik az egység, amely koordinálná a helyi programokat. A kutatás módszere nyitott és zárt kérdésekből álló kérdőíven alapult. A mintavétel módja véletlenszerűen zajlott, online kérdőívek segítségével, a minta nagysága 145 fő.

A kutatásomból erősen kirajzolódnak a helyi lakosok valós/vélt sérelmei, valamint a kutatás eredménye azt támasztja alá, hogy a válaszadók többségének a fesztiváljellegű, szabadtéren zajló, gasztronómiával együtt járó eseményekre van igénye. Megújulásra van szükség, a meglévő programokat új tartalmakkal kell tölteni. A művelődési élet színterein a legfőbb irányvonalnak az igényességet, az értéktudatosság terjesztését tartom, illetve egyes intézményi struktúrák fejlesztését. A jövőkép döntő része pedig az iskolai nevelésen múlik.

A dolgozat szerzője: Terplán Éva Terézia
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. Bali János

A TUDOMÁNYOS ISMERETTERJESZTŐ TÁRSULAT TÖRTÉNETE, MINT A FELNŐTTKÉPZÉS SZÍNTERE

Kulcsszavak: „nemzeti intellektus”; a tudomány közkinccsé tétele; közművelődés; politikai befolyásolás; felnőttképzés

Dolgozatomban ismertetni kívánom a Magyar Természettudományi Társulat, mint az ebből később megalakult Tudományos Ismeretterjesztő Társulat (TIT) jogelődje létrejöttének történelmi hátterét, egyes politikai korszakokban betöltött szerepét, a szervezet életében végbemenő változásokat. Különös tekintettel a TIT-nek, mint a közművelődés egyik markáns szereplőjének az adott kor társadalmán belüli elfogadottságára, beágyazódására. Kutatásaim során feltárom, hogy a lakosság egyes rétegei milyen tanfolyamokat preferáltak elsődlegesen. Mely korban, és milyen a felnőttneveléshez, felnőttképzéshez kötődő szervezetek voltak a leglátogatottabbak, és miként befolyásolta ennek alakulását az épp aktuális politika.

Munkám újszerűségét abban látom, hogy egy 50 fős reprezentatív felmérés segítségével elemzem a mai 24-65 éves korosztály TIT-tel kapcsolatos ismereteit, véleményét. Az adatgyűjtés folyamán előre megfogalmazott kérdőívet használtam (Survey módszer), zömében zárt kérdésekkel. Az adatokat lakóhely – vidék és Budapest viszonylatában –, valamint végzettségi szint szerint kívánom feldolgozni.

Hipotézisem szerint a rendszerváltást követő években – a 2001. évi CI. felnőttképzési törvény nyomán – végbemenő „szabadpiac” térhódítása, valamint a központi költségvetésből a közművelődési intézmények finanszírozására szánt összegek beszűkülése a TIT-nek e területen korábban meghatározó szerepét erősen megcsönkította. Úgy gondolom, ez tükröződni fog felméréseimből is, miszerint a vizsgált 24-30 év közötti személyek kevesebb ismerettel rendelkeznek a fenti témában, mint az idősebb generáció képviselői. A kapott eredményektől azt várom, hogy beigazolják, miszerint a Budapesten élő, legalább középfokú végzettséggel rendelkező 30 évnél idősebb megkérdezettek bírnak leginkább releváns tudással a Tudományos Ismeretterjesztő Társulatról.

Absztraktom készítése idején, még nem jutottam el az általam felmért adatok teljes feldolgozottságáig, ezért jelen állapot szerint még nem tudok és épp ezért nem is kívánok következtetésekbe bocsátkozni. Bízom benne, hogy szakdolgozatom elkészültével az összes felmerülő kérdésre pontos válasszal tudok majd szolgálni.

A dolgozat szerzője: Tóth Katalin
Szak: Andragógia MA
Témavezető: Dr. Ollé János

TEVÉKENYSÉGGÖZPONTÚ ALKALMAZÁSOK LCMS KERETRENDSZEREKBE

Kulcsszavak: moodle 2.0, online és virtuális tanulás, digitális kor, netgeneráció, konnektivizmus, tevékenységközpontúság

Digitális korunkban jelentkező olyan komplex változások, mint a netgenerációs tanuló fiatal felnőtté válása, a web 2.0 forradalom vívmányainak létrejötte, a Moodle oktatási keretrendszer 2.0 tevékenységközpontú fejlesztése, a konnektivista tanulásmódot térnyerése, mind-mind befolyásolják az oktatásmódszertant, a jövő tanulási módját és tanulási környezet struktúráját, váltásra, megújulásra kényszeríti a régi hagyományos módon gondolkozó pedagógusokat, oktatási szakembereket és intézményeiket. A dolgozat kutatási kérdései és egyben célja bemutatni, hogyan támogatja a Moodle oktatási keretrendszer ezen új és egyre inkább domináns jelenségeket, milyen lehetőségeket nyújtanak a netgenerációs tanuló hatékony oktatási módszerében, hogy támogatják a konnektivista tanulásmódszertant. Célja továbbá ismertetni a Moodle 2.0 fejlesztés során elérhető új tevékenységeket, változásokat és az érdekességeket, érinteni a web 2.0 forradalom sarkalatos pontját a passzív és statikus információbefogadás jelenségének átalakulását egy dinamikus, interaktív, alkotó, kreatív folyamat létrejöttéig, vagyis a tevékenységközpontúvá válást.

A dolgozat aktualitása igen jelentős, mivel az információ és a technológia dinamikus fejlődését tekintve, minden perc számít az IKT áramlatába való bekapcsolódás tekintetében. Dolgozatommal szeretnék betekintést nyújtani egyrészt az oktatási szakembereknek, legfőképpen a jövő andragógusainak, elősegítve azt, hogy hivatásukban prioritásként kezeljék az online és virtuális tanulási környezetek, az újszerű tanulási elméletek, mint a hálózatos tanulás, a fejlődő webes eszközök, a felnövekvő netgeneráció tulajdonságainak fontos és komplex változásokat elindító oktatást megreformáló hatását és figyelmet érdemlő jelenlétét. A leendő pedagógusoknak, különböző területen dolgozó szakembereknek, az oktatás iránt érdeklődőnek is hasznos, korszerű információkat tartogat a dolgozat.

A kutatási vizsgálat az ELTE PPK Moodle keretrendszerén alapul.

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐSZÓ	7
BEVEZETŐ	8
AZ ANDRAGÓGIA SZAK BA NAPPALI TAGOZATOS HALLGATÓINAK MUNKÁI	10
Bády Zsófia: Értelmi sérültek foglalkoztatási rehabilitációja	
Bajor Livia: A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok képzés útján történő felzárkóztatásának sajátossága	
Bálint Eszter Vanda: Ifjúság az ezredfordulón – Táncházmozgalom akkor és ma	
Balog Zsófia: A felnőttek tanulása a tanulási stílusok nézőpontjából	
Bencze Csilla: Művelődéspolitikai az informatika korában	
Dali Zsófia Panna: A kulturális fogyasztás a fiatal felnőttek társas kapcsolataira	
Dikács Anna Zsófia: A felnőttképzés szerepe a szervezetfejlesztésben	
Emödi Adrienn: A XVIII. századi iskolai színjátszás története Magyarországon	
Eöry Kata: A magyarországi színjátszás a 18-19. században	
Fábián Eszter Anna: Kié a tudás?	
Farkas Dorottya: Nagycsaládosság problematikája Magyarországon	
Halmi Brigitta: Ernst Abbe – a német andragógia és szociálpolitika jelentős alakja	
Hegyí Alexandra: Roma kultúra gyöngyösön – az általános iskolás gyerekek munkaerőpiaci esélyei	
Hepp Tünde: A gyakorlati képzés fejlesztésének lehetőségei a magyar felsőoktatásban	
Horváth Annamária: Az érzelmi intelligencia szerepe az andragógiában. Az érzelmi intelligencia és a számonkérési mód összefüggéseinek vizsgálata	
Juhász Ágota: A magyar identitás megőrzésének lehetőségei két felvidéki településen	
Kardos Bernadett: Felnőttkori diszlexia	
Katona Gábor: A serdülők szexuális tájékozottsága és a szexuáledukáció lehetőségei	
Kicsiny Zsóka: A „Grundtvig felnőtt tanulói műhely” európai program bemutatása	
Kray Katalin: A marketingeszközök alkalmazásának lehetőségei civil szervezeteknél – egy konkrét példa bemutatásával	
Kun Nikolett: A média befolyásoló hatása a kultúránkra a valóságshow-k világán keresztül	
Kuzma Anita: múzeumok kicsinek és nagyoknak – a múzeumpedagógiától a múzeumandragógiáig	
Mártonyi Tibor: Középsúlyos értelmi fogyatékosok felnőtt szakképzésének gyakorlati megvalósítása	
Mérei Fanni Luca: Vizuális kommunikáció, mint kultúraközvetítő eszköz	
Patatics Bernadett: Közösségfejlesztés és városrehabilitáció a józsefvárosi Magdolna-negyedben	
Sas Gergő: A brit és magyar felnőttoktatás összehasonlítása – fókuszban a d-learning, e-learning és m-learning	
Sebő Katalin: A hagyományok közösségformáló hatása Magyarpolányban	
Sipos Viktória: A budapesti gettó története – zsidó utak és emlékezet	
Szakál Katalin Kitti: A felnőttek tanulásának jellemzői – non-formális képzések: a nyitok projekt megvalósulása	
Takaró Szulamit: A kultúraközvetítés vallásalapú és egyházi világa	
Varga Júlia: Az andragógia BA szak képzési programelemzése – különös tekintettel a képzési célok és tanulási eredmények összhangjára	
Wágner András: Közösség és civil társadalom: a közösségi identitás és civil részvétel	

AZ ANDRAGÓGIA SZAK BA LEVELEZŐ TAGOZATOS HALLGATÓINAK MUNKÁI 45

Antal Anett: Az internet szerepe a 14-22 év közötti fiatalok tanulásában

Dobóczy Andrásné: A politikai, ideológiai nevelés eszköze a munkatábor. Munkatáborok a világban – deportálások a Hortobágyra

Domahidi Andrea: Tanulási stílusok és stratégiák a felnőttképzésben

Feke Gabriella: Egy bodrogközi család élete

Forgács Emese: A dél-amerikai indián kultúra és a mai latin-amerikai kultúra, Kolumbia nyomán /hagyomány és modernség/

Francsics Zoltán: Nekünk Aczél kell? A kádár-rendszer kultúrpolitikai adaptációja, a posztmodern magyar társadalom kulturális regressziója tükrében

Fülöp Mariann: Az élethosszig tartó tanulás az Európai Unióban és Magyarországon

Juhász Anikó: A tudományos ismeretterjesztő társulat felnőttképzési tevékenysége – A KPCM képzés

Kálmán Kata: Egy iskolarendszerű felnőttoktatási tevékenységnek bemutatása

Kiss Csilla: A kompetencia alapú humánerőforrás fejlesztés, a versenyképesség és a versenyelőny megszerzésének, megtartásának kulcsdimenziója

Kissné Schreiber Csilla: Az e-learning bevezetése és működése egy multinacionális szervezetnél

Kovács-Buna Melinda: Trianon hatásának bemutatása az ipolyási gimnázium történetén keresztül

Kovács Magdolna: Zene mentén szerveződő ifjúsági csoportkultúrák

Krisfalusi Noémi: Életformák az ezredfordulón

László Józsefné: A műszak szerepe Ady Endre költészetében

Legeza Veronika: A saját tanulásért vállalt felelősség fontossága és fejlesztésének lehetőségei

Locsmándi Klaudia: A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok képzés útján történő felzárkóztatásának sajátosságai

Madarász Zolt: Egy korszak Újpest kulturális életéből

Mikolai Viola Nikolett: Az álláskeresés módszereinek, feltételeinek, eszközeinek változása a 90-es évektől napjainkig

Nagy Orsolya Krisztina: Coaching tevékenység a Magyar Telekom Nyrt. telefonos ügyfélszolgálatán

Okler Erika: A felnőttképzés minőségbiztosításának kérdései

Patonai Adrienn: Oktatáspolitikai irányelvek alakulása az iskolarendszerű felnőttoktatás vonatkozásában 1960 és 2000 között

Pomáziné Batta Ibolya: A Hankook Tire Magyarország Kft. mint szervezet hatása Dunaújváros és vonzáskörzetének munkaerő-piaci helyzetére. A felnőttképzés szerepe a foglalkoztatás bővítésében

Rebek Anna: Mediciek szerepe Firenze kulturális életében

Rézné Csuraj Vanda: Az Ország Háza (és ami mögötte van)

Sebők Rita: A cigányok múltja, jelene, jövője. A türkevei cigányok kisebbségi önkormányzat működése

Simola Péter: A képzett migráció művelődéspolitikai vizsgálata

Sinkó Krisztina: Kultúrpolitikai fordulatok Magyarországon a két világháború hatására

Strausz Erzsébet: Erkel Ferenc: István király című operájának 21. századi bemutatója

Strublik Ágnes: Felnőttkori tanulási motivációk – BKV Zrt. járművezető szakoktatók

Szamos Csilla: A Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátus.

Szemelvények az oktatási osztály múltjából és a központ jelenéből

Szatmári Boglárka: A Budai Ifjúsági Park története
Ujvári Szilvia: A felnőttkori tanulás nehézségei
Váradiné Túri Zsuzsanna: Egy munkáltató, mint oktatási-szervezet elemző bemutatása
Varga Erika: 2010-es kampány: győzelem és bukás
Vargáné Balázs Mária: Az átalakuló szakképzési rendszer Magyarországon a fodrász gyakorlati képzés tükrében

AZ ANDRAGÓGIA SZAK MA NAPPALI TAGOZATOS HALLGATÓINAK MUNKÁI83

Abonyi Dávid: 10 év béke – 10 years of peace
Babos Zsuzsanna Rita: Partnerségi viszony kialakítása három szektor között
Elter Nikolett Luca: Előzetes tudásfelmérés a movelex programmal
Hajdú Anett: A felnőttkori tanulás motivációs tényezői
Hámoriová Zsófia: Mesék az andragógiában
Holec Liána: Új kihívások, új feladatok a felnőttképzésben: a TISZK-ek
Korbuly Fanni: Közösségi művelődés Budapest nyugati kapujában. Az Albertfalvi Közösségi Ház
Lannert Eszter: Felnőttek tanulási igényeinek kérdőíves vizsgálata. Tanulási szokások felmérése a művelődési központokban
Mérei Zsófia: Művészetterápiás lehetőségek az utógondozói ellátásban
Nagy Boglárka: Egészségügyi felvilágosító irodalom a XVII-XVIII. századi Magyarországon
Nagy Mariann: Fenntarthatóságra nevelés a felsőoktatásban
Pifkó Tímea: A felnőttek tanulási motivációjának kérdéses vizsgálata
Reich Lilla Zsanett: A mai múzeumandragógia helyzete az országos múzeumok tükrében
Rischl Viktória: Szociális kompetenciák megjelenése a XXI. század munkaerőpiacán
Szirmai Henriett: A korszerű felnőttkori táncoktatás fejlesztésének módszerei és eszközrendszere
Szoboszlai Andrea: Az egészségnevelés elméleti és gyakorlati lehetőségei az andragógiában
Orbán József: Vállalkozásfejlesztés az alkalmazottak képzése által
Pénzes Erika: A könyv birodalma a XXI. században – felnőttek könyv- és olvasáskultúrája
Wertán Sára: A felnőttképzés új műhelyei

AZ ANDRAGÓGIA SZAK MA LEVELEZŐ TAGOZATOS HALLGATÓINAK MUNKÁI 103

Bagdán Katalin: Magyarországi indiai táncot tanító és tanuló felnőttek motivációjáról
Bardócz-Tódor Enikő: Múzeumandragógia a Szentendrei Skanzenben
Bátori Ildikó: A General I- Providencia Biztosító Zrt. képzési rendszere. Biztosítási tanácsadó-e az, aki annak vallja magát?
Berényi Ildikó: A kriminálandragógia gyökerei, lehetőségei és korlátai
Boros Tibor: A kulturális szolidaritás fenomenológiája
Daróczi Zoltán: Élményandragógia
Farkas János Pálné: Az észak magyarországi német kisebbségi önkormányzatok szövetsége egyesület (ÉMÖSZ) működése, tevékenysége
Fejesné Lénárt Krisztina: Szeléné program – női önismereti, selfness program kidolgozása

Fodor Anna: Életpálya-építési stratégiák felsőoktatási hallgatók körében – Az ELTE andragógia MA nappali és levelező tagozatos hallgatóinak életpálya-építési stratégiái

Görög Zsófia: Művelődési mozgalmak Magyarországon – történeti megközelítésben

Harkai Erzsébet Vilma: Az andragógia, mint tudomány felfogása hazánkban és Hollandiában – összehasonlító elemzés

Katus Mónika: A János-hegy. A polgárság kirándulási kultúrájának újraértelmezése a felnőttképzésben

Koros Eszter: Kísérlet a felnőttképzési projektmenedzsment képzési program és tananyag megalkotására

Kottász Katalin: A Rail Cargo Hungaria belső képzési rendszerének jogszabályi és andragógiai vizsgálata

Kurtyánné Moravec Zsuzsanna: A Nyírségvíz ZRT. -nél kialakított belső képzési rendszer jogszabályi és andragógiai jellemzőinek vizsgálata

Magyar Erika: A multifunkcionális posta. Kihívások és lehetőségek a felnőttoktatásban

Magyar Veronika: A Szerencsejáték Ztr.-nél megvalósított belső képzési rendszer jellemzőinek andragógiai vizsgálata

Mender Ildikó: A felnőttek oktatásának lehetőségei Magyarországon a felvilágosodás korában

Mezeiné Batori Valéria: Petőfi Sándor és Orlai Petrics Soma művész-barátsága (avagy művészi kapcsolatának kölcsönhatásai)

Nákovicsné Praznovszky Gabriella: Időskorúak internetes képzése az Újbuda 60+ program keretén belül. Az „Újbudai Elektronikus Emlékfal” helyi felnőttképzési és közösségépítő kísérleti program

Polonyi Petra: A tréning, mint intenzív fejlesztési eszköz az andragógiában

Sági Mária Zenina: A képzők képzése: az andragógia mesterképzés levelező tagozatának rejtett tantervi elemei (tapasztalatok hallgatói szemmel)

Sipos Anna: Holland házak Belgiumban

Szabó Adrienn: A felnőttképzés lehetőségei a Magyarországon munkát vállaló kínaiak integrációjában

Szakács Zsuzsanna: A múzeumgerontológia helyzete és lehetőségei

Szász József Andor: Népfőiskola alapításának lehetőségei egy alföldi településen

Szücs Zsuzsanna: A reformkori tradícióra épülő kultúráközvetítés lehetőségei Balatonfüreden

Terplán Éva Terézia: A tudományos ismeretterjesztő társulat története, mint a felnőttképzés színtere

Tóth Katalin: Tevékenységközpontú alkalmazások LCMS keretrendszerben

Szinoptikum© az ELTE Az Élethosszig Tartó Művelődésért Alapítvány
periodikuma

Szerkesztő: Arapovics Mária

A kiadásért felelős: Az ELTE Az Élethosszig Tartó Művelődésért
Alapítvány elnöke

A nyomdai munkálatokat a Gelbert Eco Print Kft. végezte.

Budapest 2011
ISSN 2062-7009

